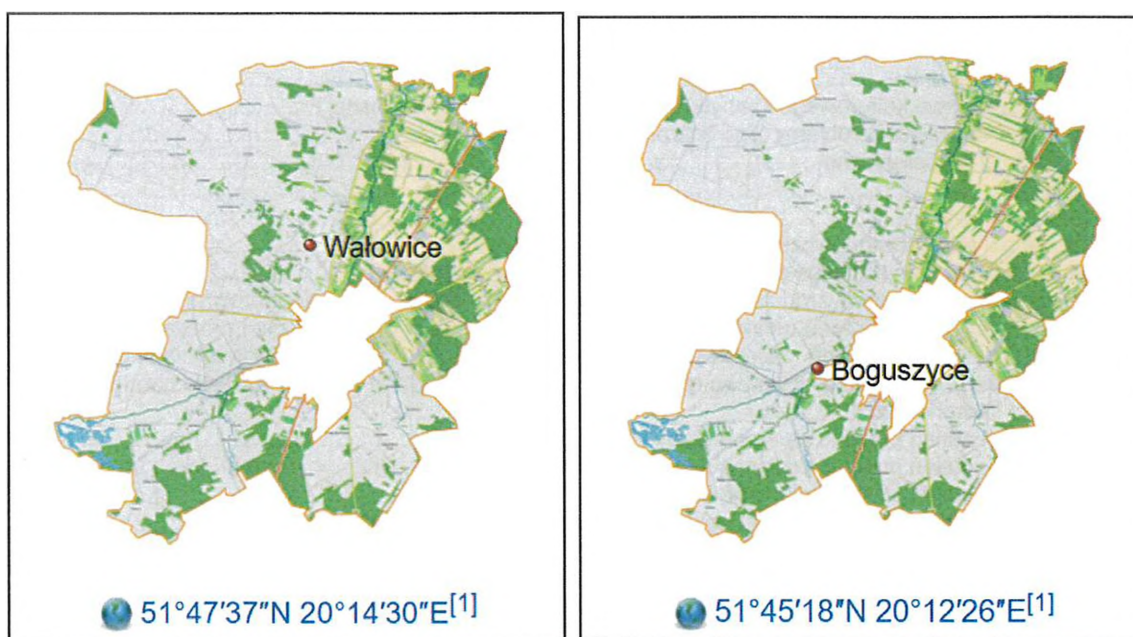

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

SPORZĄDZONA NA POTRZEBY

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY RAWA MAZOWIECKA, FRAGMENTY OBRĘBÓW:
WAŁOWICE, BOGUSZYCE

Autor prognozy: Bogumiła Dąbrowska

Uprawniona do sporządzenia prognoz
na podstawie art. 74a ust.2. pkt 1 lit. b
i pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r.
o udostępnianiu informacji o środowisku i jego
ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie
środowiska oraz o ocenach oddziaływania na
środowisko.

12 listopada 2025 r.

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana oświadczam, że jestem uprawniona do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko sporządzanych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - na podstawie art. 74a ust. 2, pkt 1, lit. b i pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Bogumiła Dąbrowska

Skierniewice, listopad 2025 r.

I. Informacje ogólne	3
1. Przedmiot opracowania	7
2. Cel i zakres opracowania prognozy	8
3. Materiały wejściowe wykorzystane przy sporządzeniu prognozy	8
4. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy	8
5. Charakterystyka zagospodarowania i użytkowania obszaru objętego projektem planu miejscowego i jego otoczenia	10
II. Rozpoznanie, charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska	12
1. Regionalizacja fizyczno-geograficzna	12
2. Warunki morfologiczne i hipsometryczne	13
3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	13
4. Warunki glebowe	15
3. Warunki klimatyczne	17
4. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne	18
4.1. Wody powierzchniowe	18
4.2. Wody podziemne	24
4.3. Główne zbiorniki wód podziemnych	30
4.4. Melioracje	35
5. Walory krajobrazowe, zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna	36
5.1. Walory krajobrazowe	36
5.2. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna	37
5.3. Różnorodność biologiczna	44
5.4. Lasy	44
6. Surowce mineralne	47
7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	48
8. Zagrożenia środowiska i problemy jego ochrony	50
8.1. Powietrze atmosferyczne	51
8.2. Hałas	53
8.3. Poważne awarie	53
8.4. Źródła pól elektromagnetycznych i ich wpływ na środowisko	54
III. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	56
IV. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	63
1. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu planu na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy	63
2. Ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko naturalne oraz na jakość życia i zdrowia ludzi	64
2.1. Wpływ ustaleń projektu planu na gleby i powierzchnię ziemi	64
2.2. Wpływ ustaleń projektu planu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne	64
2.3. Wpływ ustaleń projektu planu na kopaliny	65
2.4. Wpływu ustaleń projektu planu na klimat akustyczny	65
2.5. Wpływ ustaleń projektu planu na zanieczyszczenie powietrza	65
2.6. Wpływ ustaleń projektu planu na krajobraz	66
2.7. Wpływu ustaleń projektu planu na świat roślin i zwierząt oraz na różnorodność biologiczną	66
2.9. Skutki wpływu na zabytki i dobra materialne	67
2.10. Skutki wpływu ustaleń projektu planu na ludzi	67
2.11. Oddziaływanie transgraniczne	68
2.12. Skutki realizacji ustaleń projektu planu na ryzyko powstania poważnej awarii w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska	69
V. Potencjalne zmiany w środowisku przy dotychczasowym użytkowaniu	74
VI. Informacje o celach ochrony środowiska i powiązania z innymi dokumentami	76
VII. Propozycje rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko oraz propozycja rozwiązań alternatywnych	79
VIII. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogące być rezultatem realizacji planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru	80
IX. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	81
XI. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	81
XII. Wnioski końcowe	84

I. Informacje ogólne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana w celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzonego dla fragmentów obrębów: Wałowice i Boguszyce w gminie Rawa Mazowiecka.

O potrzebie sporządzenia planu dla ww. obrębów zadecydowała Rada Gminy Rawa Mazowiecka w uchwale Nr VI.40.24 z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka - fragmenty obrębów: Wałowice i Boguszyce.

Dla fragmentu obrębu Wałowice obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Nr VII/49/03 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka (obszary wsi: Janolin, Huta Wałowska, Pasieka Wałowska, Stary Dwór i Wałowice)(Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2003 r. nr 266, poz. 2329).

Dla fragmentu obrębu Boguszyce obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonych uchwałami:

- Nr XXIII/138/16 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 27 października 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka, fragmenty wsi: Bogusławki Duże, Bogusławki Małe, Boguszyce, Byszewice, Chrusty, Dziurdzioły, Garłów, Głuchówek, Kaliszki, Leopoldów, Linków, Lutkówka, Małgorzatów, Nowo Wojska, Pasieka Wałowska, Pukinin, Stara Wojska, Stary Dwór, Ścieki, Świnice, Wilkowice, Wołucz, Zagórze, Zarzecze, Zielone i Żydymice) (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 4763),
- Nr VI/44/03 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka (wsi: Boguszyce, Soszyce i Ścieki) (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2003 r., nr 264, 2324).

Forma ustaleń ww. planów nie spełnia wymagań prawnych ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

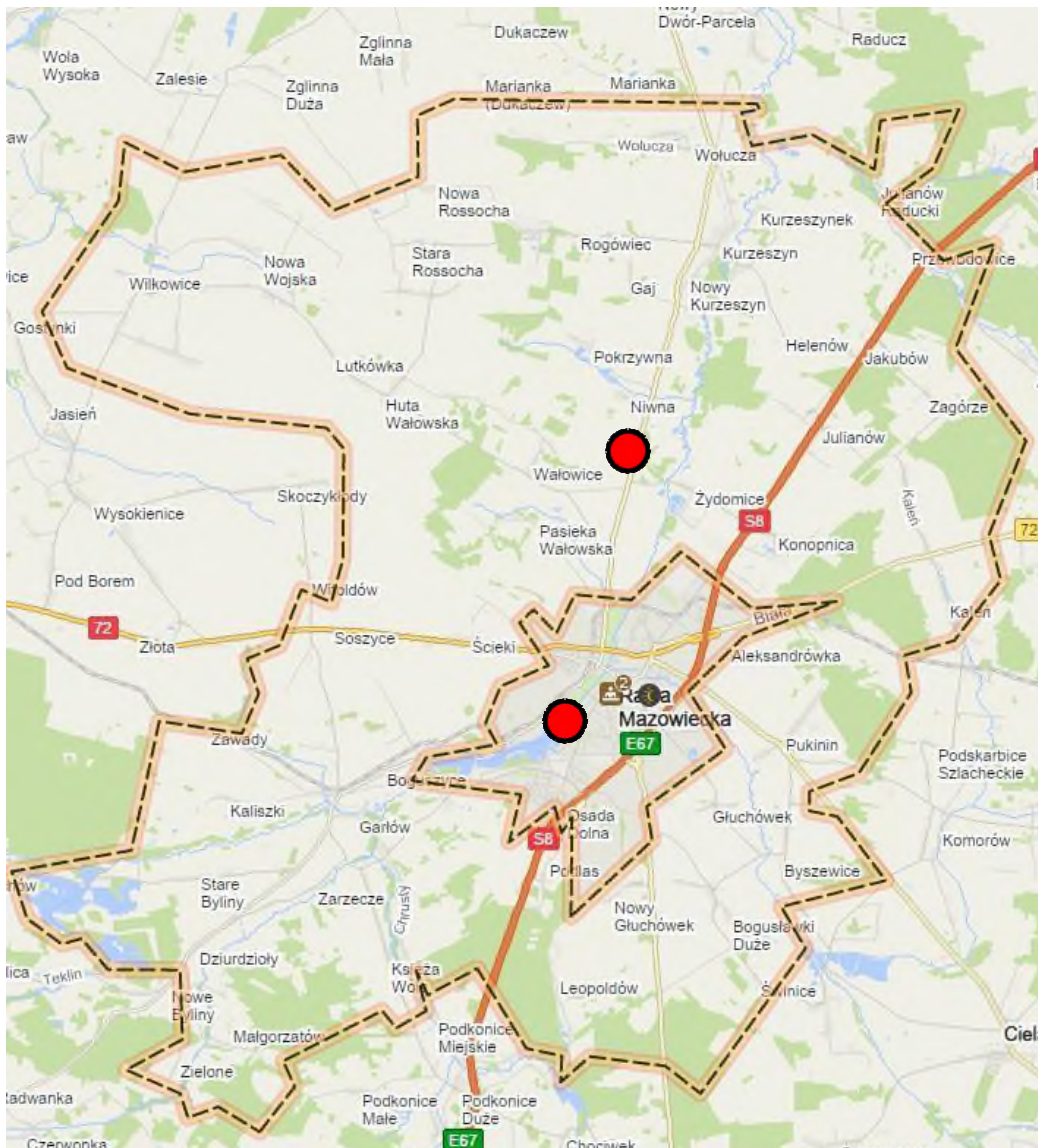
O potrzebie podjęcia aktualizacji planów podjęła Rada Gminy Rawa Mazowiecka w uchwale Nr LX.406.24 z dnia 30 kwietnia 2024 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem podjęcia uchwały intencyjnej jest potrzeba zaktualizowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych w trybie przepisów „starej” ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym i dostosowanie formy zapisów planów do do istniejących wymagań prawnych.

Poza dostosowaniem ustaleń planu do aktualnych wymagań prawnych ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest zmiana ustaleń obowiązującego miejscowego planu, na terenie obrębu Wałowice w zakresie zmiany przeznaczenia umożliwiającego realizację zabudowy produkcyjnej. Zwiększenie powierzchni terenów produkcyjnych podyktowane jest z planami inwestycyjnymi właściciela nieruchomości polegającymi na rozbudowie funkcjonującego zakładu produkcyjnego.

W Boguszycach zmiana planu dotyczy przesunięcia linii zabudowy nieprzekraczalnej w kierunku drogi publicznej w celu umożliwienia rozbudowy istniejącego budynku.

Obszar opracowania obejmuje fragmenty dwóch obrębów: Wałowice i Boguszyce na terenie gminy Rawa Mazowiecka. Obręby te znajduje się w centralnej części gminy.

Rys.1. Orientacyjna lokalizacja obszarów opracowania na tle gminy Rawa Mazowiecka. Lokalizację obszarów na mapie wskazano czerwonymi punktami.
Źródło: [https://mapa.targeo.pl/gmina Rawa Mazowiecka](https://mapa.targeo.pl/gmina%20Rawa%20Mazowiecka)

Zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka (uchwała Nr X.56.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 grudnia 2024 r.) poszczególne działki, objęte obszarem opracowania położone są w „Obszarze koncentracji i rozwoju aktywności gospodarczej – jako tereny koncentracji zabudowy produkcyjno-usługowej o symbolu PU”.

Kierunki i standardy zagospodarowania terenów koncentracji zabudowy produkcyjno-usługowej:

- realizacja zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej: obiekty produkcyjne, składy i magazyny,
- realizacja usług wbudowanych w budynki produkcyjne lub jako wolnostojące obiekty usługowe,
- zachowanie zabudowy zagrodowej, w ramach istniejących siedlisk rolniczych,
- realizacja infrastruktury towarzyszącej, w tym parkingów i placów manewrowych, zbiorników retencyjnych i ppoż.

- lokalizacja indywidualnych naziemnych lub podziemnych zbiorników bezodpływowych na ścieki przemysłowe, wytworzone na miejscu w związku z prowadzeniem procesów technologicznych oraz działalnością składową i magazynową,
- w przypadku realizacji zabudowy o funkcjach produkcyjnych w sąsiedztwie zabudowy o funkcji mieszkaniowej należy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przewidzieć pas zieleni izolacyjnej o szerokości minimum 5,0 m od granicy terenów o funkcjach mieszkaniowych.

Realizacja inwestycji celu publicznego: kubaturowych i liniowych.

- zaopatrzenie w podstawowe media, objęcie systemem obsługowym infrastruktury technicznej,
- realizacja pasów zieleni izolacyjnej składającej się z roślinności wielopiętrowej, w sąsiedztwie z terenami zabudowy o funkcji mieszkaniowej, stanowiącej barierę widokową i akustyczną, o minimalnej szerokości 3,0 m, w ramach możliwości środowiskowych oraz techniczno-ekonomicznych. Zasadność realizacji strefy powinna być każdorazowo przeanalizowana,
- realizacja zieleni wysokiej i niskiej, o funkcjach ochronnych oraz krajobrazowych,
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej i uzbrojenia terenów,
- możliwość realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, zgodnie z ustaleniami dla obszarów ich rozmieszczenia, wg pkt 16 Studium.

Wałowice – obszar obejmujący działki ewidencyjne o nr: 334/1 i 334/2 – tereny koncentracji zabudowy produkcyjno-usługowej o symbolu PU”.

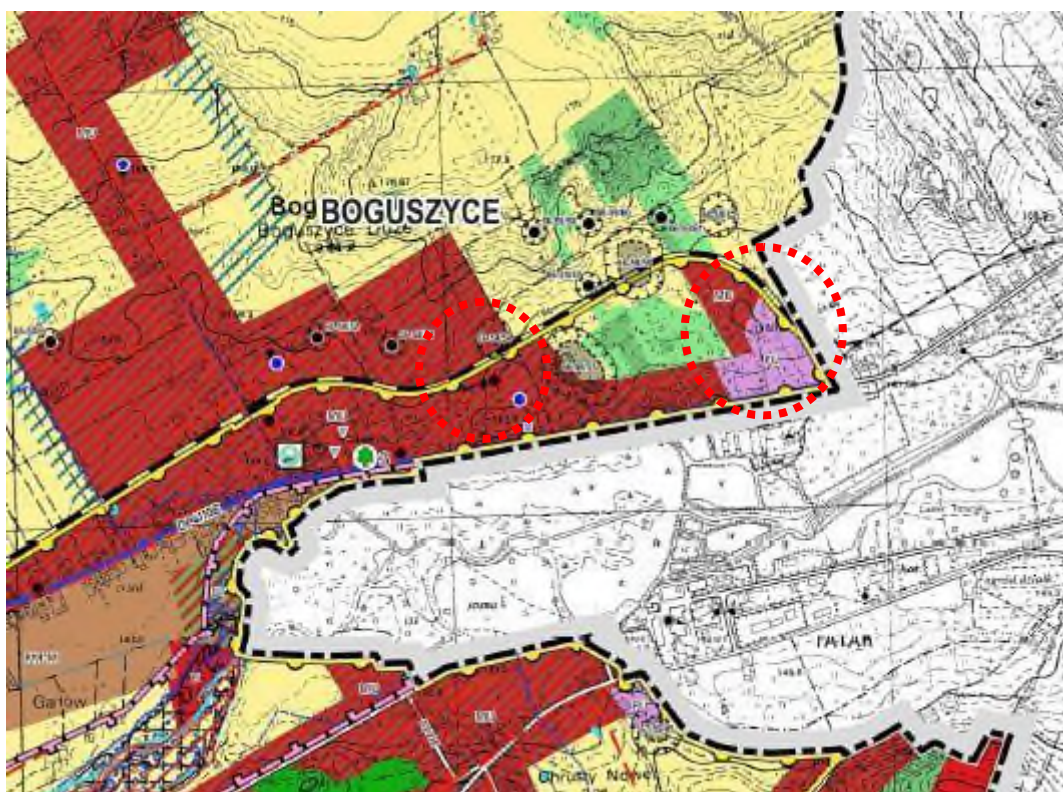

Rys. 2. Orientacyjna lokalizacja obszaru (działki ewidencyjne o nr: 334/1 i 334/2 na planszy „Kierunki zagospodarowania przestrzennego sporządzonej do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka. Lokalizację obszaru wskazano linią przerywaną.

Rys. 3. Zarys działki ewidencyjnej nr 334/1 na mapie w skali 1:5500
https://mapa.inspire-hub.pl/#/gmina_rawa_mazowiecka

Boguszyce – obszar obejmujący działkę ewidencyjną o nr 806/7– tereny koncentracji zabudowy produkcyjno-usługowej o symbolu PU”.

Rys. 4. Orientacyjna lokalizacja nieruchomości (działki ewidencyjnej nr 806/7 wskazanej do zmiany przeznaczenia zagospodarowania na planszy „Kierunki zagospodarowania przestrzennego sporządzonej do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka. Lokalizację obszaru wskazano linią przerywaną.

Rys. 5. Zarys działki ewidencyjnej nr 806/7 na mapie w skali 1:5500
 źródło: https://mapa.inspire-hub.pl/#/gmina_rawa_mazowiecka

Każdy z typów obszarów to wyraz polityki Samorządu w zakresie zagospodarowania przestrzennego. Polityka przekładana jest na kierunki zmian w przeznaczeniu terenów i dopuszczalne zakresy tych zmian.

1. Przedmiot opracowania

Podstawą opracowania prognozy jest art. 51 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza stanowi załącznik do ww. projektu planu i stanowi realizację zapisów art. 17 pkt 4. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 51. ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Do każdego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza się prognozę oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na środowisko naturalne, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poddaje się opiniowaniu przez właściwe organy.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie został uzgodniony zgodnie z art. 53 ww. ustawy z właściwymi organami tzn.

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rawie Mazowieckiej.

Ponadto organ opracowujący projekt dokumentu poprzez wyłożenie go do publicznego wglądu daje możliwość zapoznania się społeczeństwu z dokumentem planistycznym, a tym samym wniesienia uwag i wniosków do projektu planu.

Narzędziem dokumentem wspomagającym prognozę jest Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, które stanowi podstawowe źródło informacji faktograficznej o środowisku, a w szczególności o tych jego cechach, które mają zasadniczy wpływ na rozwiązania planistyczne obszaru opracowania.

2. Cel i zakres opracowania prognozy

Celem prognozy jest określenie stanu funkcjonowania środowiska oraz wpływu i zakresu potencjalnych zmian w środowisku i warunków życia człowieka, jakie mogą nastąpić w wyniku ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko, spowodowany realizacją ustaleń zawartych w planie.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaganej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Analiza przekształceń środowiska prowadzona równolegle z pracami planistycznymi, daje możliwość wpływu na ostateczny zakres ustaleń planu. Wszystkie zawarte w niej wnioski i zalecenia opierają się na zasadach logicznego wnioskowania i prawdopodobieństwa.

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje kompleksową ocenę warunków biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego, przy uwzględnieniu jego aktualnego stanu i odporności na zmiany antropogeniczne oraz wpływu na środowisko sposobu użytkowania terenu, ponadto określa wpływ i zakres potencjalnych zmian i przedstawia rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na środowisko spowodowany realizacją ustaleń zawartych w planie.

3. Materiały wejściowe wykorzystane przy sporządzeniu prognozy

Niniejsza prognoza sporządzona została w oparciu o następujące materiały wyjściowe:

- uchwała Nr VI.40.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka - fragmenty obrębów: Wałowice i Boguszyce,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – obszar obejmujący fragmenty obrębów: Wałowice i Boguszyce,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka (uchwała Nr X.56.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka,
- Projekt Strategii Rozwoju Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2023-2030,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2004-2011, sierpień 2004 r.,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. dnia 28 listopada 2016 r. poz. 1911
- powszechnie dostępne publikacje o stanie środowiska terenu gminy i regionu (raporty odpowiednich służb państwowych),
- akty i przepisy prawa dot. ochrony środowiska, ochrony przyrody w tym krajobrazu.

4. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy

„Prognoza oddziaływania na środowisko” jest kameralnym opracowaniem autorskim, sporządzonym w oparciu o dostępne materiały tj. publikacje, dokumenty, raporty i inne opracowania.

Przyjęta w niniejszym dokumencie metoda opracowania, podyktowana była następującymi przesłankami:

- we wstępnym etapie prac nad planem, zapoznano się z opracowaniem ekofizjograficznym podstawowym sporządzonym dla obszaru opracowania
 - w prognozie przeprowadzono analizę porównawczą uwarunkowań ekofizjograficznych z przyjętymi w ustaleniach projektu planu regulacjami dotyczącymi ochrony środowiska,
 - ramowy zakres prognozy określony został ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
 - zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie został uzgodniony zgodnie z art. 53 ww. ustawy z właściwymi organami tzn. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym,
 - zakres opracowania określony został charakterem ustaleń planu oraz skalą rysunku planu.
- Za wiodące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

1. prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń planu na środowisko, czyli określać wpływ wynikający z przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
2. ustalenia planu dotyczą konkretnej rzeczywistości obejmującej środowisko o zróżnicowanej wartości (specyficznych dla tego miejsca cechach i wartościach) wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje negatywnie, stwarzając zagrożenia lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,
3. istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia planu pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia planu mogą spotęgować istniejące zagrożenia, mogą osłabić te zagrożenia lub stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania, jakości środowiska,
4. prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

W myśl przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko strategiczna ocena oddziaływania na środowisko obejmuje:

- sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu zagospodarowania przestrzennego po wcześniejszym uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rawie Mazowieckiej zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego celem jest umożliwienie złożenia uwag i wniosków do projektu planu zagospodarowania przestrzennego (ogłoszenie o przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu, informacja o udostępnieniu projektu dokumentów oraz sposobie składania wniosków i uwag).

Podsumowanie zawiera:

- uzasadnienia wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych,
- ustalenia zawarte w Prognozie i sposób ich wzięcia pod uwagę oraz zakres ich uwzględnienia,
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy,
- zgłoszone uwagi i wnioski,

- informacje dot. postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

5. Charakterystyka zagospodarowania i użytkowania obszaru objętego projektem planu miejscowego i jego otoczenia

Obszar opracowania obejmuje fragmenty dwóch obrębów: Wałowice i Boguszyce. W Wałowicach są to dwie działki ewidencyjne o nr: 334/1 i 334/2. W Boguszycach jest to działka ewidencyjna o nr 806/7. Obydwa obręby znajdują się w zachodniej części gminy Rawa Mazowiecka.

Zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka (uchwała Nr X.56.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 grudnia 2024 r.) poszczególne działki, objęte obszarem opracowania położone są w „Obszarze koncentracji i rozwoju aktywności gospodarczej – jako tereny koncentracji zabudowy produkcyjno-usługowej o symbolu PU”.

Ww. działki wchodzą w skład funkcjonujących zakładów produkcyjno-usługowych. W Wałowicach Zakład produkcyjny obejmuje: budynek o funkcji produkcyjno-magazynowej o wysokości jednej kondygnacji. Zakład w Wałowicach od południa sąsiadują z drogą powiatową klasy zbiorczej nr 4108 E. Na północ i wschód od Zakładu przebiega linia elektroenergetyczne średniego napięcia.

W Boguszycach – na terenie Zakładu produkcyjno-usługowego-remontowego znajdują się cztery budynki w tym: budynek magazynowy (skład materiałów budowlanych), produkcyjny i gospodarczy oraz obiekt handlowo-usługowy, w którym znajduje się również siedziba firmy. Ten ostatni budynek planowany jest do rozbudowy. Teren Zakładu (oraz dwa budynki) znajduje się na terenie miasta i gminy Rawa Mazowiecka. Na zachód od Zakładu przebiega linia elektroenergetyczne średniego napięcia. Od północy Zakład graniczy z linią kolejową wąskotorową.

Zakład w Boguszycach od południa sąsiadują z drogą powiatową klasy zbiorczej nr 4110 E. Są to tereny przekształcone antropogenicznie. Obszary opracowania obsługiwane są poprzez układ dróg publicznych.

Obydwa Zakłady znajdują się w pasie przyulicznym i sąsiadują z zabudową mieszkaniową (i usługową w Boguszycach) ułożoną wzdłuż dróg. Na zapleczu przedmiotowych Zakładów znajdują się tereny użytkowane rolniczo: grunty orne, sady, łąki oraz niewielkie płąty lasów liściastych.

Zakład w Boguszycach znajduje się w niewielkiej odległości od zalewu. Wschodnia część tego Zakładu znajduje się na terenie miasta Rawa Mazowiecka.

Obszary opracowania wyposażone są w następujące sieci infrastruktury technicznej: sieć wodociągową, telekomunikacyjną i elektroenergetyczną niskiego napięcia.

Mapa.1. Sposób zagospodarowania obszaru opracowania w Wałowicach i terenów w sąsiedztwie. Wycinek mapy zasadniczej Gminy Rawa Mazowiecka.

Orientacyjną lokalizację obszaru opracowania wskazano linią przerywaną.

Źródło: <https://geoportal.powiatrawski.pl/e-uslugi/portal-mapowy>.

Mapa.2. Sposób zagospodarowania obszaru opracowania w Boguszyczech i terenów w sąsiedztwie. Wycinek mapy zasadniczej Gminy Rawa Mazowiecka.

Orientacyjną lokalizację obszaru opracowania wskazano linią przerywaną.

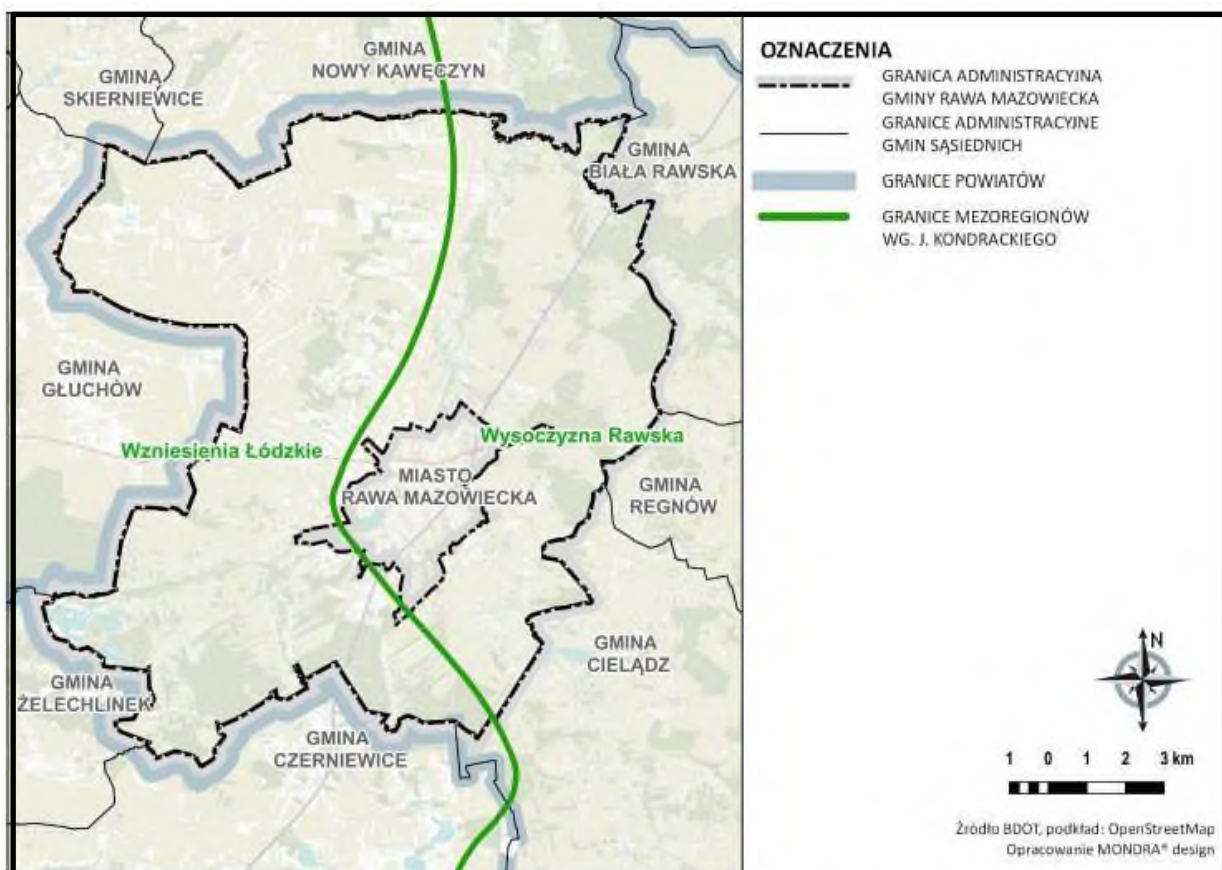
Źródło: <https://geoportal.powiatrawski.pl/e-uslugi/portal-mapowy>

II. Rozpoznanie, charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska

Na potrzeby poniższego opracowania dokonano analizy uwarunkowań i przemian zachodzących na terenach objętych projektem planu. Niniejszy rozdział zawiera krótką charakterystykę wybranych uwarunkowań analizowanych obszarów, które uznane zostały za istotne z punktu widzenia funkcjonowania środowiska. Charakterystyka elementów przyrodniczych środowiska dla obszaru opracowania stanowi wyciąg z opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego dla przedmiotowego obszaru oraz z Opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawa Mazowiecka

1. Regionalizacja fizyczno-geograficzna

Wg. klasyfikacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego (2009.), obszar gminy Rawa Mazowiecka znajduje się w obrębie dwóch mezoregionów: Wysoczyzny Rawskiej i Wzniesień Łódzkich. Granica między mezoregionami biegnie doliną Rawki płynącej na północ przez środek gminy.

Rys. 6. Położenie gminy w odniesieniu do regionów fizycznogeograficznych

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka, 2024 r.

Tabela 1. Położenie geograficzne gminy Rawa Mazowiecka wg. Kondrackiego, 2009)

Region fizyczno-geograficzny (Kondracki, 2009)	Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)	
	Podprowincja: Pojezierza Południowobałtyckie (314-316)	
	Makroregion: Pojezierze Wielkopolskie (315.5)	Mezoregiony: Pojezierze Kujawskie (315.57)
	Podprowincja: Niziny Środkowopolskie (318)	
	Makroregion: Nizina Południowowielkopolska (318.1-2)	Mezoregiony: Kotlina Kolska (318.14) Wysoczyzna Kłódawska (318.15) Wysoczyzna Łaska (318.19)
	Makroregion: Nizina Środkowomazowiecka (318.7)	Mezoregiony: Równina Kutnowska (318.71) Równina Łowicko-Błońska (318.72)
	Makroregion: Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8)	Mezoregiony: Wzniesienia Łódzkie (318.82) Wysoczyzna Rawska (318.83) Równina Piotrkowska (318.84)

2. Warunki morfologiczne i hipsometryczne

Rzeźba terenu gminy jest dosyć urozmaicona. W krajobrazie dominuje falista morena denną zlodowacenia Warty. Powierzchnia terenu wznosi się tu przeciętnie od 140 do 170 m n.p.m. osiągając maksimum 190,7 m n.p.m. w rejonie Małgorzatowa na północno-zachodnich obrzeżach gminy.

Na północ i na południe od Rawy równoleżnikowo ciągną się pasy pagórków i wzgórz morenowych związanych ze strefą maksymalnego zasięgu lądolodu zlodowacenia Warty. Względne deniwelacje powierzchni terenu osiągają tu największą amplitudę dochodzącą miejscami do 40 m. Teren gminy przecina dolina Rawki z rozległymi tarasami wysokimi i tarasem zalewowym. Towarzyszą jej liczne, często suche doliny boczne. Największymi dolinami spływają do Rawki jej prawobrzeżne dopływy: Krzemionka, Rylka i Białka. Na zachód od Rawy i na zachód od Kurzeszyna i Wołuczy rozciągają się płaskie obszary o charakterze równiny moreny dennej. Nieliczne, wyraźnie rysujące się kulminacje mają charakter wzgórz kemowych lub wzgórz morenowych. W obrębie wysoczyzny morenowej występują liczne formy wytopiskowe w postaci zagłębień, tworząc tzw. „oczka wodne”. Największą nieckę położoną na południowo-zachodnich obrzeżach gminy zajmują obecnie rozległe stawy rybne – Siemień, Lubicz, Działacz. Większe formy wytopiskowe o charakterze niecek zaadaptowała na swą dolinę rzeka Rawka. Współczesna, stosunkowo urozmaicona powierzchnia terenu jest wynikiem deglacjacji (wycofania się) lądolodu zlodowacenia Warty i późniejszych procesów denudacyjno-erozyjnych, które złagodziły i wyrównały rzeźbę postglacialną oraz wytworzyły sieć dolin tworzących w wielu miejscach bardzo wyraźne krawędzie.

Obszary opracowania – są płaskie o charakterze równiny moreny dennej. Powierzchnie terenów wznoszą się przeciętnie w Wałowicach ok. 155 m n.p.m., w Boguszytach ok. 145 m n.p.m.

3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Dominującą rolę w budowie powierzchniowych partii terenu odgrywają utwory czwartorzędowe, najmłodsze. Miąższość tych utworów przekracza 50 m w szczytowych partiach wysoczyzn polodowcowej a w osiowych częściach doliny Rawki wynosi kilkanaście metrów. Najstarszymi, rozpoznanymi wierceniami utworami podłoża są utwory jurajskie – są to wapienie kimerydu należące do miększej serii wapiennej jury górnej (malmu). Występują one na zróżnicowanej głębokości od ok. 12,5m do ponad 72m. Strop utworów jurajskich jest bardzo nieregularny, a granica jury z utworami młodszymi ma charakter erozyjny. W erozyjnych zagłębieniach stropu zalegają nieciągłe płyty utworów

trzeciorzędowych, wykształcone głównie w postaci ilasto - piaszczystej formacji „burowęgłowej” miocenu, choć nawiercano lokalnie także piaski glaukonitowe oligocenu. Generalnie skaliste utwory górnej jury są przykryte bezpośrednio utworami czwartorzędowymi. Wysoczyzna polodowcowa zbudowana jest z miększej serii piaszczystych utworów okresu zlodowaceń środkowopolskich - Odry i Warty, przewarstwionej nieciągłymi i zaburzonymi glacitektonicznie poziomami glin zwałowych.

Na powierzchni terenu znajdują się wychodnie utworów czwartorzędowych reprezentowanych głównie przez gliny zwałowe, piaski i żwiry morenowe oraz piaski fluwioglacjalne (wodnolodowcowe). Poza terenami rozciągającymi się na zachód od Rawy Mazowieckiej i na zachód od Kurzeszyna i Wołuczy, gdzie rozległe obszary zbudowane są z glin zwałowych, utwory glacialne występują głównie w postaci płatów w obrębie utworów piaszczystych. Na całym obszarze powszechnie występują piaski i żwiry morenowe oraz piaski fluwioglacjalne. W obrębie wyżej wspomnianych osadów wyraźnie zaznaczają się "punktowe" wychodnie takich utworów plejstoceniowych, jak:

- ropy i mułki i piaski zastoiskowe występujące w obrębie zboczy doliny rzeki Rawki,
- piaski, żwiry i gliny pagórków o charakterze moren czołowych w pasie W-E w centralnej części gminy oraz na południe od Rawy Mazowieckiej,
- piaski, żwiry i gazy tworzące pagórki i wzgórza o charakterze moren czołowych zakorzenionych w osadach głównie glacialnych i rzadziej w utworach fluwioglacjalnych,
- żwirowo-piaszczysta nadbudowa piasków i żwirów zalegających głównie na glinach zwałowych pagórki morenowe akumulacyjne zakorzenione w osadach fluwioglacjalnych,
- piaski i mułki niewielkich wzniesień kemowych występujących głównie w południowej i w zachodniej części gminy.

Reasumując należy stwierdzić, że na powierzchni terenu powszechnie występują, jako dominujące utwory fluwioglacjalne (piaski) a także utwory glacialne (piaski i żwiry oraz gliny zwałowe), piaszczyste tarasy wysokie (nadzalewowe doliny Rawki).

Inne wcześniej wymienione utwory plejstoceniowe charakteryzują się bardzo ograniczonym zasięgiem i w skali gminy mogą mieć jedynie lokalne znaczenie. Młodsze utwory postglacialne i współczesne osady holoceniowe zalegające na glinach zwałowych i piaskach fluwioglacjalnych powstały w wyniku procesów denudacyjnoerozyjnych (doliny rzeczne i cienkie pokrywy eluwialne) oraz eolicznych (wydmy głównie w południowej części gminy) a także akumulacyjnych (piaszczyzny tarasy zalewowe oraz piaszczyzny i organiczne wypełnienia form wytopiskowych).

W obrębie obszaru opracowania

W Wałowicach występuje piasek słabo gliniasty pylasty. Zmiana składu mechanicznego występuje na głębokościach poniżej 50 m – gdzie występuje piasek luźny.

W Boguszycach występuje piasek gliniasty lekki, na głębokości do 50 m występuje piasek słabo gliniasty, poniżej 50 m do ok. 100 następuje zmiana składu mechanicznego – gdzie występuje piasek luźny. Są przepuszczalne grunty sypkie.

Ocena geotechniczna gruntów powierzchniowych.

Osady czwartorzędowe występujące w strefie przypowierzchniowej stanowiące podłoże budowlane dla różnorodnych obiektów, charakteryzują się zróżnicowanymi cechami geotechnicznymi w zależności od ich genezy. Grunty powierzchniowe gminy ze względu na ich charakterystykę geotechniczną można podzielić na następujące grupy:

- grunty sypkie,
- grunty spoiste,
- grunty organiczne – nienośne i słabonośne piaski i namuły dolin rzecznych i obniżen bezodpływowych.

Najkorzystniejszymi cechami fizyko-mechanicznymi charakteryzują się przepuszczalne grunty sypkie. Na obszarze gminy Rawa Mazowiecka są to:

- piaski i żwiry morenowe oraz piaski wodno - lodowcowe w obrębie wysoczyzny morenowej,
- piaski, żwiry i mułki tarasów nadzalewowych dolin rzecznych,
- piaski eluwialne glin zwałowych,
- piaski eoliczne.

Wszystkie wymienione grunty cechują korzystne parametry wytrzymałościowo-odkształceniowe. Parametry te są uzależnione od składu mechanicznego, mineralogicznego, struktury, wilgotności i stopnia zagęszczenia gruntu. Najbardziej korzystnymi cechami w tej grupie gruntów charakteryzują się piaski. Ich zdolność do przenoszenia obciążeń jednostkowych wynosi co najmniej 250 kPa.

Słabszymi parametrami geotechnicznymi charakteryzują się piaski eluwialne glin zwałowych z przewarstwieniami i domieszkami pyłów oraz słabo zagęszczone piaski wałów wydmy.

Stanowią one również dobre podłoże budowlane. Dopuszczalne obciążenia jednostkowe wynoszą minimum 150 kPa.

Plejscońskie grunty spoiste na terenie gminy reprezentowane są głównie przez gliny zwałowe oraz łąy mułki i piaski zastoiskowe. Są one wykształcone z reguły jako gliny piaszczyste w przewodzie nieskonsolidowane. Występują w stanie od plastycznego do półzwarłego. Wyższy stopień plastyczności występuje z reguły w stropie warstwy i podlega wahaniom w zależności od aktualnej wilgotności. Mięszczość warstwy podlegającej wahaniom wilgotności nie przekracza 1 m. Głębiej warunki są stabilne, a glina zwałowa tworzy dość jednorodną warstwę o stałych parametrach wytrzymałościowo-odkształceniowych. Dopuszczalne obciążenia jednostkowe na głębokości ok. 1 m poniżej stropu warstwy glin zwałowych wynoszą ok. 200 kPa.

Ły i mułki zastoiskowe tworzą warstwę niejednorodną. Występują zróżnicowane odmiany litologiczne gruntów od pyłów piaszczystych poprzez gliny pylaste do łów. Duża rozpiętość parametrów geotechnicznych w obrębie gruntów zastoiskowych sprawia, że posadowienie obiektów budowlanych na obszarach ich występowania powinno być poprzedzone badaniami polowymi i ekspertyzami geotechnicznymi. Jednak w większości grunty zastoiskowe nadają się do bezpośredniego posadowienia standardowych obiektów budowlanych.

Grunty organiczne umiejscowione w dolinach rzecznych i obniżeniach bezodpływowych. Są to na terenie gminy głównie holocieńskie namuły, piaski próchnicze (humusowe) oraz luźne piaski rzeczne tarasów zalewowych z domieszką substancji organicznych występujące bezpośrednio na powierzchni. Z uwagi na bardzo słabą wytrzymałość mechaniczną i wysoki poziom wód gruntowych, grunty te nie nadają się do bezpośredniego posadowienia wszelkich obiektów budowlanych.

Generalnie w podłożu na obszarze gminy Rawa Mazowiecka dominują grunty nośne. Grunty nie nadające się do bezpośredniego posadowienia występują głównie w dnach dolin rzecznych i obniżeniach bezodpływowych. Szczególne warunki gruntowe występują na odcinkach doliny Rawki, gdzie występują miejscami czynne osuwiska.

W terenie gminy występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych:

- w obrębie skarpy doliny rz. Rawki w miejscowości Kurzeszyn (wschodni brzeg dolin),
- w obrębie zachodniej skarpy doliny rz. Rawki w miejscowości Wołucza,
- w obrębie eksploatowanych złóż kopalin w miejscowości Wołucza i Wojska Stara (likwidacja zagrożenia wymagana jest na etapie rekultywacji terenu po-wyrobiskowego).

Stan użytkowania tych obszarów charakteryzuje się brakiem zabudowy, powierzchnią trawiastą z miejscowym zadrzewieniami i zakrzyczeniami.

Na terenie gminy czynne osuwiska nie występują.

4. Warunki glebowe

Gmina Rawa Mazowiecka charakteryzuje się słabymi glebami. Przeważają tu gleby wykształcone z piasków, o małej zasobności w składniki pokarmowe. Ze względu na dużą przepuszczalność utworów (bardzo lekki skład granulometryczny) są to gleby trwale lub

okresowo za suche. Jakościowo są to gleby V i VI klasy bonitacyjnej o małej przydatności do produkcji rolnej. Lepsze jakościowo gleby wytworzone są z pyłów lub piasków gliniastych podścielonych gliną. Charakteryzują się średnią zasobnością w składniki pokarmowe i lepszymi stosunkami wodno-powietrznymi. Zaliczane są do IV czasami III klasy bonitacyjnej. Większe kompleksy tych gleb występują w północno-zachodniej i środkowo-zachodniej części gminy. Pod względem typologicznym gleby gruntów ornych należą do klasy gleb pseudobielicowych i brunatnych wyługowanych. W obrębie użytków zielonych występują gleby pochodzenia organicznego: torfowe, mułowotorfowe i mady. Na terenie gminy występują kompleksy rolniczej przydatności: żytni (95,5%), niewielki udział kompleksów pszennych (0,8%) i kompleksy zbożowo-pastwne (3,7%). Jednym z objawów degradacji rolniczej gleb jest ich zakwaszenie.

Obszar opracowania

W obydwu obszarach gleby zostały antropogenicznie przekształcone. W obrębie obydwu obszarów funkcjonują zakłady usługowo-produkcyjne. Są to tzw. „tereny zabudowane”. W sąsiedztwie Zakładu w Wałowicach występują gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne, należące do kompleksu żytnio-łubinowego najslabszego. Na północ od Zakładu występują użytki zielone słabe i bardzo słabe.

W sąsiedztwie Zakładu w Boguszycach występują gleby brunatne wyługowane i kwaśne należące do kompleksu żytniego słabego, gleby murszowo-mineralne i murszowe należące do kompleksu - użytki zielone średnie oraz gleby czarne zdegradowane i gleby szare należące do kompleksu zbożowo-pastwne słabego.

Mapa 5. Fragment mapy wektorowej glebowo-rolniczej obejmującej fragment obrębu Wałowice.

Orientacyjną lokalizację obszarów opracowania na mapie wskazano linią przerywaną. Źródło: Geoportal województwa łódzkiego <https://geoportal.lodzkie.pl/imap/>

Mapa 6. Fragment mapy wektorowej glebowo-rolniczej obejmującej fragment obrębu Boguszyce.

Orientacyjną lokalizację obszarów opracowania na mapie wskazano linią przerywaną. Źródło: Geoportal województwa łódzkiego <https://geoportal.lodzkie.pl/imap/>

Jak wynika z mapy glebowo-rolniczej w obrębie obszarów opracowania występują następujące kompleksy przydatności rolniczej gleb na gruntach ornych i użytkach zielonych oraz typy i podtypy gleb:

- 7Bw – kompleks żytni bardzo słaby (gleby brunatne wylugowane i kwaśne), 6Bw – kompleks żytni słaby (gleby brunatne wylugowane i kwaśne),
- RN – kompleks gleb rolniczo nieprzydatnych (do zalesienia)
- 3zEtr – kompleks użytki zielone słabe i bardzo słabe (gleby murszowo mineralne i murszowate
- 2zM – kompleks użytki zielone średnie
- 9 Dz– kompleks zbożowo-pastewny słaby (gleby czarne zdegradowane i gleby szare)

3. Warunki klimatyczne

Obszar gminy według regionalizacji klimatycznej dokonanej przez A. Wosia znajduje się w XVIII regionie klimatycznym (środkowomazowieckim) przy mało wyraźnej granicy z regionem XXI (wschodniomałopolskim). Charakteryzuje się m.in. dużą częstotliwością występowania dni z pogodą ciepłą bez opadów. Warunki klimatyczne gminy są korzystne dla upraw rolnych.

Miesiącem z najmniejszą średnią opadów jest luty, a z największą lipiec. Najwyższą średnią temperaturę można zaobserwować w lipcu, natomiast styczeń jest najzimniejszym miesiącem.

Najwięcej wiatrów wieje z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. Wartość wiania wiatrów wschodnich i północno-zachodnich jest mniejsza, natomiast najmniej wiatrów wieje z północy.

Zróżnicowanie warunków klimatycznych w obrębie poszczególnych fragmentów gminy wynika przede wszystkim ze zróżnicowania ukształtowania powierzchni, rodzaju i intensywności zabudowy oraz formy innego zagospodarowania tych obszarów.

Warunki klimatyczne panujące w obszarze opracowania i w rejonie uznawane są za

względnie korzystne w zakresie potrzeb gospodarczych. Z porównania powyższych wskaźników charakteryzujących te warunki dla rejonu rawskiego oraz dla innych rejonów kraju nasuwają się następujące wnioski:

- korzystne warunki solarne. Wskaźniki - średnie dzienne usłonecznienie, suma promieniowania słonecznego, średnioroczne usłonecznienie względne - osiągają tutaj wartości zbliżone do najwyższych wartości krajowych,
- sprzyjające warunki termiczne - przy wysokim wskaźniku termicznym (jak wyżej), stosunkowo długim okresie wegetacyjnym (214 dni), także długim okresem bezmroźnym (231 dni) oraz średnich w skali kraju temperaturach dla letnich i zimowych okresów,
- korzystne warunki biometeorologiczne przy wartościach wskaźnika mniejszych od 2,0 (charakterystycznym dla klimatu suchego),
- niekorzystnym z punktu widzenia potrzeb gospodarki rolniczej jest niedostateczna wielkość i częstotliwość opadów atmosferycznych,
- wysoka wartość rocznej sumy parowania terenowego może być przyczyną występowania okresów posusznych, szczególnie dokuczliwych w okresie wegetacyjnym,
- tereny dolin rzecznych Rawki, Białki i Rylki oraz innych cieków bez nazwy, także nielicznych zagłębień bezodpływowych w terenach rolnych - charakteryzujące się niekorzystnymi warunkami wilgotnościowymi (wynikłymi z płytkiego zalegania wód gruntowych), z dużym prawdopodobieństwem występowania przygruntowych przymrozków oraz zjawiska inwersji temperatury, częstym zaleganiem chłodnego i wilgotnego powietrza oraz mgieł,
- klimat terenów leśnych charakteryzuje się podwyższoną wilgotnością, większą zaciśnością i zmniejszoną amplitudą dobową temperatury,
- tereny płaskie, wysoczyzny morenowe i równiny sandrowe o dobrych warunkach termicznych, wilgotnościowych oraz solarnych, także dostatecznie przewietrzane są predysponowane dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej czy siedliskowej.

4. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne

4.1. Wody powierzchniowe

Gmina Rawa Mazowiecka leży w dorzeczu Rawki tworzącej zlewnię III rzędu w obrębie zlewni Bzury (region wodny Środkowej Wisły). Zlewnia rzeki Rawki położona jest w województwie łódzkim, w granicach powiatów: rawskiego, skierniewickiego, łowickiego. Powierzchnia zlewni wynosi 1191,7 km². Długość rzeki Rawki wynosi 98,7 km, z czego w granicach gminy znajduje się jedynie jej środkowy odcinek. Rawka charakteryzuje się krętym korytem, licznymi meandrami i starorzeczami, które można obserwować zwłaszcza na odcinku na północ od Rawy Mazowieckiej.

Źródła rzeki umiejscowione są w dwóch ramionach: Rawka Lewa wypływa na wysokości 195 m n.p.m. w rejonie wsi Turobowice, Rawka Prawa wypływa na wysokości 180 m n.p.m. w rejonie wsi Rewica. W górnym biegu jest rzeka o charakterze wyżynnym, natomiast w biegu środkowym i dolnym - nizinny.

W kilku punktach wody Rawki są piętrzone. Największe sztuczne zbiorniki w dolinie rzeki znajdują się powyżej Rawy Mazowieckiej. Są to zbiorniki: Dolna (w obrębie miasta) i Tatar (na terenie Gminy) oraz stawy w sąsiedztwie Bylin.

Przez gminę przepływają także mniejsze rzeki:

- Krzemionka jest prawostronnym dopływem Rawki, uchodzi do niej na 64,5 km,
- Rylka jest niewielkim prawostronnym dopływem Rawki, do której uchodzi na 59,8 km,
- Białka jest największym prawobrzeżnym dopływem Rawki i uchodzi do niej na 50,1 km.

Krzemionka – niewielka rzeka, długości ok. 16 km, prawy dopływ Rawki. Rozpoczyna swój bieg w okolicach wsi Studzianki po czym kieruje się na wschód i mija miejscowości: Zagóry, Strzemeszna, Krzemienica, Wale, Chociwek, Podkonice, Księża Wola, Chrusty by we wsi

Garłów zakończyć swój bieg w Rawce.

Rylka – rzeka, prawobrzeżny dopływ Rawki o długości 28,12 km. Płyne w pobliżu m. in. miejscowości Ryłsk Mały, Zuski, Niemgłowy, Ossowice, Głuchówek i wpada do Rawki w Rawie Mazowieckiej.

Białka – niewielka rzeka, prawy dopływ Rawki. Białka wypływa w gminie Biała Rawska, w okolicach wiosek Grzymkowiec i Tuniki, a następnie płynie przez kilka miejscowości: jedyne miasto – Białą Rawską oraz wsie, m.in.: Dańków, Wólkę Lesiewską, Jelitów, Teodozjów, Przewodowice, Julianów Raducki. Wpada do Rawki w okolicach Wołuczy i Nowego Dworu. Rzeka płynie niewielką doliną, nie jest uregulowana.

W swoim biegu rzeki te zbierają wody z kilku wpadających do niej strumieni, co przedstawiono na rysunku 6 (poniżej). Fragment zachodni obszaru gminy (Wilkowice, Nowa i Stara Wojska) jest odwadniany rowami prowadzącymi wody do rzeki Łupi. Ww. rzeki stanowią podstawowy układ hydrograficzny. Jego uzupełnieniem są liczne bezimienne ciek, głównie o charakterze rowów melioracyjnych.

Cieki powierzchniowe w obrębie gminy są ściśle związane hydraulicznie z I poziomem wód podziemnych. Stan wód ma charakter kontynentalny o regularnym cyklu rocznym, z maximum w okresie wiosennym i minimum w okresie letnio - jesiennym. Podstawowym źródłem zasilania wód powierzchniowych, poza przepływem lateralnym jest infiltracja. Główną składową odpływu podziemnego jest więc odpływ wgłębny - do I poziomu wód podziemnych. Sporadycznie, w rejonach płytkiego występowania utworów półprzepuszczalnych odpływ ma charakter podpowierzchniowy.

Pola uprawne i w mniejszym stopniu łąki, są odwadniane za pomocą sieci cieków i rowów melioracji podstawowej i szczegółowej.

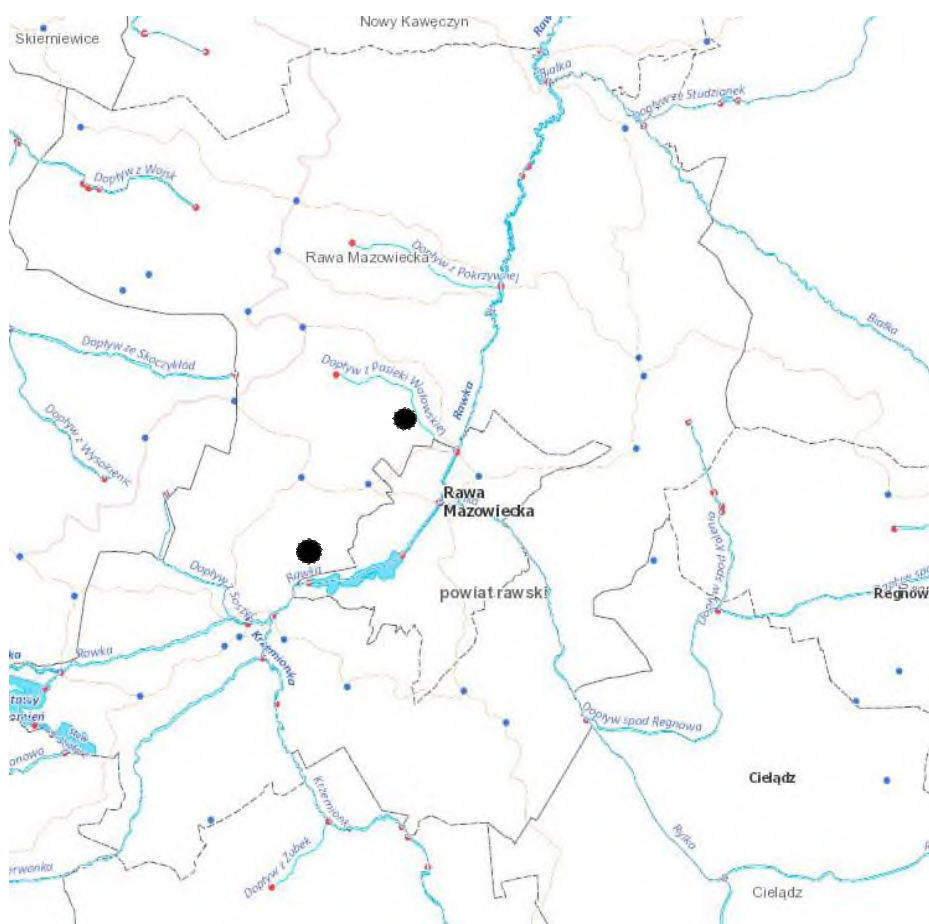
Fragment gminy obejmujący wsie: Wilkowice, Stara Wojska, Nowa Wojska położony jest w zlewni rz. Łupi, do której wody prowadzi rów melioracyjny. Fragment zachodni obszaru gminy (Wilkowice, Nowa i Stara Wojska) jest odwadniany rowami prowadzącymi wody do rzeki Łupi. Szeroki wododział biegnie wzniesieniami wsi Lutkówka, Huta Wałowska, Linków i Rossocha. Rzeki stanowią podstawowy układ hydrograficzny. Jego uzupełnieniem są liczne bezimienne ciek, głównie o charakterze rowów melioracyjnych. Cieki powierzchniowe w obrębie gminy są ściśle związane hydraulicznie z I poziomem wód podziemnych. Stan wód ma charakter kontynentalny o regularnym cyklu rocznym, z maximum w okresie wiosennym i minimum w okresie letnio- jesiennym. Podstawowym źródłem zasilania wód powierzchniowych, poza przepływem lateralnym jest infiltracja. Główną składową odpływu podziemnego jest więc odpływ wgłębny - do I poziomu wód podziemnych. Sporadycznie, w rejonach płytkiego występowania utworów półprzepuszczalnych odpływ ma charakter podpowierzchniowy.

W obrębie obszaru opracowania wody powierzchniowe nie występują. Najbliżej obszaru opracowania w Wałowicach przepływa rzeka Rawka. Jej odległość od wschodniej granicy obszaru opracowania wynosi ok. 1,6 km (w linii prostej, w kierunku na wschód). Obszar w Boguszycach znajduje się w odległości ok. 100 m na północ od Zalewu na Rawce.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (pmś) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji właściwego organu inspekcji ochrony środowiska (za 2018 rok-WIOŚ). W jego zakresie było również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców wewnętrznych na zlecenie GIOŚ, a jego ocena jest przekazywana do inspekcji ochrony środowiska. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Oprócz klasyfikacji stanu jednolitych części wód (jcw), czyli oddzielnych i znaczących elementów wód powierzchniowych takich jak rzeka, część rzeki, zbiornik zaporowy itp., klasyfikacji jakości wód dokonuje się też w poszczególnych punktach pomiarowo – kontrolnych (ppk). Na ocenę stanu wód składa się klasyfikacja ich stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Ze względów funkcjonalnych, dla potrzeb planistycznych, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, na terenie kraju zostały wydzielone obszary jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP).

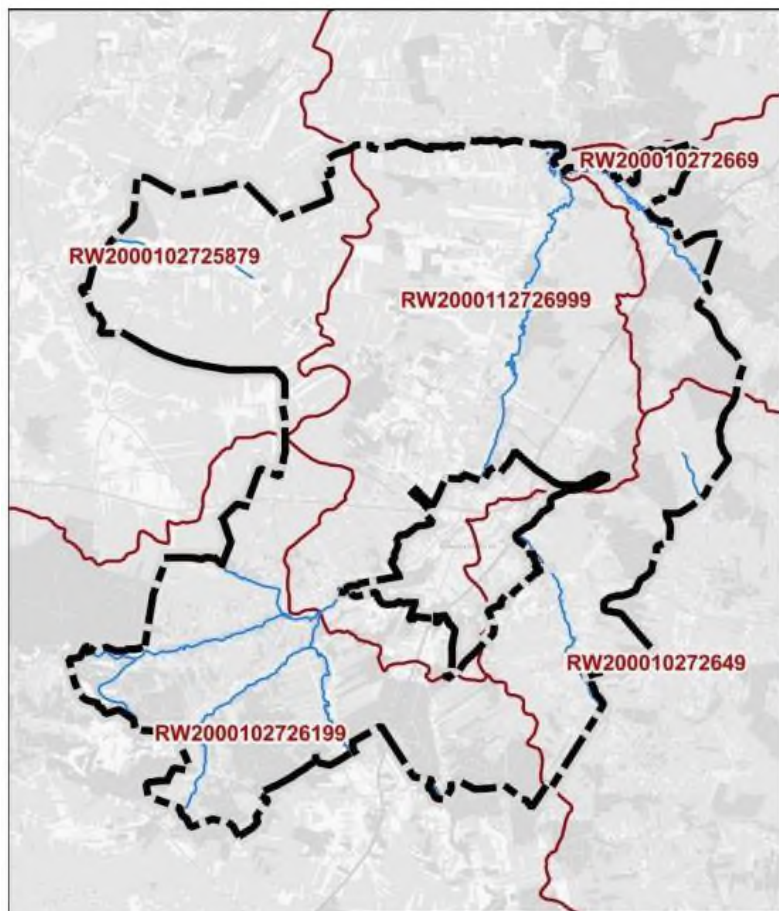

20

Czarnymi punktami zaznaczono orientacyjne miejsca lokalizacji obszarów opracowania.

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW

Punkty w kolorze czerwonym – węzły na ciekach wyróżnionych Punkty w kolorze niebieskim – węzły na działach wodnych.

OZNACZENIA	
	GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY RAWA MAZOWIECKA
	RZEKI I STRUMIENIE
PLANISTYCZNE JEDNOSTKI GOSPODAROWANIA WODAMI POWIERZCHNIOWYMI (JCWP)	
	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP) WRAZ Z NUMEREM JEDNOSTKI

KOD JCWP	NAZWA JCWP	POWIERZCHNIA JCWP (km ²)
RW2000102725879	Łupia-Skierniewka do Dopływu spod Dębowej Góry	283,32
RW2000112726999	Rawka od Krzemionki do ujścia	307,62
RW2000102726199	Rawka do Krzemionki	330,21
RW200010272669	Białka	202,61
RW200010272649	Rylka	196,12

Rys. 8. Jednolite części wód powierzchniowych występujące na obszarze gminy
 Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka, 2024 r.

Obydwa obręby objęte opracowaniem znajdują się granicach JCWP „**Rawka od Krzemionki do ujścia**”. Kod 2000112726999.

W Planie gospodarowania wodami JCWP na obszarze dorzecza Wisły oceniono:

- stan ogólny JCWP jako: zły,
- ekologiczny – umiarkowany,
- chemiczny – poniżej dobrego.

Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz dobrego stanu chemicznego dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Tabela 2. Charakterystyka JCWP, których zasięgi znajdują się w obszarze opracowania

NAZWA JCWP	OCENA STANU	CEL ŚRODOWISKOWY	OCENA RYZYKA NIEOSIĄGNIĘCIA CELU	DZIAŁANIA PODSTAWOWE (JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ)
JCWP Rawka od Krzemionki do ujścia	Stan ogólny – zły Stan ekologiczny – umiarkowany Stan chemiczny – poniżej dobrego	<u>stan ekologiczny:</u> dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych <u>stan chemiczny:</u> dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	Gospodarka ściekowa (gmina, Miasto Rawa Mazowiecka (wiodąca w aglomeracji) Redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych RZGW Warszawa; ZZ w Łowiczu; WIOŚ w Łodzi, WIOŚ w Warszawie) Poprawa warunków dla obszarów chronionych (ZKP woj. Łódzkiego/ Właściciel, dzierżawca, posiadacz lub zarządca terenu/ Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z właścicielem, dzierżawcą posiadaczem lub zarządcą terenu/ Regionalny Konserwator Przyrody w Łodzi/ RDOŚ Łódź) Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków (RDOŚ Łódź; RDOŚ Warszawa) Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków (RDOŚ Łódź, Regionalny Konserwator Przyrody w Łodzi)

Cechą charakterystyczną Rawki jest stosunkowo duża częstotliwość występowania wody z brzegów, która zalewa doliny i liczne starorzecza, stale lub okresowo łączące się z głównym korytem. Stwarza to dobre warunki bytowania oraz rozrodu ichtiofauny.

Najwyższe stany wód w Rawce występują w marcu, najniższe stany i przepływy notowane są zimą – od grudnia do lutego oraz latem w lipcu i sierpniu. Charakterystyczne przepływy w przekroju ujścia wynoszą: NNQ - 1,46 m³/s, SNQ – 2,66 m³/s, SSQ - 5,78 m³/s SWQ – 27,6 m³/s. Średni spadek rzeki Rawka wynosi 0,98%, a średni spadek doliny 1,36%. W jej górnym biegu szerokość dna waha się od 0,4 do 5 m, w dolnym 7-20 m.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią ograniczają się do niewielkich fragmentów stycznych do koryta rz. Rawki i Ryłki. Cały obszar doliny Rawki jest chroniony przed wodami powodziowymi, zbiornikiem Rawa Dolna oraz zbiornikami w górnym biegu (Byliny). Na planszy uwarunkowań w Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawa Mazowiecka (uchwała Nr X.56.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 grudnia 2024 r.) określono granice przypuszczalnego zasięgu wód powodziowych dla rz. Rawki o prawdopodobieństwie 1%. Zasięg obejmuje tereny podtopień o głębokości wód do 0,5 m oraz tereny o głębszym zalewie.

Obszar opracowania.

Poniżej przedstawiono fragment mapy ryzyka powodziowego - granice przypuszczalnego zasięgu wód powodziowych dla rz. Rawki o prawdopodobieństwie 1% (mapa 7) i 10% (mapa 8). W sąsiedztwie Zalewu (zbiornik Rawa Dolna utworzonego na rzece Rawce), w miejscowości Boguszyce znajduje się obszar opracowania. Jak wynika z ww. map nieruchomości objęte opracowaniem znajdują się poza zasięgiem wód powodziowych dla rz. Rawki o prawdopodobieństwie 1% (mapa 7) i 10%.

Obszar opracowania w Wałowicach nie występuje w obszarze zagrożonym powodzią.

Mapa 7. Mapa ryzyka powodziowego - granice przypuszczalnego zasięgu wód powodziowych dla rz. Rawki o prawdopodobieństwie 1%.

Orientacyjna granica obszaru opracowania i terenu w sąsiedztwie zaznaczona przerywaną linią

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW

Mapa 8. Mapa ryzyka powodziowego - granice przypuszczalnego zasięgu wód powodziowych dla rz. Rawki o prawdopodobieństwie 10%.

Orientacyjna granica obszaru opracowania i terenu w sąsiedztwie zaznaczona przerywaną linią

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPGW

W obrębie obszarów opracowania nie występują obszary zagrożone powodzią.

Zgodnie z powyższym nie zachodzi potrzeba uwzględnienia w projekcie planu ustaleń dotyczących zakazów i ograniczeń w użytkowaniu przedmiotowego obszaru, jakie obowiązują na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z art. 88 I ust. 1 ustawy Prawo wodne.

W obrębie obszaru opracowania nie występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

4.2. Wody podziemne

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych (groundwater bodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Znaczący przepływ wód podziemnych wg ww. Dyrektywy jest to taki przepływ, którego nie osiągnięcie na granicy JCWPd z wodami powierzchniowym lub z ekosystemem lądowym powodowałoby znaczące pogorszenie ekologicznej lub chemicznej jakości wód powierzchniowych lub znaczną szkodę dla bezpośrednio zależnego od wód podziemnych ekosystemu lądowego. Pobór wód podziemnych znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę do spożycia jest to pobór wynoszący średnio ponad 10 m³/d albo pobór zaopatrujący co najmniej 50 osób.

Gmina Rawa leży w obrębie trzech dużych jednostek hydrogeologicznych: w obrębie regionu Mazowieckiego I, w obrębie regionu Kutnowskiego (VIII) i Łódzkiego (VII).

W regionach znaczącą rolę odgrywają wody podziemne w utworach czwartorzędowych. Występowanie czwartorzędowych warstw wodonośnych charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem w ułożeniu poziomym warstw i w profilu pionowym.

Obszar gminy, według podziału hydroregionalnego Polski, położony jest w południowo - zachodnim krańcu Regionu Południowo-mazowieckiego, należącego do zachodniej części

Makroregionu Wschodniego Niżu Polskiego. Region ten cechuje się występowaniem czterech głównych pięter wodonośnych wód słodkich (opis poniżej w tabeli 4):

- piętra jury górnej,
- piętra dolno-kredowego i górnokredowego,
- piętro paleogeńsko-neogeńskie (poziom mioceński),
- piętra czwartorzędowego – poziom Q1 i Q2.

Warstwa wód czwartorzędowych ma dwa różniące się od siebie poziomy wodonośne: plejstocen i holocen (poziom Q1) i plejstocen (poziom Q2). Zwierciadło poziomu Q1 ustabilizowało się na głębokości od 0 do 15 m p.p.t. Zwierciadło poziomu Q2 ustabilizowało się na głębokości od 20 do 45 m p.p.t. Miąższość warstwy wodonośnej poziomu Q1 wynosi mniej niż 27 m. Miąższość warstwy wodonośnej poziomu Q2 wynosi mniej niż 48 m.

Piętro paleogeńsko-neogeńskie (poziom mioceński) waha się od 20 do ok.126 m p.p.t., a jej miąższość jest mniejsza niż 40 m.

Warstwa wód dolnokredowych waha się od 15 do ok.120 m p.p.t., a jej miąższość jest mniejsza niż 24 m. Wody tej warstwy znajdują się pod znacznym ciśnieniem hydrostatycznym. Są słaboalkaliczne i średniotwarde. Zawartość żelaza przekracza normę, natomiast pozostałe składniki fizykochemiczne i bakteriologiczne są w normie.

Warstwa wód górnokredowych znajduje się na głębokości od 20 do 120 m p.p.t. Jej miąższość waha się od 20 do 400 m. Wydajność ujęć tych wód ciągle maleje z powodu słabego uszczelnienia wapieni górnokredowych oraz słabego zasilania warstwy wodonośnej. Jakość tych wód jest podobna do jakości wód dolnokredowych.

Piętro jurajskie ma dwa różniące się od siebie poziomy wodonośne: poziom jury górnej o miąższości od 80 do 130 m oraz poziom jury środkowej i dolnej. Poziom jury górnej występuje na głębokości od 20 do powyżej 120 m. Poziom jury środkowej i dolnej występuje na głębokości od 22 do 400 m

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi, atmosferą oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna, następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny a jednocześnie skupione są miasta i osady.

Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania. Ma to miejsce na obszarach występowania trzeciorzędowego piętra wodonośnego, które jest częściowo izolowane, a zwierciadło wody występuje stosunkowo płytko.

W rejonie Rawy Mazowieckiej, w dolinie Rawki i Rylki, wody podziemne wyżej wymienionych pięter wodonośnych pozostają ze sobą oraz z wodami powierzchniowymi w więzi hydraulicznej i podlegają aktywnej wymianie. Występują tu korzystne warunki infiltracji wód atmosferycznych ze względu na powszechne występowanie powierzchniowych utworów piaszczystych. Takie warunki sprzyjają łatwej migracji zanieczyszczeń terenu do wód wglębnych.

Tabela 3. Charakterystyka pięter wodonośnych w obrębie gminy Rawa Mazowiecka

Liczba pięter wodonośnych		4					
Charakterystyka pięter wodonośnych (od powierzchni terenu)							
Piętro czwartorzędowe	Poziom Q1	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca			
		czwartorzęd (plejstocen, holocen)	piaski+żwiry	porowy			
		Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu; od – do [m]				
		swobodne	0-15				
		Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej					
		miąższość od –do	wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia		
		[m]	[m/h]	[m ² /h]			
		<27	0.05-4.43	<120	-		
	Poziom Q2	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca			
		czwartorzęd (plejstocen)	piaski+żwiry	porowy			
		Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu; od – do [m]				
		napięte, lokalnie swobodne	20-45				
		Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej					
		miąższość od –do	wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia		
		[m]	[m/h]	[m ² /h]			
		<48	0.4-1.5	<72	-		
		Typy chemiczne wód podziemnych (naturalne/ odbiegające od typów naturalnych) w utworach czwartorzędu					
		Typy naturalne: HCO ₃ -Ca (wody wodorowęglanowo-wapniowe), HCO ₃ -Ca-Mg (wody wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowe), HCO ₃ - SO ₄ -Ca(wody wodorowęglanowo-siarczanowo-wapniowe)					
		Piętro paleogeńsko-neogeńskie	Poziom mioceni	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca	
				neogen (miocen)	piaski	porowy	
Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu; od – do [m]						
napięte	20-126						
Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej							
miąższość od –do	wsp. filtracji od -do			przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia		
[m]	[m/h]			[m ² /h]			
<40	0.04-0.9			<36	-		
Typy chemiczne wód podziemnych (naturalne/ odbiegające od typów naturalnych)							
Typy naturalne: HCO ₃ -Ca (wody wodorowęglanowo-wapniowe) HCO ₃ -Ca-Mg (wody wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowe) HCO ₃ -Cl-SO ₄ -Ca (wody wodorowęglanowo-chlorkowo-siarczanowo-wapniowe)							

Piętro kredowe	Poziomkredy górnej	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca	
		kreda górna	kreda piaszcząca, margle, wapienie	szczelinowy	
		Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu;		
		napięte	od – do [m]		
		20-120			
		Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej			
		miąższość od –do	wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia
		[m]	[m/h]	[m ² /h]	
		20-400	0.2-0.5	4-200	-
		Typy chemiczne wód podziemnych (naturalne/ odbiegające od typów naturalnych)			
	Typy naturalne:				
	HCO ₃ -Ca (wody wodorowęglanowo-wapniowe)				
	HCO ₃ -Ca-Mg (wody wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowe)				
	Poziom kredy dolnej	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca	
		kreda dolna	piaski	porowy	
		Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu;		
		napięte	od – do [m]		
		15 - >120			
		Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej			
		miąższość od –do	wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia
		[m]	[m/h]	[m ² /h]	
		<24	0.08-1.3	1-35	-
		Typy chemiczne wód podziemnych (naturalne/ odbiegające od typów naturalnych)			
		Typy naturalne:			
		HCO ₃ -Ca (wody wodorowęglanowo-wapniowe)			
	HCO ₃ -Ca-Mg (wody wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowe)				
	Piętro jurajskie	Poziom jury górnej	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca
jura górna			wapienie, margle	szczelinowy	
Charakter zwierciadła wody			Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu;		
napięte			od – do [m]		
20 - >120					
Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej					
miąższość od –do			wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia
[m]			[m/h]	[m ² /h]	
80-130			0.03-1.7	2-220	-
Typy chemiczne wód podziemnych (naturalne/ odbiegające od typów naturalnych)					
Typy naturalne:					
HCO ₃ -Ca-Mg (wody wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowe)					
Typy odbiegające od typów naturalnych:					
HCO ₃ -SO ₄ -Ca,					
HCO ₃ -Cl-SO ₄ -Ca-Mg					

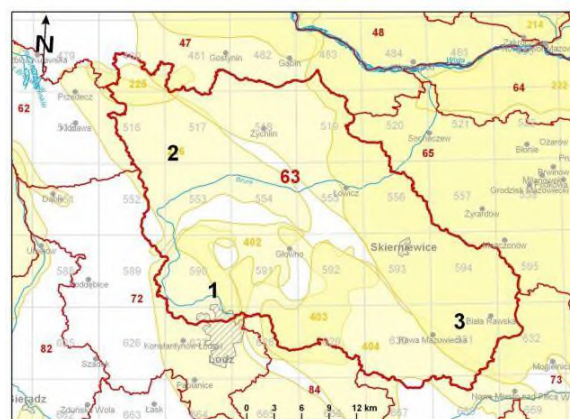
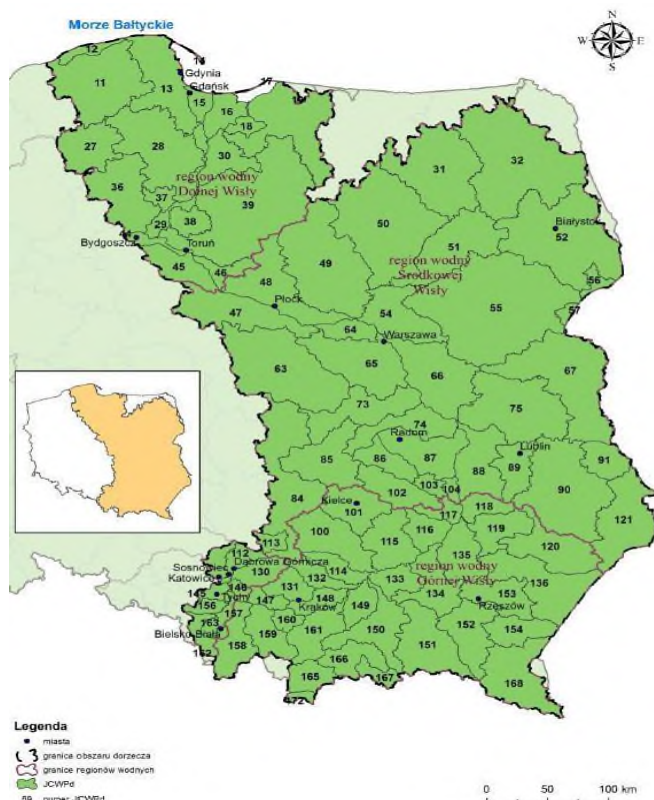
Poziom jury środkowej i dolnej	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca	
	jura środkowa i dolna	piaski, piaskowce	szczelinowo-porowy	
	Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu; od – do [m]		
	napięte	22-400		
	Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej			
	miąższość od –do	wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia
	[m]	[m/h]	[m²/h]	
	-	0.02-0.8	2-10	-
	Typy chemiczne wód podziemnych (naturalne/ odbiegające od typów naturalnych)			
	Typy naturalne:			
	HCO ₃ -Ca-Mg (wody wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowe)			

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych (groundwater bodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiającym pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Znaczący przepływ wód podziemnych wg ww. Dyrektywy jest to taki przepływ, którego nie osiągnięcie na granicy JCWPd z wodami powierzchniowym lub z ekosystemem lądowym powodowałoby znaczące pogorszenie ekologicznej lub chemicznej jakości wód powierzchniowych lub znaczną szkodę dla bezpośrednio zależnego od wód podziemnych ekosystemu lądowego. Pobór wód podziemnych znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę do spożycia jest to pobór wynoszący średnio ponad 10 m³/d albo pobór zaopatrujący co najmniej 50 osób.

Obszar gminy Rawa Mazowiecka znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 63 (PLGW200063) – region wodny Środkowej Wisły.

JCWPd nr 63 zajmuje powierzchnię 5 352 km² i stanowi jednostkę gospodarowania wodami podziemnymi w dorzeczu Wisły. W jej obrębie występują piętra wodonośne: czwartorzędowe, paleogeńsko-neogeńskie, kredowe i jurajskie. Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania wynoszą 402 330 m³/d.

Rys. 8. (po lewej). Położenie JCWP w obszarze dorzecza Wisły.

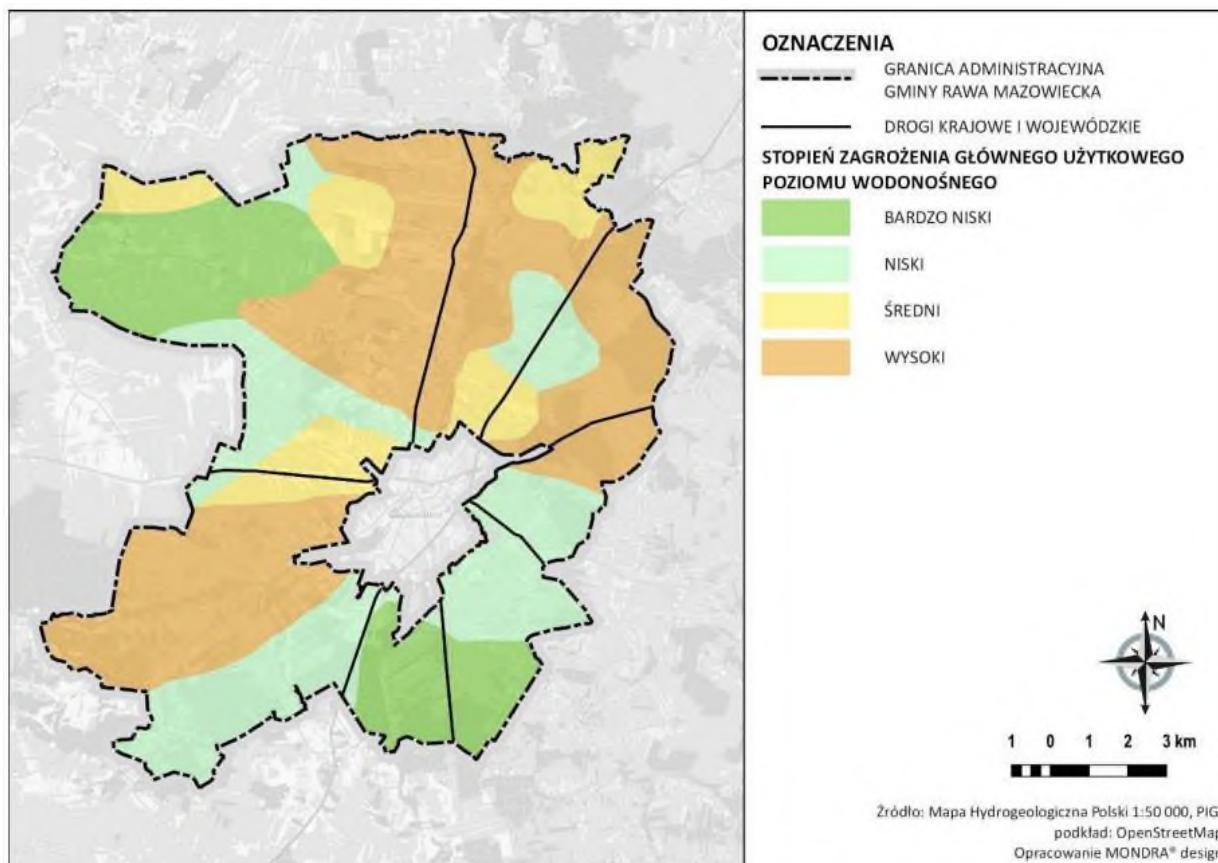
Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Rys. 9. (po prawej, na górze). Granice JCWP nr 63.

Źródło: <http://www.psh.gov.pl/publikacje/jcwpc>

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW).

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2022 r. przeprowadził badania jakości wód podziemnych w ramach regionalnego monitoringu diagnostycznego w dwóch punktach pomiarowo kontrolnych na terenie powiatu rawskiego (dla JCzWPd 63). Pierwszy punkt pomiarowy zlokalizowany był w mieście Rawa Mazowiecka a drugi w gminie Biała-Rawska w miejscowości Stara Wieś. Na terenie Rawy Mazowieckiej badano wodę z utworów Jury Górnej, a w Starej wsi z utworów czwartorzędowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych została zakwalifikowana do II klasy – tj. wód dobrej jakości (w pkt. pomiarowym w Starej Wsi) oraz do klasy III – tj. wód zadowalającej jakości (w mieście Rawa Mazowiecka). Powyższe potwierdza dobry stan wód podziemnych na terenie gminy Rawa Mazowiecka.

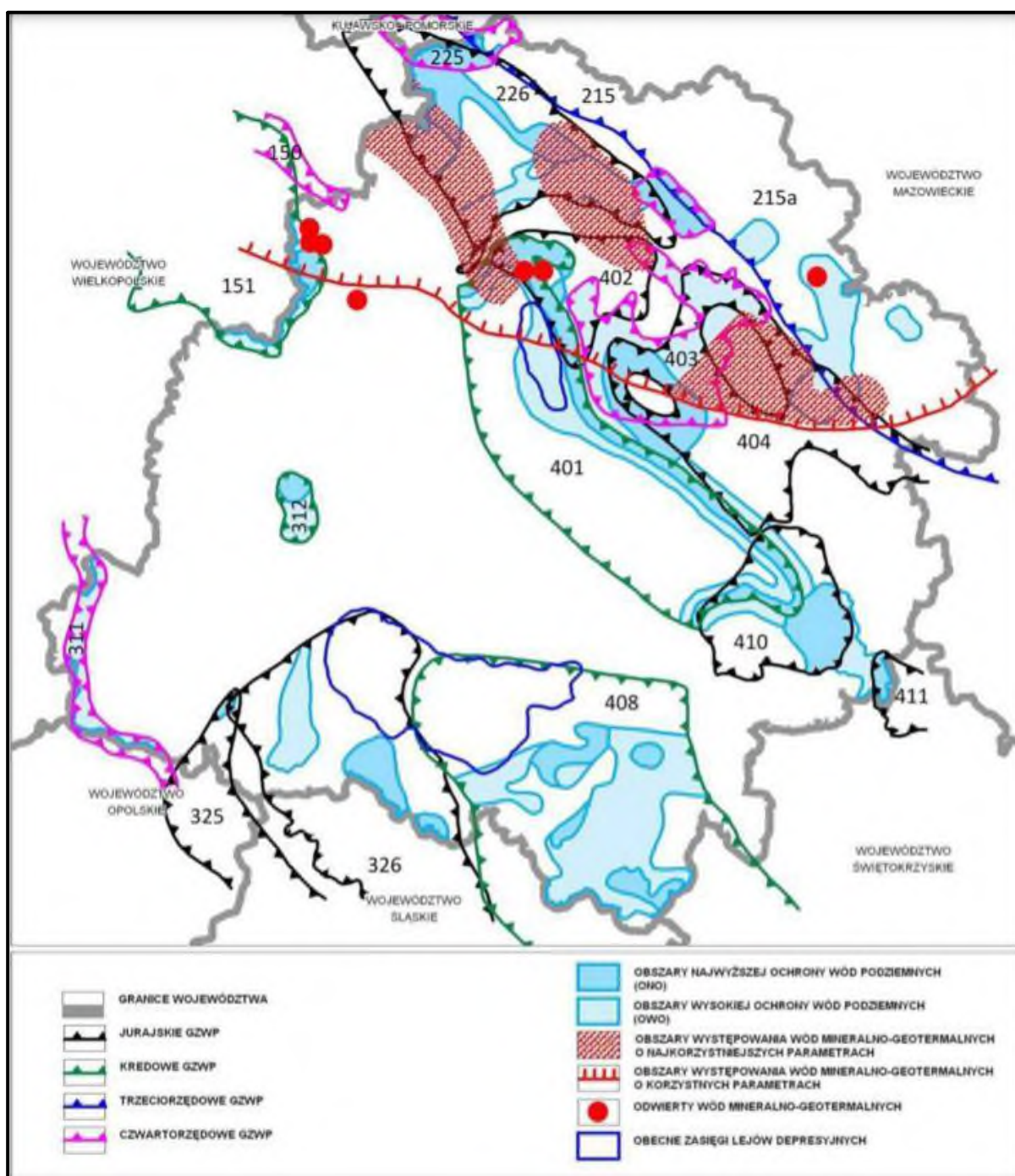
Rys. 10. Stopień zagrożenie głównego poziomu wodonośnego w obrębie gminy Rawa Maz. Źródło: Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawa Mazowiecka (uchwała Nr X.56.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 grudnia 2024 r.)

4.3. Główne zbiorniki wód podziemnych

Są to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do wykorzystania dla zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki wymagających wody wysokiej jakości. Zgodnie z umownymi kryteriami wydzielania - ze względu na wysoką jakość wód, zasobność i potencjalną produktywność - GZWP stanowią najcenniejsze fragmenty jednostek hydrostrukturalnych i systemów wodonośnych. Wymagają one szczególnej ochrony w zakresie stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych oraz kontroli zarządzania zasobami, z zachowaniem priorytetu dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia i zaspokojenia niezbędnych potrzeb gospodarczych.

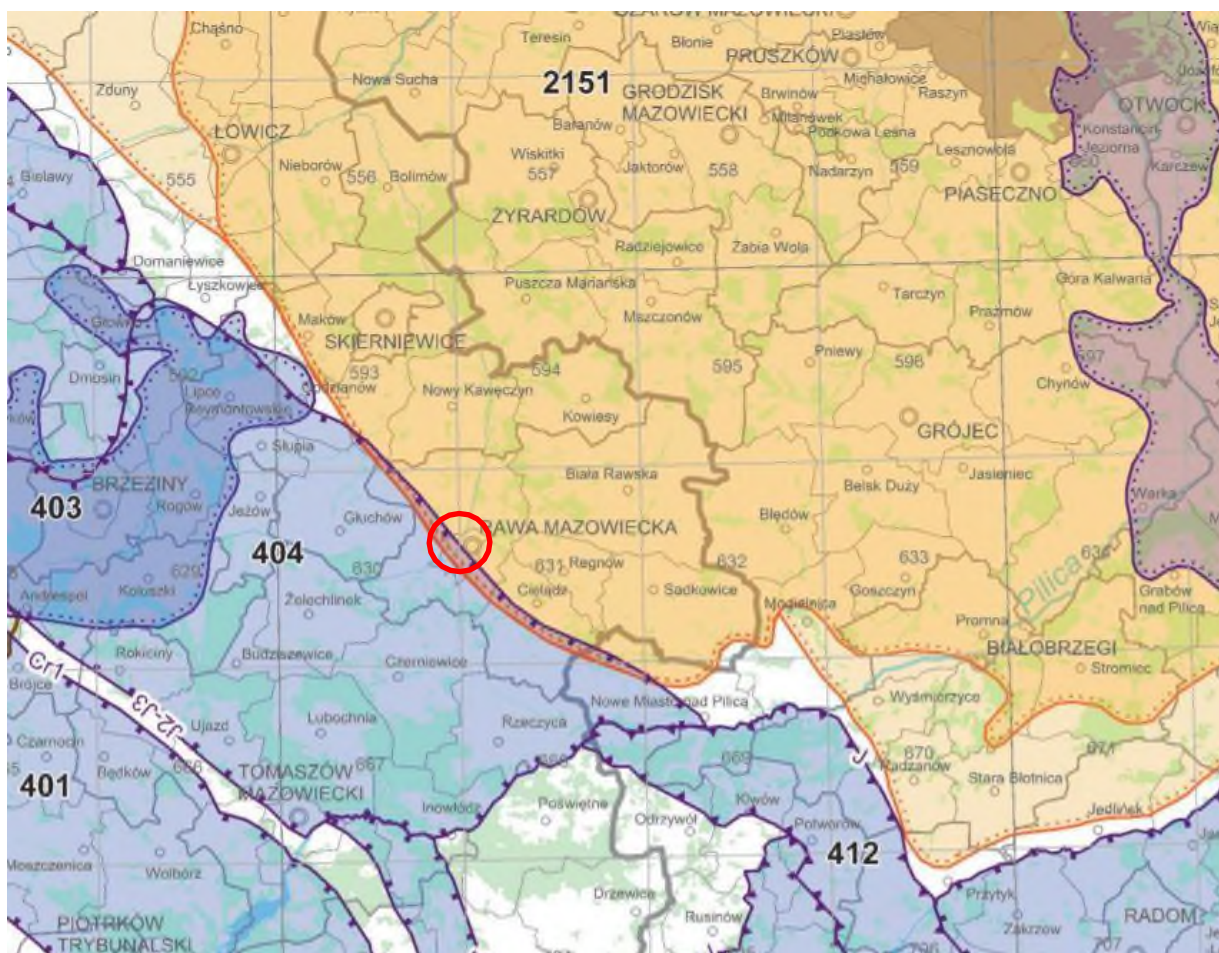
Wg "Atlasu Map Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce" pod redakcją A. S. Kleczkowskiego (Inst. Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH w Krakowie, 1990 r.) większa część terenu gminy, tj. obszar położony po północno-wschodniej stronie linii łączącej miejscowości Boguszyce – Podlas, obejmujący dolinę Rawki i tereny wraz z obszarem miasta Rawa Mazowiecka, znajdują się w obrębie trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 215A ze średnią głębokością ujęć wód 180 m. Jest to zbiornik wstępnie rozpoznany.

Po południowo-zachodniej stronie tej linii tereny położone są w zasięgu zbiornika GZWP Nr 404 (Zbiornik Koluszek–Tomaszów - nazwa zbiornika wg rozporządzenia RM z 27 czerwca 2006 r.) ze średnią głębokością ujęć wód 20 m (jura górna).

Rys. 11. Lokalizacja Głównych Zbiorników Wód Podziemnych na terenie województwa łódzkiego.

Źródło: Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego 2012

Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) w ośrodkach hydrogeologicznych

zbiorniki udokumentowane
w skali szczegółowej 1:50 000

szczelinowych,
porowo-szczelinowych

karstowych,
karstowo-szczelinowych,
karstowo-porowo-szczelinowych

porowych

zbiorniki wstępnie rozpoznane
w skali 1:500 000

porowych

Mapa 9. Fragment mapy GZWP. Stan na dzień 31.12.2020 r.

Źródło: Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce.
<https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/gzwp/8218-mapa-zbiornikow-wod-podziemnych-stand-na-marzec-2021-r/file.html>

Tabela 4. GZWP nr 404 – wybrane informacje

Lokalizacja zbiornika	Stan aktualny
Województwo	łódzkie
Powiat	łódzki wschodni, m. Łódź, łowicki, zgierski, brzeziński, skierniewicki, tomaszowski, rawski, opoczyński, przysuski, grójecki
RZGW	Warszawa, Poznań
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	63, 72, 73, 84
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincia Wisły: SSWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny; provincia Odry: SWN – region Warty – subregion nizinny
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników Wyżyn Polskich (GZWP w paśmie wyżyn)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	lewobrzeżna Wisły od Narwi do Drwęcy, prawobrzeżna Wisły od Wieprza do Narwi, Warty
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Śródkowoeuropejski (31): Nizina Środkowomazowiecka (318.7), Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8)
Parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych	Dokumentacja hydrogeologiczna GZWP nr 404 (2013)
Typ zbiornika	szczelinowy (lokalnie szczelinowo-krasowy)
Stratygrafia	jura górna, jura środkowa
Klasa jakości wody*	I–III
Wodoprzewodność [m ² /d]	na przeważającym obszarze 200–1000, lokalnie >1500
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	91,7
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	153 670,4
Podatność zbiornika na antropopresję	od bardzo podatnego do średnio i mało podatnego

* Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

Obszar GZWP nr 404 jest położony w całości w obrębie antyklinorium środpolskiego, stanowiąc jego południowy odcinek Koluszki – Tomaszów. Zbiornik Koluszki–Tomaszów występuje w wapieniach i marglach jury górnej oraz podrzędnie w piaskowcach i mułowcach jury środkowej. GZWP nr 404 jest również integralną częścią zasobnego regionu hydrogeologicznego, obejmującego zbiorniki mezozoiczne: 402, 404 (J) i 401 (Cr) o łącznej powierzchni 3851,8 km² oraz zbiornik czwartorzędowy 403. Taka pozycja hydrogeologiczna dokumentowanego zbiornika powoduje, że jego znaczenie wykracza daleko poza jego granice.

Zasilanie jurajskiego zbiornika wód podziemnych odbywa się na całej jego powierzchni, na ogół przez przesączania przez półprzepuszczalny nadkład oraz może zachodzić bezpośrednia infiltracja opadów atmosferycznych do jurajskiego poziomu wodonośnego. Przyjmuje się, że strefa aktywnej wymiany wód w utworach jury wynosi 150–200 m. Zwierciadło wody poziomu jurajskiego jest przeważnie napięte. Warstwą napinającą są tu z reguły gliny zwałowe lub ły i mułki neogeńskie. Jedynie w strefach bezpośredniego kontaktu hydraulicznego z wodami czwartorzędu w oknach hydrogeologicznych, zwierciadło wody jest swobodne.

Stopień wykorzystania zasobów dyspozycyjnych GZWP nr 404 można uznać za średni. Eksploatacja wód zbiornika w 2011 r. wynosiła 43 997,9 m³/d, czyli 28,6% zasobów dyspozycyjnych, co daje dużą rezerwę dla obecnych i potencjalnych użytkowników wód podziemnych.

Jakość wód jurajskiego poziomu wodonośnego mieści się w klasach I–III, czyli jest to tzw. dobry stan chemiczny. Parametry jakości wód podziemnych są kształtowane przez naturalne

procesy zachodzące w warstwie wodonośnej. Zaznacza się słaby wpływ działalności człowieka.

Na znacznym obszarze, dzięki obecności w nadkładzie osadów słabo przepuszczalnych, wody są chronione w sposób naturalny przed antropopresją, a jakość wód powinna być stabilna w czasie.

Największą część zbiornika (67%) zajmują obszary użytkowane rolniczo: grunty orne, sady, łąki i pastwiska. Lasy stanowią ok. 26% powierzchni zbiornika i są one bardzo nierównomiernie rozmieszczone. Obszary obejmujące zwartą zabudowę miejską i wiejską obejmują ok. 5,5% powierzchni zbiornika.

GZWP nr 404 jest w znacznej części zbiornikiem zakrytym. Wobec tego proponowane obszary ochronne obejmują 229,7 km², co stanowi ok. 13,7% powierzchni zbiornika. Ochroną będą objęte m. in. duże miasta: Tomaszów Mazowiecki i Rawa Mazowiecka oraz dolina Pilicy.

Proponowane działania ochronne nie przewidują likwidacji zakładów i obiektów istniejących ani ograniczenia powierzchni produkcji rolnej. Zakłada się jedynie wyprzedzające, prewencyjne działania decyzyjne ograniczające w przyszłości emisję zanieczyszczeń. Ograniczenia lokalizacyjne dotyczą tylko nowych, uciążliwych dla środowiska inwestycji.

Tabela 5. GZWP nr 215A – wybrane informacje

GZWP	KOD I NAZWA GZWP	215 A – subniecka warszawska (część centralna)
	POWIERZCHNIA [km ²]	17500,0
	POWIERZCHNIA W OBRĘBIE JCWPd [km ²]	1111,0
	TYP ZBIORNIKA	Porowy
	STRATYGRAFIA	Trzeciorzęd
	SZACUNKOWE ZASOBY [tys. m ³ /d]	145,0
	STOPIEŃ UDOKUMENTOWANIA	nieudokumentowany

Podstawą zaopatrzenia w wodę obszaru gminy są ujęcia wody głównie warstw czwartorzędowych zasilanych wodami zasobów wód podziemnych rz. Rawki (czwartorzęd, trzeciorzęd, kreda i jura).

Zgodnie z Centralną Bazą Danych GIS prowadzoną przez Państwowy Instytut Geologiczny, w obszarze gminy Rawa Mazowiecka znajdują się 43 otwory hydrogeologiczne służące do poboru wód podziemnych. Wody ujmowane są w większości z poziomu czwartorzędu, jury (wyłącznie dwa ujęcia pobierają wody z poziomu trzeciorzędu – rejon Zakładu Doświadczalnego Rossocha oraz ujęcie w Helenowie).

W obrębach na terenie, których znajdują się obszary opracowania znajdują się ujęcia wód podziemnych o udokumentowanych zasobach, w tym:

- w Wałowicach - 6300001-OTWÓR STUDZIENNY o głębokości 31,00 m. Stratygrafia – jura. Odwiert wykonany w 1954,
- w Boguszycach: 6300035-ZAKŁADY MIESNE I o głębokości 120,00m. Odwiert wykonany w 1973 r. 6300036-ZAKŁADY MIESNE II o głębokości 200,00 m. Odwiert wykonany w 1974 r., 6300038-ZAKŁADY-MIĘSNE III o głębokości 121,00m. Odwiert wykonany w 1975 r. Stratygrafia – jura.

Nazwy otworów studziennych podano zgodnie z Centralną Bazą Danych Hydrogeologicznych.

W obrębie obszarów opracowania studnie głębinowe nie występują.

4.4. Melioracje

Melioracja są to zabiegi mające na celu trwałe polepszenie rolniczych zdolności produkcyjnych gleb.

Do zabiegów tych zaliczamy: drenowanie ceramiczne i PVC, wykonywanie rowów nawadniająco-odwadniających, budowę zbiorników retencyjnych, regulację rzek, ochronę przeciwpowodziową, nasadzenia roślinnością terenów zalewowych i nieużytków rolnych (fitomelioracje).

Melioracje rolne obejmują:

- melioracje wodne, które umożliwiają regulację stosunków wodnych w glebie dzięki nawadnianiu gruntów na obszarach z niedoborem wody lub odwadnianiu terenów, gdzie występuje jej nadmiar,
- agromelioracje, polepszają glebę przez długo działające zabiegi uprawowe, które poprawiają warunki siedliskowe roślin,
- fitomelioracje, które polegają na zadrzewianiu śródpolnym i racjonalnym rozmieszczeniu zalesienia, dzięki czemu zmienia się mikroklimat lokalny (prędkość wiatru, temperatura, wilgotność),
- melioracje przeciwerozyjne, czyli zapobiegające zmywaniu żyznych warstw gruntu dzięki zahamowaniu spływu powierzchniowego wód opadowych.

Zgodnie z art. 197. 1. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm) urządzeniami melioracji wodnych są:

- 1) rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
- 2) drenowania,
- 3) rurociągi,
- 4) stacje pomp służące wyłącznie do celów rolniczych,
- 5) ziemne stawy rybne,
- 6) groble na obszarach nawadnianych,
- 7) systemy nawodnień grawitacyjnych,
- 8) systemy nawodnień ciśnieniowych

– jeżeli służą regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy.

Zgodnie z art. 205. ustawy Prawo wodne utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy - do tej spółki lub tego związku spółek wodnych. Jeżeli obowiązek, o którym mowa powyżej nie jest wykonywany, właściwy organ Wód Polskich ustala, w drodze decyzji, proporcjonalnie do odnoszonych korzyści przez właścicieli gruntów, szczegółowe zakresy i terminy jego wykonywania.

Obszar opracowania.

Obszary objęte opracowaniem nie są zmeliorowane.

Obszary zmeliorowane w Wałowicach znajdują się na południe od obszaru opracowania w odległości ok. 155 m oraz na zachód w odległości ok. 480 m, co wskazano na mapie poniżej.

Obszary zmeliorowane w Boguszykach znajdują się na zachód od obszaru opracowania w odległości ok. 1,35 km

Mapa. 10. Fragment gruntów zmeliorowanych znajdujących się na południe od obszaru opracowania w Wałowicach (zaznaczone kolorem żółtym). Orientacyjną lokalizację obszaru opracowania wskazano czerwoną linią. Zbieracze drenarskie zaznaczono liniami niebieskimi. Rowy melioracyjne zaznaczono liniami czerwonymi. Działy drenarskie zaznaczono liniami białoczerwonymi.

Źródło: <https://geoportal.lodzkie.pl/imap/>

5. Walory krajobrazowe, zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

5.1. Walory krajobrazowe

W obrębie obszaru opracowania, jak i całej gminy wg ustalonych typów krajobrazu naturalnego w Polsce według A. Richlinga i K. Ostaszewskiej (2005) występuje krajobraz peryglacialny z klasy krajobrazu nizin. Podstawowy podział klas krajobrazu został wyznaczony na podstawie zróżnicowania powierzchni Polski pod względem ukształtowania terenu.

Krajobraz nizin – peryglacialny (1 spośród pięciu wyróżnionych): obejmuje głównie równiny morenowe oraz pagórki i wzgórza ostańcowe, będące szczątkami moren czołowych. W krajobrazie tym dominują bory mieszane, a również grądy. Równiny peryglacialne są w Polsce intensywnie wykorzystywane do produkcji rolnej i należą do najbardziej wylesionych terenów. W zależności od stopnia urozmaicenia rzeźby wyróżniono dodatkowo 3 gatunki krajobrazu: równinny i falisty, pagórkowaty oraz wzgórzowy.

Krajobraz peryglacialny dominuje w centralnej części kraju i występuje na obszarach dorzeczy: Wisły, Odry i Niemna.

Krajobraz, jak wskazuje definicja Europejskiej Konwencji Krajobrazowej oznacza obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich. W literaturze odnaleźć można wiele definicji i podziałów krajobrazu, jednak najczęściej spotykany jest podział na krajobraz naturalny i kulturowy.

Krajobraz naturalny oznacza system powiązanych komponentów przyrody, do których zalicza się składowe abiotyczne (podłoże wraz z urzeźbieniem, przyziemną warstwę

atmosfery oraz wodę), biotyczne (świat żywy) oraz gleby. Przyjmuje się, że krajobrazy naturalne, które są wyróżnione na podstawie zestawu cech przyrodniczych, mogą być wyznaczane zarówno na terenach poddanych słabej, jak i silnej presji antropogenicznej. Krajobraz naturalny jest zbliżony do pierwotnego, którego postać została ukształtowana i nadal jest utrzymywana w wyniku samodzielnych procesów przyrodniczych.

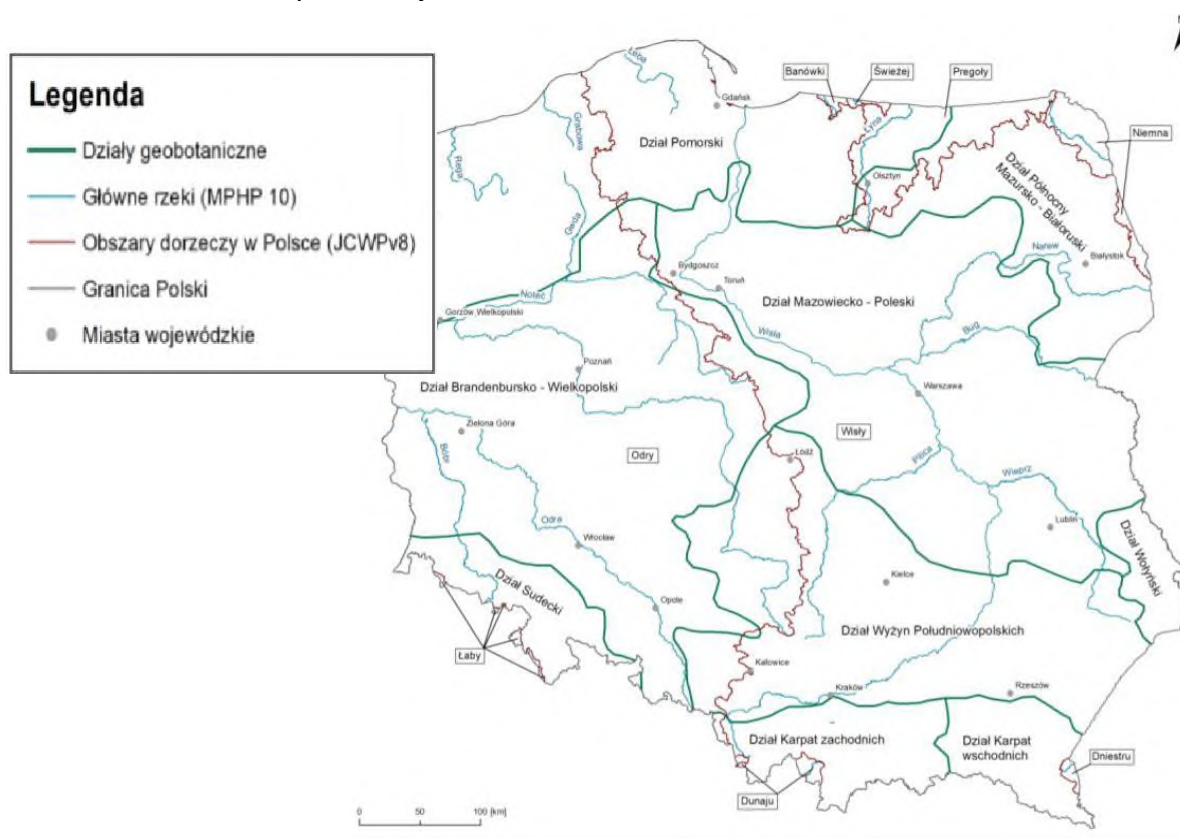
Krajobraz kulturowy jest natomiast terminem bardziej wieloznacznym. Początkowo był przedstawiany jako przeciwieństwo krajobrazu naturalnego i rozumiany jako wytwór człowieka. Obecnie termin ten jest rozumiany szerzej - jako system, w którym twory człowieka ujmowane są razem ze swym naturalnym otoczeniem, bądź też jako obszar ukształtowany w wyniku gospodarowania człowiekiem w środowisku. Inną definicję krajobrazu kulturowego, pochodzącą z ustawy o ochronie zabytków określa, iż jest to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i twory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka.

„Krajobraz” wg ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu – należy rozumieć postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub twory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.

W obszarach opracowania krajobraz jest antropogenicznie przekształcony. Cechuje go silne przekształcenie środowiska naturalnego. Przejawia się między innymi w charakterystycznych obiektach budowlach i urządzeniach.

5.2. Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

Pod względem klasyfikacji geobotanicznej J. M. Matuszkiewicza teren gminy znajduje się w południowo-zachodniej części krainy Południowomazowiecko-Podlaskiej w okręgu Łowicko-Warszawskim. Potencjalną roślinnością tego obszaru są bory mieszane i grądy odmiany mazowiecko - podlaskiej.

Rys. 11. Regionalizacja geobotaniczna Polski.

Najcenniejsze obszary pod względem przyrodniczym i krajobrazowym leżą w północnej i południowo-zachodniej części gminy. Są to:

- rezerwat krajobrazowy „Rawka”,
- obszar Natura 2000 pn. „Dolina Rawki”,
- Bolimowsko-Radziejowski z doliną Środkowej Rawki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Górnej Rawki,

Rezerwat krajobrazowy „Rawka” (typ ekosystemu – wodny) został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1983 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Monitor Polski Nr 39). Rozciąga się na terenie gmin: Żelechlinek i Koluszki oraz Jeżów, Głuchów, Rawa Mazowiecka, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Bolimów i Nieborów, powierzchnia jest równa 557,05 ha. Rezerwatem objęto rzekę Rawkę od jej źródeł do ujścia o długości 97 km, wraz z rozgałęzieniami koryta rzeki, starorzeczami, dolnymi odcinkami prawobrzeżnych dopływów; Krzemionki, Korabiewki, Rokity i Grabinki oraz przybrzeżnymi pasami terenu o szerokości 10 m. Celem ochrony jest zachowanie w naturalnym stanie typowej rzeki nizinnej średniej wielkości wraz z krajobrazem jej doliny oraz środowiska życia wielu rzadkich i chronionych roślin i zwierząt. Wzdłuż całej długości rzeki obserwuje się występowanie chronionych zwierząt: bobra i wydry. Bobry wprowadzono sztucznie w 1984 r. w ilości 12 sztuk. Wydra uznana jest za gatunek rzadki i zagrożony wyginięciem. Jest gatunkiem chronionym w większości krajów Europy, w Polsce podlega ochronie łowieckiej i jako rzadki gatunek wymieniana jest w czerwonej księdze zwierząt. Spośród całej sieci wodnej byłego woj. skierniewickiego wydry zasiedlają jedynie Rawkę. Brak wydr na pozostałych rzekach spowodowany był zanieczyszczeniem rzeki Bzury, która stanowi barierę dla rozprzestrzeniania się tego gatunku. W obecnej chwili występowanie wydr na rzece Rawce jest zagrożone z powodu izolacji tej populacji. Cała dolina Rawki z ujściowymi fragmentami jej dopływów należy do systemu ECONET stanowiąc korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, natomiast jej część powyżej miasta Rawa Mazowiecka należy do systemu międzynarodowego NATURA 2000 (w ramach Puszczy Bolimowskiej).

Południowo-zachodnia część gminy należy do Obszaru Chronionego Krajobrazu Górnej Rawki. Ponadto, prawie cały obszar północno-wschodni gminy mieści się w Bolimowsko - Radziejowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Obydwa obszary zostały ustanowione Uchwałą Nr XIV/93/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Skierniewicach ze zmianami w 1997 roku.

Obszar Górnej Rawki o powierzchni 8400,0 ha, położony jest przy południowej granicy województwa. Jest to teren o urozmaiconej rzeźbie, położony w całości w dorzeczu Rawki. Obejmuje jej tereny źródłiskowe na granicy Wysoczyzny Skierniewickiej i Wysoczyzny Rawskiej na południe od Rawy Maz. W budowie geologicznej przeważają utwory morenowe: żwiry i piaski strefy krawędziowej Wyżyny Łódzkiej. O walorach krajobrazowych stanowi tu zróżnicowanie rzeźby, korzystna mozaika niewielkich terenów leśnych, łąk i gruntów rolnych. Największe kompleksy leśne występują w okolicach Głuchowa Boguszc. W dolinach rzecznych znajdują się duże kompleksy stawów rybnych. Najbardziej zróżnicowany fragment lasu mieszanego obejmujący starodrzew sosnowy i łąg olszowy objęty jest ochroną rezerwatową (rez. Popień). Z obiektów kulturowych na uwagę zasługuje zespół zabytków architektury sakralnej z XVI w. w Boguszcach oraz park podworski we wsi Popień.

Bolimowsko-Radziejowski z doliną Środkowej Rawki o całkowitej powierzchni 25 753 ha, (w woj. łódzkim - o powierzchni 15 256,66 ha). Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarza ekologicznego.

Dolina Rawki. Kod obszaru: PLH100015 o powierzchni 2525,38 ha. Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa. Data wyznaczenia w Polsce: 2009-03-06. Utworzona na mocy DECYZJI KOMISJI z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr

C(2008) 8039(2009/93/WE) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 43 str. 63, publikacja w dniu 13 lutego 2009 r.

Użytki ekologiczne stanowią 2,2 ha powierzchni gminy.

Pomniki przyrody - na terenie gminy Rawa Mazowiecka znajduje się 9 pomników przyrody.

Wśród alei zabytkowych do najcenniejszych należą aleje lipowe:

- w Konopnicy złożona z 71 drzew około 120-140 letnich,
- Żydomicach złożona z 97 drzew w wieku około 120-140 lat.

Ponadto do pomników przyrody należą następujące grupy drzew:

- dwie grupy 10 dębów szypułkowych w Julianowie,
- 3 lipy, 1 klon, 1 brzoza na terenie cmentarza w Kurzeszynie,
- 1 wiąz szypułkowy, 2 kasztanowce we wsi Boguszyce,
- 1 kasztanowiec biały, 1 klon zwyczajny, 1 robinia akacjowa w Konopnicy,
- 64 lipy drobnolistne, 7 lip szerokolistnych w Żydomicach,
- 10 drzew we wsi Julianów.

Rys. 12. Obszary cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym objęte ochroną prawną znajdujące się na terenie gminy Rawa Mazowiecka i okolic.

Orientacyjną lokalizację obszarów opracowania wskazano linią przerywaną.

Fragment mapy topograficznej (mapa bezskalowa).

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl>

Obszar opracowania

Obszary opracowania znajdują się na obrzeżach Obszarów Chronionego Krajobrazu.

Obszar w Wałowicach (w zasięgu terenów oznaczonych symbolami 1U-P i 1KDL) znajduje się na obrzeżu Bolimowsko – Radziejowickiego z doliną Środkowej Rawki Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego w Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego określono rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów. Obszar Natura 2000 „Dolina Rawki” znajduje się w odległości ok. 1,3 km (w linii prostej) w kierunku zachodnim od obszaru opracowania. Rezerwat przyrody Rawka znajduje się w odległości ok. 1,5 km (w linii prostej) w kierunku zachodnim od obszaru opracowania. Na południe od obszaru opracowania, w odległości ok. 4 km (w linii prostej) znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu „Górnej Rawki”.

Obszar opracowania w Boguszytach (fragment terenu na którym funkcjonuje Zakład) w zasięgu terenów oznaczonych symbolami 2U-P i 1KDZ znajduje się na obrzeżu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Górnej Rawki”, dla którego w Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego określono rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów. Obszar Natura 2000 „Dolina Rawki” znajduje się w odległości ok. 4,2 km (w linii prostej) w kierunku północno- wschodnim od obszaru opracowania. Rezerwat przyrody Rawka znajduje się w odległości ok. 354 m (w linii prostej) w kierunku południowo-zachodnim od obszaru opracowania. Na północ od obszaru opracowania, w odległości ok. 4 km (w linii prostej) znajduje się Bolimowsko – Radziejowickiego z doliną Środkowej Rawki Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Tereny oznaczone symbolami 1U-P i 1KDL w całości położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Bolimowsko-Radziejowickiego z doliną środkowej Rawki - w zagospodarowaniu terenów obowiązują zasady zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych oraz ustaleń niniejszej uchwały.

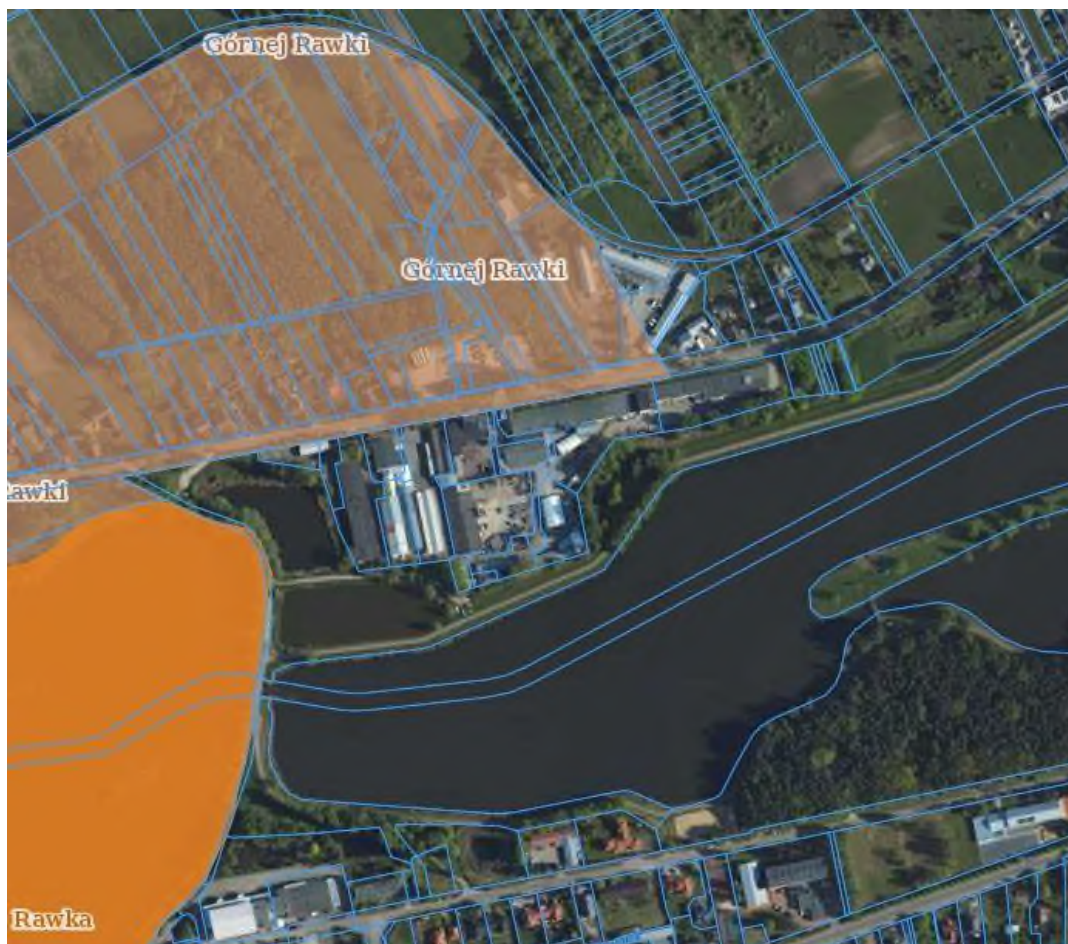
Tereny oznaczone symbolami 2U-P i 1KDZ w całości położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Górnej Rawki - w zagospodarowaniu terenów obowiązują zasady zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych oraz ustaleń niniejszej uchwały.

Mapa 11. Lokalizacją obszaru opracowanie w Wałowicach na tle Bolimowsko – Radziejowickiego z doliną Środkowej Rawki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Granice obszaru opracowania wskazano linią przerywaną.

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl>

Mapa 12. Lokalizację obszaru opracowania w Boguszycach na tle Obszaru Chronionego Krajobrazu Górnjej Rawki. W sąsiedztwie przepływa rzeka Rawa, objęta ochroną w formie rezerwatu przyrody.

Granice obszaru opracowania wskazano linią przerywaną.

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl>

Szata roślinna

Naturalna szata roślinna gminy została w znacznej mierze przekształcona przez gospodarczą działalność człowieka, głównie rolnictwo. Obecna pokrywa roślinna to głównie: roślinność pól, łąk, torfowisk i lasów. W klasyfikacji geobotanicznej szata roślinna regionu została zaklasyfikowana do następujących wydzieleni biogeograficznych zgodnie z podziałem Szafera (1972 rok):

- Państwo: Holarktyka (rośliny środkowoeuropejskie, europejskie i cyrkumborealne),
- Obszar: Euro-Syberyjski,
- Podprovincia: Niżowo-Wyżynna, Środkowoeuropejska,
- Dział: Bałtycki,
- Poddział: Pas Wielkich Dolin,
- Kraina: Mazowiecka,
- Okręg: Rawski

W obrębie gminy występuje kilka typów krajobrazów naturalnych i kulturowych, wśród nich: naturalny dolinny o wybitnych walorach przyrodniczych i widokowych – dolina Rawki, naturalny leśny o wybitnych walorach przyrodniczych oraz rolnicze krajobrazy kulturowe.

Lasy (IV Kraina Mazowiecko-Podlaska) są najbardziej naturalną formacją roślinną, choć także znacznie przekształconą w głównej mierze przez zalesianie sosną. Najczęściej spotykanym typem lasu są bory mieszane z sosną, lipą drobnolistną i modrzewiem, świeże bory sosnowe i lasy mieszane typu subkontynentalnego grądu z drzewostanami, które tworzą dęby, świerki i sosny.

Cenne ekosystemy związane są tak z lasami, jak formacjami nieleśnymi – interesujące zespoły roślinności łąkowej i torfowiskowej występują w dolinach rzek, cieków i w naturalnych obniżeniach terenu, np. w dolinie Rawki i jej dopływów (rezerwat wodny Rawka).

Obszary opracowania pod względem florystycznym są przekształcone antropogenicznie. Na terenie Zakładu w Boguszycach nie występują zbiorowiska roślinności naturalnej czy roślin ozdobnych. Na terenie Zakładu w Wałowicach w obrębie działki ewidencyjnej nr 334/1 otaczającej zabudowania przedmiotowego Zakładu występują liczne zadrzewienia, głównie drzew liściastych. Na północ od ww. obiektu występują niewielkie płaty lasów prywatnych i państwowych, będących w zarządzie Nadleśnictwa Skierniewice. Dominującym siedliskiem jest ols. Drzewostan w wieku od 15 do 55 lat. Dominuje olsza w wieku 40 lat.

Na obszarach objętych projektem mpzp ani w jego bliskim sąsiedztwie nie występują gatunki grzybów ujęte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408). Nie występują również rośliny ujęte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409) w tym gatunki roślin wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi i stanowisk oraz wielkość tych stref ochrony.

Nie występują siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000.

Fauna

Pod względem regionalizacji faunistycznej A.S. Kostrowickiego zawartej w Atlasie RP obszar opracowania, jak i całej gminy znajduje się w centralnej części Okręgu Środkowopolskiego i w centralnej części podokręgu Wielkopolsko - Podlaskiego.

W obrębie analizowanego obszaru nie prowadzono obserwacji i nie dokonano inwentaryzacji występującej tam fauny. Obszary objęte opracowaniem znajdują się w pasie przyulicznym w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Na zapleczu tej zabudowy znajdują się użytki rolne obejmujące głównie: grunty orne, trwałe użytki zielone (trwałe łąki i trwałe pastwiska). W sąsiedztwie przedmiotowych obszarów występują niewielkie płaty lasów.

Bogactwo fauny krajobrazu rolniczego zależy przede wszystkim od stopnia jego mozaikowości oraz intensywności prowadzonej tam gospodarki. Obszar opracowania i tereny w bezpośrednim sąsiedztwie nie wyróżniają się pod względem świata zwierzęcego.

Lokalizacja obszarów opracowania, w sąsiedztwie ulic w znacznym stopniu może determinować skład i liczebność gatunkową zwierząt. Sąsiedztwo z drogami i zabudowa wraz z ogrodzeniami mogą zaburzać przebieg ciągów migracyjnych wielu gatunków zwierząt. Hałas komunikacyjny może odstraszać i płoszyć zwierzęta, co w konsekwencji może być przyczyną ich wycofywania się. Wysoki udział w sąsiedztwie Zakładów stanowią tereny rolne oraz nieużytki, które nie sprzyjają bytowaniu większych gatunków zwierząt. Z tego względu główne grupy zwierząt to ptaki, drobne kręgowce oraz bezkręgowce. Najliczniejszymi ssakami upraw rolnych są gryzonie, głównie norniki. Z gatunków łownych występują tutaj królik, zając i polna populacja sarny. Wśród kręgowców najliczniejszą grupę stanowią ptaki, które znajdują wśród pól i zadrzewień miejsca zarówno do budowy gniazd, rozmnażania bądź czasowego przebywania. Najliczniejszymi ssakami upraw rolnych są gryzonie, głównie norniki. Z gatunków łownych występują tutaj królik, zając i polna populacja sarny.

Fauna ssaków związanych ze zbiorowiskami leśnymi jest dość zróżnicowana. Występują duże parzystokopytne i drobne ssaki z rzędów: owadożerne, nietoperze, gryzonie, a także

małe i średnie drapieżne. Dość pospolicie spotyka się sarnę i dziką. Z rzędu ssaków owadożernych występują: jeż wschodni, kret, dwa gatunki ryjówek aksamitna i malutka. Z pospolitych gryzoni można wymienić takie gatunki jak: nornice ruda, mysz leśną i wiewiórkę rudą. Spośród ptaków dominują gatunki synantropijne gnieźdzące się głównie w sąsiedztwie budynków, budujące otwarte gniazda w krzewach i koronach drzew. Najliczniej reprezentowanym gatunkiem ptaków są wróble, które znajdują tu odpowiednie warunki do zakładania gniazd i chętnie korzystają z resztek pożywienia pozostawianych przez ludzi. Jest to również odpowiednie siedlisko lęgowe dla pliszki zwyczajnej, jerzyka i kopciuszka. Biorąc pod uwagę liczne nasadzenia drzew i krzewów w obrębie obszaru opracowania w Wałowicach należy przypuszczać, iż liczną grupę stanowią gatunki takie jak: kawka zwyczajna, jerzyk zwyczajny, bogatka zwyczajna, sikora modra, sroka zwyczajna, pokrzewka pieża, kos zwyczajny i pliszka siwa. W obrębie obszaru opracowania w Wałowicach oraz w terenie przyległym mogą występować zarówno gatunki wędrowne, jak i osiadłe, reprezentujące grupy ptaków owadożernych, drapieżnych i ziarnojadów.

Tereny zajmowane pod zabudowę to utrata siedlisk dostępnych dla zwierząt. Zmniejszenie powierzchni nadającej się do zasiedlenia wpływa malejąco na liczebność zwierząt w tym ptaków gnieźdzących się na terenach otwartych, a wymagających niewielkich terytoriów lęgowych.

Można spodziewać się, iż ze względu na lokalizację Zakładów – w sąsiedztwie pól i lasów występują gatunki zwierząt, szczególnie ptaków które ujęte są w Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016r., poz. 2183).

5.3. Różnorodność biologiczna

Pod względem różnorodności biologicznej, gmina Rawa Mazowiecka nie należy do obszarów znacznie zróżnicowanych. Różnorodność gatunkowa świata zwierząt i roślin najbogatsza jest w terenach przyrzecznych oraz leśnych, głównie są to tereny prawnie chronione w formie obszaru chronionego krajobrazu i rezerwatu przyrody pn. „Rawka” i Natury 2000 pn. „Dolina Rawki”. Obszary zurbanizowane charakteryzują się małą różnorodnością gatunkową, zarówno flory jak i fauny. Dominują tu gatunki synantropijne, głównie ruderalne, znajdujące się głównie przy ciągach komunikacyjnych oraz rośliny znajdujące się głównie w obszarach zabudowy mieszkaniowej. Są to rośliny podatne na wszelkie zmiany.

Obszar opracowania.

Bioróżnorodność zbiorowisk i siedlisk, w obrębie obszaru opracowania nie jest znacząca. W obszarze dominują tereny rolnicze, znacznie przekształcone przez człowieka. Zbiorowiska roślinne towarzyszące uprawom rolnym czy sadowniczym podatne są one na wszelkie zmiany i odznaczają się słabą zdolnością do regeneracji.

Ubożenie bioróżnorodności wyraża się poprzez utratę siedlisk, wymieranie gatunków, zmniejszanie zróżnicowania genowego w populacjach.

5.4. Lasy

Gmina Rawa Mazowiecka jest w małym stopniu zalesiona. Lasy zajmującą około 7% jego powierzchni. Obszary leśne występujące na terenie gminy, należą do Nadleśnictw: Skierniewice i Spała. Lasy koncentrują się głównie na południowych i wschodnich obrzeżach gminy. Porastają tam liczne piaszczyste wzniesienia morenowe i otaczające je obszary zbudowane z piasków wodnolodowcowych.

Największymi kompleksami leśnymi na terenie gminy są:

- lasy państwowe uroczyska: „Rawski Las”, „Bogusławki-Sanogoszcz”, „Dębina”, „Zagórze”, „Pukinin”, „Grabina” oraz mniejsze: „Byliny-Dziurdzioły”, „Wilkowice”, „Wołucza”, „Wałowice”, „Błędziska”, „Pokrzywna I”,

- zwarte kompleksy leśne innych użytkowników w rejonie wsi Małgorzatów.

W drzewostanach dominują dojrzałe (powyżej 40 lat) monokultury sosnowe z ubogą roślinnością zielną. Rzadko spotyka się naturalne płaty boru mieszanego i borów sosnowych. W wielu miejscach na terenie gminy, spotyka się często w obrębie pól i dolin rzecznych zagajniki sosnowe, chojniaki, rzadziej laski brzoźowe i olszowe. Są to zbiorowiska powstałe na skutek zalesień gruntów porolnych niskich klas bonitacji. Często są to też tereny zalesione w wyniku naturalnej sukcesji lasu na nieużytkach. Większe ich siedliska leśne występują w obrębie uroczyska „Dębina”. Większość obszarów leśnych to lasy gospodarcze pozostające poza kategoriami ochronności.

Gmina posiada znaczny udział gruntów rolnych niskiej jakości, które posiadają predyspozycje do zalesienia w sytuacji zaniechania produkcji rolnej. Zakłada się w obszarach dolin rzecznych utrzymanie istniejących zalesień i wprowadzanie obudowy drzewami stref brzegowych rzek i cieków jako obudowy biologicznej.

W obszarach tych zakłada się:

- ochronę na warunkach określonych w przepisach szczególnych i utrzymanie istniejących użytków leśnych,
- kompleksowe zalesianie gruntów porolnych o niskiej bonitacji gleb.

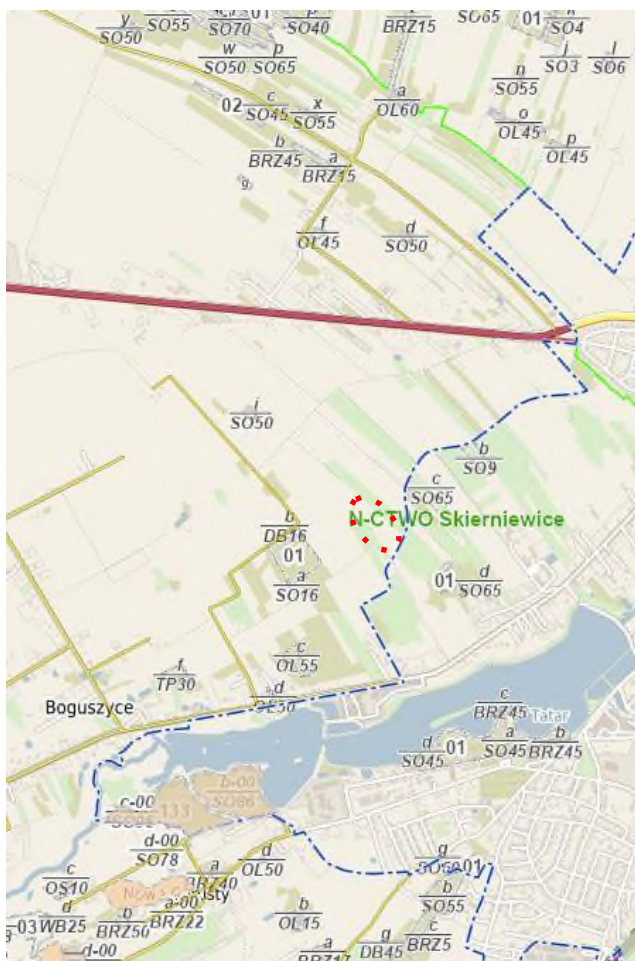
W obrębie obszarów opracowania nie występują kompleksy leśne.

Na północ od obszaru opracowania Wałowice, w sąsiedztwie miejscowości Pasieka Wałowska występuje większy kompleks leśny należący do Lasów Państwowych Nadleśnictwa Skierniewice.

Dominującym siedliskiem jest bór mieszany świeży. Dominującym gatunkiem boru mieszanego świeżego jest sosna w wieku od ok. 35 do ok. 80 lat, która posiada na tym siedlisku optymalne warunki rozwoju. Gatunkami domieszkowymi jest brzoza w wieku od 30 do ok. 35 lat. W runie leśnym występują rośliny wskaźnikowe: borówka czernica, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, kłosownica leśna, orlica pospolita, tomka wonna, w podszycie: spotkać można kruszynę, leszczynę, jarzębinę i trzmielinę.

Jest to zbiorowisko powstałe na skutek zalesień gruntów porolnych niskich klas bonitacji.

W obszarze opracowania Boguszyce nie występują tereny leśne. Na północ od obszaru opracowania znajdują się wydzielania LP Nadleśnictwa Skierniewice. Dominuje bór mieszany świeży. Dominującym gatunkiem boru mieszanego świeżego jest sosna w wieku ok. 16 lat. Gatunkiem domieszkowym jest dąb w wieku ok. 16 lat. Na południe obszaru opracowania, w sąsiedztwie Zalewu znajdują się wydzielania z borem świeżym oraz lasem mieszanym. Są to niewielkie płaty lasu.

6. Surowce mineralne

Na terenie gminy Rawa Mazowiecka występują udokumentowane złoża kruszyw naturalnych, są to:

- Linków - zasoby wynoszą 225 tys. Mg
- Wojska Stara pole B - zasoby wynoszą 36 tys. Mg
- Wojska Stara pole A - zasoby wynoszą 9 tys. Mg
- Kolonia Wołucza - zasoby wynoszą 122 tys. Mg
- Kurzeszyn - zasoby wynoszą 195 tys. Mg.

W złożu „Linków” (powierzchnia około 2,38 ha), eksploatowane są piaski wodnolodowcowe. Kopalina występuje tu w postaci jednego pokładu o miąższości od 4,5 m do 11,5 m. Miąższość nadkładu (gleba) wynosi średnio 0,20 m. Zawartość pyłów mineralnych wynosi średnio 2,2 %. Podawany w dokumentacji punkt piaskowy waha się w granicach 85,2- 95,5 %, średnio wynosi 89,9 % (Kałuziak, Woźniak, 1992). Złoże „Wojska Stara II Pole A” ma powierzchnię 0,34 ha. Jest to złoże czwartorzędowych piasków i żwirów występujących w formie pokładu o średniej miąższości 5,5 m. Grubość nadkładu wynosi średnio 1,2 m. Kopalinę cechuje zawartość pyłów mineralnych średnio 1,6 % i zawartość frakcji o ziarnie poniżej 2 mm w granicach od 64,2 % do 100 % (średnio 79,1 %).

Złóża „Wojska Stara II Pole B”, którego powierzchnia wynosi około 0,47 ha przewidziane jest do eksploatacji po wyczerpaniu zasobów złoża „Wojska Stara II Pole A”. Parametry kopaliny są takie same jak na złożu „Wojska Stara II Pole A” (Siliwończuk, Załuski, 1993). Wszystkie złoża są złożami suchymi.

Z punktu widzenia ich ochrony są to złoża zaliczane do klasy 4 - tj. złoża kopalin pospolitych, powszechnie występujących i łatwo dostępnych. Klasyfikację sozologiczną przeprowadzono uwzględniając stopień kolizyjności eksploatacji górniczej danego złoża w odniesieniu do różnych komponentów środowiska przyrodniczego i elementów zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie ww. złoża zostały zaklasyfikowane, zgodnie z decyzją geologów wojewódzkich jako złoża małokonfliktowe (klasa A) możliwe do zagospodarowania bez ograniczeń.

Złóża „Kurzeszyn” i „Teodozjów” obejmują szczytową partię wzgórz moren czołowych występujących w pobliżu wsi Kurzeszyn i Teodozjów. Powierzchnia tych złóż wynosi odpowiednio 1,88 ha i 1,15 ha. W złożu „Kurzeszyn” udokumentowana seria okruchowa ma średnią miąższość 2,78 m. W nadkładzie o średniej grubości 0,7 m występuje glina i piaski pylaste. Złoże jest suche. Średni punkt piaskowy wynosi 91,3%, a zawartość pyłów mineralnych maksymalnie do 4,4%. Kruszywo naturalne złoża „Kurzeszyn” może być wykorzystywane dla drogownictwa i budownictwa.

W złożu „Teodozjów” średnia miąższość serii surowcowej wynosi 5,0 m. Nadkład o miąższości od 0,2 m do 2,4 m budują gleba piaszczysta i piasek. Jest to złoże suche. Udokumentowane na powierzchni 1,5 ha, piaski ze żwirem charakteryzuje się punktem piaskowym zmieniającym się od 31,4% do 100% (średnio 73,3%) oraz zawartością pyłów mineralnych maksymalnie do 4,8% (średnio 2,8%). Surowiec może być wykorzystywany dla celów budownictwa do produkcji zapraw budowlanych i dla drogownictwa.

Dwa złoża kruszywa naturalnego „Kurzeszyn” i „Teodozjów” zaliczono do złóż konfliktowych (klasa B). Konfliktowość wynika z ich lokalizacji na terenie Bolimowsko - Radziejowickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W rejonie miejscowości Wojska Stara wyznaczono jeden obszar prognostyczny piasków w obrębie perspektywnego kompleksu piasków i żwirów. Powierzchnię tego obszaru określono po uwzględnieniu ograniczeń związanych z wykształceniem litologicznym tego kompleksu (miąższość, przewarstwienia skał ilastych) i występowaniem obszarów i obiektów prawnie chronionych. Wspomniany wyżej obszar prognostyczny występowania piasków ma powierzchnię około 150 hektarów, a zasoby kruszywa są szacowane na 12 000 tys. m³. Obszar ten występuje w sąsiedztwie dwóch złóż – złoża „Linków” i złoża „Wojska Stara”

(Jasińska, 1980).

W obrębie obszaru opracowania złoża kruszyw naturalnych nie występują.

7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Zasadą rozwoju przestrzennego gminy jest ochrona tych wartości kulturowych, które podnoszą jego atrakcyjność i promują rozwój funkcji turystyczno-krajoznawczej. Najbardziej cenne elementy zagospodarowania skupione są w miejscowościach – siedzibach dworów. Obszary te jak i obszary położone w otoczeniu obiektów zabytkowych podporządkowane są rygorom ochrony konserwatorskiej.

Do najważniejszych zasad ochrony, jakie winny obowiązywać należą:

1. ochrona niżej wymienionych obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

- Boguszyce – kościół wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 258/195 z dnia 27.12.1967 r.,
- Boguszyce – dzwonnica wpisana do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 762/226 z dnia 27.12.1967 r.,
- Boguszyce – cmentarz przykościelny wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 991 z dnia 01.03.1995 r.,
- Byliny Stare – dwór i spichlerz wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 514 z dnia 08.11.1978 r.,
- Konopnica – park wraz ze strefą ochrony widokowej i ekologicznej, wpisane do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 479 z dnia 16.09.1978 r.,
- Konopnica – aleja wpisana do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 559 z dnia 20.06.1981r.,
- Konopnica – Żydymice – aleja wpisana do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 539 z dnia 05.05.1980 r.,
- Kurzeszyn – kościół p. w. M. B. Królowej Polski i plebania wpisane do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 512 z dnia 08.11.1978 r.,
- Kurzeszyn – cmentarz rzymsko – katolicki /część zachodnia / wpisana do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 880 z dnia 10.04.1992 r.,
- Kurzeszyn – grodzisko pierścieniowate wpisane do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 759 z dnia 30.07.1984 r.,
- Podlas – kapliczka przydrożna wpisana do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 554 z dnia 25.03.1981 r.,
- Rossocha – pałac wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 466 z dnia 11.10.1977 r.,
- Rossocha – park wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 480 z dnia 16.09.1978 r.,
- Wilkowice – dwór wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 594 z dnia 28.07.1983r.,
- Wilkowice – park wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 481 z dnia 16.09.1978 r.,
- Rogowska kolejka wąskotorowa, wpisana do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 1000 z 31.12.1996 r.

2. ochrona niżej wymienionych obiektów zakwalifikowanych do gminnej ewidencji zabytków:

- Konopnica – kapliczka przydrożna z 1908r.,

- Wałowice – magazyn stacji uzdatniania wody,
 - Boguszyce – dwór, spichlerz,
 - Garłów – plebania,
 - Boguszyce Małe – młyn,
 - Zarzecze – cmentarz rzymsko-katolicki,
 - Byliny Stare – kapliczka przydrożna i park,
 - Pokrzywna – park, spichlerz, i pozostałość zespołu dworskiego nr 26,
 - Pukinin – budynek szkoły,
 - Kurzeszyn – 2 kapliczki przydrożne, kapliczka pańszczyźniana, dom mieszkalny Nr 44,
 - Zawady – domy mieszkalne Nr 6, 7, 9, obora Nr 7,
 - Dziurdzioty – domy mieszkalne Nr 26, 36, obora Nr 26,
 - Zielone – dom mieszkalny i stodoła (działka ewidencyjna Nr 161),
 - Wilkowice - kapliczka przydrożna,
 - Gaj – dom mieszkalny Nr 1,
 - Wołucza - kapliczka przydrożna, kapliczka pańszczyźniana,
 - Stara Wojska - kapliczka przydrożna;
 - Niwna: budynek dawnej szkoły, zespół dworski, dwór murowany, oficyna drewniana i spichlerz,
 - Małgorzatów – dom mieszkalny,
 - Księża Wola: - kapliczka przydrożna,
 - Pokrzywna: - dom mieszkalny 22,
 - Rossocha: - pozostałość zespołu dworskiego, czworak,
 - Stara Wojska - dom mieszkalny 34. 4).
3. ograniczenie inwestycji na obszarach występowania stanowisk archeologicznych a w sytuacji wystąpienia takiej konieczności, przeprowadzania ratowniczych badań wykopaliskowych przed podjęciem działań inwestycyjnych na warunkach właściwych przepisów;
4. na sąsiadujących ze stanowiskami archeologicznymi terenach (wg rysunku studium) obejmujących obszar:
- 1,6 ha w zakresie stanowiska z epoki kamienia,
 - 1,5 ha dla epoki brązu i żelaza, okresu wpływów rzymskich, średniowiecza oraz określanego jako pradzieje będącego śladem osadnictwa lub cmentarzyskiem,
 - 9 ha dla epoki brązu i żelaza, okresu wpływów rzymskich, średniowiecza oraz określanego, jako pradzieje będącego osadą, obowiązuje zasada ustanawiania nadzoru archeologicznego na czas prowadzenia prac ziemnych,
5. wprowadzenie obszarów ochrony w otoczeniu stanowisk archeologicznych do treści planów miejscowych wymaga uwzględnienia przepisów odrębnych wskazujących na konieczność wprowadzenia nadzoru archeologicznego. W ustaleniach planów miejscowych należy zastosować poniższe zasady kształtowania zagospodarowania terenów:
- dla utrzymania ciągłości historycznej użytkowania obiektów wpisanych do rejestru zabytków i objętych ochroną konserwatorską, najbardziej właściwe jest ustalenie przeznaczenia nawiązującego do pierwotnych funkcji użytkowych,
 - parki zabytkowe winny stanowić niepodzielną działkę ewidencyjną z przeznaczeniem pod zieleni parkową z zachowaniem lub odtworzeniem zabudowy dworskiej,
 - dla niżej wymienionych zabytków należy określić strefy ekspozycji rysunkiem planu miejscowego w których ograniczona zostanie zabudowa a istniejąca podporządkowana warunkom ekspozycji:
 - Boguszyce – kościół, dzwonnica i cmentarz przykościelny od strony:
drogi powiatowej Nr 4310E z kierunku północnego i południowo-zachodniego,
drogi gminnej Nr 113112E z kierunku zachodniego,
z drogi wiejskiej wsi Garłów z kierunku południowo-wschodniego,

- Byliny Stare – dwór i spichlerz
od strony drogi powiatowej Nr 4331E z kierunku północnego,
- Konopnica – park wraz ze strefą ochrony widokowej i ekologicznej
od strony zachodniej i południowej,
- Kurzeszyn – kościół p.w.M.B. Królowej Polski i plebania
od strony drogi wojewódzkiej Nr 707 z kierunku południowego i północnego,
- Kurzeszyn – cmentarz rzymsko – katolicki
od strony drogi wojewódzkiej Nr 707 z kierunku południowego,
- Rossocha – pałac i park
od strony drogi powiatowej Nr 4309E z kierunku północnego,
- Wilkowice – dwór i park
od strony drogi powiatowej Nr 1316E z kierunku wschodniego.
- na obszarach cmentarzy warunki zagospodarowania dotyczą:
 - zachowania formy użytkowania,
 - porządkowania i rewaloryzacji,
 - rozplanowania terenów grzebalnych z uczytelnieniem osi i układów wewnętrznych,
 - budowy ogrodzeń z wykluczeniem prefabrykatów betonowych,
 - ochrony drzewostanu.

Wszelkie działania na terenach i w obiektach wpisanych do rejestru (ewidencji) zabytków wymagają nadzoru konserwatorskiego wynikającego z przepisów szczególnych.

W obrębie obszaru opracowania fragment terenu oznaczony symbolem 1U-P, wskazany na rysunku planu, stanowi obszar stanowiska archeologicznego, na którym przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany charakteru dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszaniem struktury gruntu należy przeprowadzić badania archeologiczne, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Fragment tego terenu, wskazany na rysunku planu, stanowi również strefę ochrony archeologicznej, w której nakazuje się przeprowadzenie badań archeologicznych w formie nadzoru archeologicznego przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu.

8. Zagrożenia środowiska i problemy jego ochrony

Biorąc pod uwagę opisane powyżej uwarunkowania środowiskowe oraz dotychczasowy stan zagospodarowania obszarów projektu planu miejscowego i najbliższego otoczenia można przypuszczać, że nie występują istotne zagrożenia dla funkcjonowania środowiska tego rejonu. W obrębie obszarów opracowania i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty o uciążliwym oddziaływaniu, mające wymiar lokalny

Niewielki problem stanowić mogą uciążliwości komunikacyjne (zanieczyszczenie i hałas) emitowane z dróg bezpośrednio przylegających do obszarów opracowania oraz niska emisja z indywidualnie ogrzewanych gospodarstw domowych. Ww. drogi nie przenoszą ruchu tranzytowego.

Należy jednak mieć na uwadze, że niektóre elementy środowiska na danym obszarze, ich stan, może być zależny od intensywności oddziaływań źródeł uciążliwości umiejscowionych odległe lub od skumulowanego oddziaływania tych źródeł.

Istotne problemy z zakresu ochrony środowiska, które mają znaczenie dla funkcjonowania środowiska w gminie związane są z utrzymaniem właściwego stanu czystości powietrza atmosferycznego.

8.1. Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza monitorowana jest przez służby Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi. Ocenę jakości powietrza przeprowadza się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 zmienione przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1931).

Stan sanitarny powietrza zależy od wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych wprowadzanych do atmosfery oraz gęstości rozmieszczenia jej źródeł.

Podstawowym celem oceny poziomów substancji w powietrzu zgodnie z art. 89 ustawy - Prawo ochrony środowiska jest dokonanie klasyfikacji stref, dającej podstawę do zaplanowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefach, w których są przekraczane wartości kryterialne określone dla ochrony zdrowia ludzi lub ochrony roślin.

Klasyfikacji stref dokonano na bazie pomiarów wykonanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 r. Klasyfikacji dokonano dla dwóch stref na terenie województwa łódzkiego: aglomeracji łódzkiej i strefy łódzkiej.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa łódzkiego za rok 2023 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla obu stref oceny jakości powietrza w województwie.

Strefę „aglomeracja łódzka” zakwalifikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ i przekroczonego poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Na przeważającym obszarze województwa łódzkiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀ metale: ołów, kadm, arsen i nikiel. Po raz pierwszy nie zanotowano również przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}.

Przeprowadzona ocena jakości powietrza wykazała również brak przekroczenia w 2023 r. poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (20 µg/m³ – faza II). Najwyższe stężenie średnioroczne wyniosło 20 µg/m³ (Radomsko i Łódź), na pozostałym obszarze województwa nie więcej niż 18 µg/m³.

Stopniową poprawę zanotowano w jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem. Nie dochodzi już do przekroczenia poziomu dopuszczalnego średniorocznego oraz średniodobowego pyłu zawieszonego PM₁₀.

Jednakże wysokie dobowe stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ rejestrowane w sezonie grzewczym pozostają istotnym problemem. Wtedy też na terenach miejskich może dochodzić do przekroczenia poziomu informowania (wartość średniodobowa 100 µg/m³) lub nawet poziomu alarmowego (wartość średniodobowa 150 µg/m³).

W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi. W 2023 r. nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu określonego dla kryterium ochrony zdrowia ludzi. Stwierdzono jednak, podobnie jak w latach poprzednich, przekroczenie poziomu celu długoterminowego we wszystkich stanowiskach pomiarowych ozonu w województwie. Obszar przekroczeń objął niemal całe województwo (98,8% powierzchni województwa).

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, w 2023 r. pomiary jakości powietrza wraz z wynikami szacowania opartego o wyniki modelowania, nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu. Przekroczenia w strefie łódzkiej stwierdzono w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego ozonu (99,5% powierzchni strefy).

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programów ochrony powietrza (POP). Obecnie na terenie województwa obowiązują, uchwalone przez Sejmik Województwa Łódzkiego w listopadzie 2023 r. programy ochrony powietrza i plany działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej i strefy aglomeracja łódzka, na obszarze których w 2021 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, na rzecz poprawy jakości powietrza w województwie.

(wg. Rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2023. – Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Łódź 2024 r.)

Obszar opracowania

Jak wynika badań, na terenie całego województwa łódzkiego (należy domniemywać, iż również na terenie gminy Rawa Mazowiecka) odnotowano przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 i zakwalifikowano do klasy C.

Ze względu na przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu zakwalifikowano do klasa D2.

Przekroczenia ww. wymagają wdrożenia programu ochrony powietrza.

Stopniową poprawę zanotowano w jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem. Nie dochodzi już do przekroczenia poziomu dopuszczalnego średniorocznego oraz średniodobowego pyłu zawieszonego PM10.

Jednakże wysokie dobowe stężenia pyłu zawieszonego PM10 rejestrowane w sezonie grzewczym pozostają istotnym problemem.

W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi. W 2023 r. nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu określonego dla kryterium ochrony zdrowia ludzi.

Nie stwierdzono przekroczeń (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyłe zawieszonym PM10 metale: ołów, kadm, arsen i nikiel. Po raz pierwszy nie zanotowano również przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5.

O poziomie emisji z terenu gminy decydują dwa główne kategorie źródeł:

- rozproszone źródła komunalno – bytowe, czyli niska emisja z indywidualnie ogrzewanych gospodarstw domowych,
- transport drogowy, czyli emisja liniowa.

Obszar opracowania znajduje się na terenie, gdzie nie funkcjonuje sieć gazowa czy ciepłownicza. W związku z tym można przypuszczać, iż emisja toksycznych gazów emitowanych z palenisk domowych może być odczuwalna.

Najwyższa koncentracja emisji liniowej w obszarze opracowania ma miejsce w sąsiedztwie dróg powiatowych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów opracowania. W przypadku zanieczyszczeń pochodzących ze środków transportu, źródło emisji znajduje się nisko nad ziemią, co powoduje, że zanieczyszczenia oddziałują na stan czystości szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ maleje wraz z odległością.

Wyniki monitoringu potwierdzają, że wpływ emisji komunikacyjnej na jakość powietrza jest z roku na rok coraz większy. Ma to z kolei przełożenie na wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza. Powolna, ale systematyczna tendencja wzrostu stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych generowana jest nie tylko wzrostem liczby pojazdów, ale również zmniejszaniem się płynności ruchu na skutek remontów i przebudowy dróg.

8.2. Hałas

Podstawowymi źródłami hałasu w gminie jest ruch kołowy. Mniejszy wpływ na poziom hałasu ma przemysł i działalność usługowa. Do źródeł hałasu komunikacyjnego (drogowego) należy zaliczyć:

- pojazdy samochodowe,
- inne pojazdy i maszyny poruszające się po drogach za pomocą własnego napędu,
- drogi jako umowne linie źródła hałasu.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, stanowiące załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).

Na obszarach opracowania głównym źródłem hałasu są drogi powiatowe klasy zbiorczej:

- w Wałowicach droga powiatowa Nr 4108E oraz droga wewnętrzna komunikująca drogę powiatową z drogą wojewódzką o nr 707,
- w Boguszycach droga powiatowa Nr 4110 E.

Obydwie drogi przebiegają w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów opracowania.

Ponadto, ze względu na charakter usługowo-handlowo-produkcyjne obydwu obszarów można spodziewać się hałasu emitowanego z tych obszarów oraz hałasu komunikacyjnego emitowanego przez pojazdy obsługujące te obszary.

Na potrzeby niniejszego opracowania nie prowadzono badań dotyczących wielkości hałasu emitowanego z ww. obiektów.

Wg. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2014 r. poz. 112) dopuszczalny poziom hałasu w środowisku nie dotyczy terenów produkcyjno-usługowych. Natomiast na ewentualny hałas emitowany z tych terenów nie mogą być narażone tereny mieszkaniowe, które znajdują się w sąsiedztwie. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ustalono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, które dla tych terenów wynoszą:

- w ciągu dnia - 50 dB, (przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym),
- w ciągu nocy – 40 dB (przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy).

Dopuszczalny poziom hałasu emitowany z dróg, określony w przedmiotowym rozporządzeniu dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ustalono na poziomie:

- w ciągu dnia 55 dB, (przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom),
- w ciągu nocy - 50 dB, (przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom).

Brak aktualnych danych dotyczących poziomu hałasu emitowanego przez Zakłady objęte projektem planu oraz z dróg uniemożliwia poprawną ocenę. Biorąc pod uwagę wzrost ilości samochodów i natężenia ruchu, można przypuszczać, że następuje również wzrost poziomu hałasu.

8.3. Poważne awarie

Na terenie gminy Rawa Mazowiecka nie ma zlokalizowanych zakładów, które można zakwalifikować do obiektów, spełniających wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 poz. 138).

8.4. Źródła pól elektromagnetycznych i ich wpływ na środowisko

Głównymi źródłami sztucznych pól elektromagnetycznych są:

- stacje bazowe GSM/UMTS/ CDMA/LTE,
- nadajniki RTV,
- urządzenia radiolokacyjne, radionawigacyjne,
- linie i stacje elektroenergetyczne.

Źródłami promieniowania elektromagnetycznego są również urządzenia powszechnego użytku, takie jak: telewizory, monitory komputerowe, kuchenki mikrofalowe, telefony komórkowe, routery wifi, nadajniki cb-radio oraz inne urządzenia wykorzystujące energię elektryczną.

Ponieważ są ulokowane w naszym najbliższym otoczeniu, w niektórych przypadkach mogą mieć większy wpływ na stan naszego zdrowia niż np. nadajniki GSM lub linie WN. Wymienione powyżej urządzenia generują zmienne pola elektromagnetyczne o częstotliwościach zawartych w przedziale 50Hz – 300 GHz.

W otoczeniu linii elektroenergetycznych występują pola elektryczne i magnetyczne. Z punktu widzenia ochrony środowiska znaczenie mają linie i stacje elektroenergetyczne o napięciach znamionowych równych co najmniej 110 kV, bądź wyższych.

W krajowych przepisach na obszarach zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się występowanie pól elektrycznych pochodzących od linii elektroenergetycznych o natężeniach mniejszych od 1 kV/m. Natężenia pól elektrycznych szybko maleją wraz z oddalaniem od linii do 1 kV/m w odległości od 10 do 30 metrów, licząc od rzutu skrajnego przewodu na powierzchnię terenu. Pola magnetyczne o natężeniach wyższych od dopuszczalnych, w miejscach dostępnych dla ludności, w praktyce nie występują.

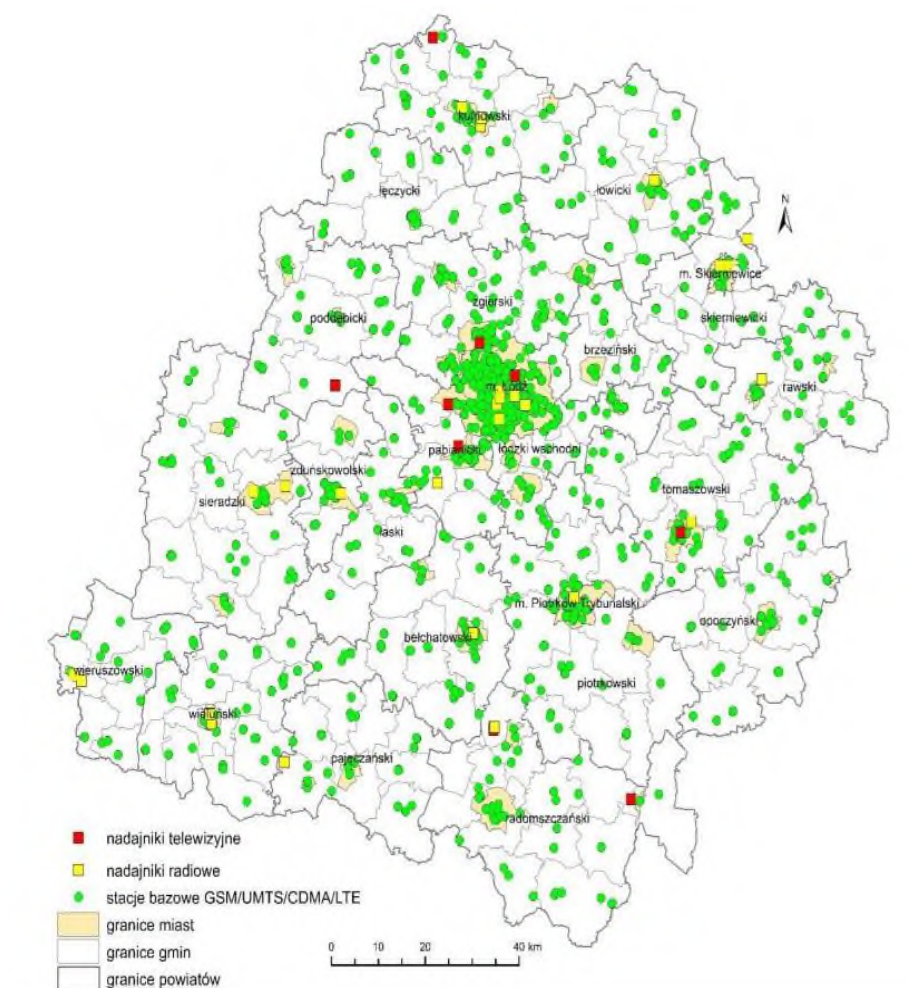
W radiokomunikacji wykorzystywane są urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od około 0,1 MHz do około 100 GHz.

Obiektami radiokomunikacyjnymi, o oddziaływaniu istotnym z punktu widzenia ochrony środowiska są:

- duże radiowo-telewizyjne centra nadawcze,
- stacje bazowe telefonii komórkowych.

Stacje te są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. W Polsce istnieją sieci telefonii komórkowych wykorzystujących częstotliwości od 450 do 1800 MHz. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych w otoczeniu anten stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzonej do tych anten i charakterystyk promieniowania tych anten. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowej GSM pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od anten i na wysokości ich zainstalowania, w praktyce w odległości nie większej niż 25 m. Stacje bazowe telefonii komórkowej muszą odpowiadać wymaganiom bardzo surowych norm technicznych. Polskie przepisy ochronne są bardziej rygorystyczne od przepisów stosowanych w innych krajach i wymuszają stosowanie odmiennych sposobów mocowania anten stacji bazowych, tak aby były one bardziej oddalone od miejsc dostępnych dla ludności. Urządzenia radiolokacyjne zwykle wytwarzają impulsowe pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od kilkuset MHz do stu kilkudziesięciu GHz. Zasięgi oddziaływania stacji radiolokacyjnych są zależne od częstotliwości pracy stacji, częstotliwości powtarzania impulsów, charakterystyk promieniowania anten oraz mocy promieniowanej. Pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych mogą występować do odległości kilkuset metrów od anten stacji radiolokacyjnych, na wysokości zainstalowania tych anten.

Mapa 12. Źródła promieniowania elektromagnetycznego z zakresu 0,003 GHz–3 GHz na terenie woj. łódzkiego (źródło: UKE oraz BDOT)

Liczba stanowisk pomiarowych, rodzaj terenów na jakich prowadzi się pomiary oraz częstotliwość pomiarów określona jest w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. W rozporządzeniu zdefiniowano 3 podstawowe kategorie terenów, na których prowadzi się monitoring pól elektromagnetycznych:

- centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.,
- pozostałe miasta,
- tereny wiejskie.

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, zakres częstotliwości badanych pól elektromagnetycznych zawiera się w przedziale co najmniej 0,003 ÷ 3 GHz. Pomiarowi podlega składowa elektryczna.

Na obszarze gminy Rawa Mazowiecka, jak wynika z powyższej mapy zlokalizowano kilka stacji bazowych telefonii komórkowej.

W obrębie obszaru opracowania stacja bazowa nie występuje.

W zakresie częstotliwości 10Hz - 38 GHz nie występują wartości promieniowania elektromagnetycznego większe od dopuszczalnych.

W celu określenia miejsc występowania elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego w wielkościach wykluczających możliwość realizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi, wykonuje się pomiary kontrolne.

Mieszkańcy gminy mają dostęp do sieci telefonicznej stacjonarnej oraz komórkowej. Bezpośrednie zapotrzebowanie w łącza telefoniczne abonamentów realizowane jest poprzez telefoniczne linie napowietrzne. Gmina objęta jest zasięgiem operatorów sieci komórkowej. Wieże telekomunikacji na terenie gminy Rawa Mazowiecka rozlokowane są w miejscowościach: Janolin, Przewodowice, Księża Wola. Ponadto występują w mieście Rawa Mazowiecka oraz miejscowościach sąsiednich gminach: Złota, Głuchów, Zubki Małe, Cielądz, Babsk

Wyniki badań dotyczące oddziaływania pól elektromagnetycznych na organizm człowieka na innej drodze niż efekt termiczny nie są tak jednoznaczne i oczywiste. Uważa się, że długotrwała ekspozycja na promieniowanie elektromagnetyczne o poziomach przekraczających wielkości dopuszczalne może przyczyniać się do zmian morfologicznych tkanek i narządów. Za najbardziej wrażliwe pod tym względem uznawane są tkanki wchodzące w skład obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego. Pod wpływem pola elektromagnetycznego mogą powstawać zmiany w połączeniach pomiędzy neuronami komórek kory mózgowej. Pole elektromagnetyczne może mieć również niekorzystny wpływ na prawidłową czynność układu sercowo-naczyniowego i prowadzić np. do zaburzeń rytmu serca, a także obniżenia ciśnienia tętniczego. Pole elektromagnetyczne może być również czynnikiem wyzwalającym mutacje genetyczne i przyczyniać się do powstawania zmian nowotworowych. Jednakże, jak wynika z badań, skala tego wpływu nie może być jednoznacznie określona w odniesieniu do całej populacji. Poszczególni ludzie charakteryzują się bowiem bardzo różną wrażliwością i podatnością na oddziaływanie pól elektromagnetycznych. Dlatego w tym ujęciu, wpływ pól elektromagnetycznych na organizm człowieka należy traktować raczej, jako dodatkowy czynnik wyzwalający, który w powiązaniu z innymi, np. stresem, zanieczyszczeniem środowiska oraz osłabieniem układu immunologicznego może prowadzić do powstania zmian o charakterze chorobowym.

III. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Celem sporządzenia planu jest zmiana ustaleń obowiązującego miejscowego planu, na terenie obrębu Wałowice w zakresie zmiany przeznaczenia umożliwiającego realizację zabudowy produkcyjnej. Zwiększenie powierzchni terenów produkcyjnych podyktowane jest z planami inwestycyjnymi właściciela nieruchomości polegającymi na rozbudowie funkcjonującego zakładu produkcyjnego.

W Boguszycach zmiana planu dotyczy przesunięcia linii zabudowy nieprzekraczalnej w kierunku drogi publicznej w celu umożliwienia rozbudowy istniejącego budynku.

Ponadto w projekcie dostosowano ustalenia planu do aktualnych wymagań prawnych ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Z przeprowadzonej analizy dotyczącej istniejącego stanu zagospodarowania i użytkowania gruntów wynika, iż brak jest przeciwwskazań dla uwzględnienia złożonych wniosków. Zakres opracowania zdeteterminowany został głównie rodzajem zmian wprowadzonych projektem uchwały.

W trakcie opracowania projektu planu miejscowego analizowane były uwarunkowania przestrzenne i funkcjonalne, które stanowiły podstawę dla określania ustaleń planu. Fundamentem ustaleń planu w zakresie nowej zabudowy jest ład przestrzenny. Na ten ład składa się tak sposób zabudowy, jej wysokość jak i zagospodarowanie otoczenia. Wysokość nowej zabudowy należało kształtować w oparciu o istniejącą zabudowę w sąsiedztwie. Obszar opracowania charakteryzuje się zabudową niską. Zabudowa charakteryzuje się znacznymi udziałami powierzchni biologicznie czynnej (ok. 30% powierzchni działki budowlanej).

Ustalenia projektu planu (część opisowa) znajdują się w czterech rozdziałach zawierających:

- przepisy ogólne (rozdział 1),
- ustalenia ogólne dla obszarów objętych planem (rozdział 2),

- ustalenia szczegółowe dla terenów (w tym: przeznaczenie terenów, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, szczególne warunki zagospodarowania terenu oraz ograniczenia w użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy) (rozdział 3),
- postanowienia końcowe (rozdział 4).

Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- rysunki planu Nr 1 i Nr 2, stanowiące załącznik Nr 1 i Nr 2 (w skali 1:1 000),
- rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu, złożonych w czasie wyłożenia do publicznego wglądu, stanowiące załącznik Nr 2;
- rozstrzygnięcie o sposobie realizacji i zasadach finansowania, zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, stanowiące załącznik Nr 3;
- dane przestrzenne dla planu, o których mowa w art. 67 a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130), stanowiące załącznik Nr 4.

W rozdziale 1 zawarto przepisy ogólne, w których znajdują się informacje dotyczące określeń stosowanych w uchwale planu, oznaczeń graficznych stosowanych na rysunkach planu oraz kategoriach przeznaczenia terenu.

Do obowiązujących ustaleń projektu planu należą oznaczenia graficzne w tym:

- 1) granica obszaru objętego planem,
- 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 3) symbole cyfrowo - literowe oznaczenia terenów,
- 4) przeznaczenie terenu:
 - U-P tereny usług i produkcji w Wałowicach i Boguszytach,
 - KDL teren drogi lokalnej w Wałowicach;
 - KDZ teren drogi zbiorczej w Boguszytach
- 5) nieprzekraczalne linie zabudowy,
- 6) wymiarowanie w metrach,
- 7) granica strefy ochronnej od istniejących napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 kV;
- 8) strefa ochronna od istniejących turbin wiatrowych zlokalizowanych poza obszarem objętym planem (dot. Wałowic),
- 9) obszar stanowiska archeologicznego (dot. Wałowic),
- 10) obszar strefy ochrony archeologicznej (dot. Wałowic).

Pozostałe oznaczenia, nie wymienione w ust.1, mają charakter informacyjny.

Z uwagi na uwarunkowania w projekcie planu nie określono:

- 1) granic i sposobów zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa – takie tereny i obiekty nie występują;
- 2) wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych – w obszarze nie występują tereny, które spełniałyby rolę obszarów przestrzeni publicznych w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 3) sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Zakres projektu planu zgodny jest z art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie jest dokumentem właściwym do określenia szczegółowych rozwiązań i parametrów technicznych zainwestowania poszczególnych terenów. W planie zakłada się uwzględnienie przy realizacji poszczególnych inwestycji zapisów przepisów odrębnych.

W obszarze projektu planu, na rysunku Nr 1 wyodrębniono tereny oznaczone następującymi symbolami:

- 1U-P - teren usług lub produkcji, przeznaczenie wykluczane:
 - a) teren usług handlu wielkopowierzchniowego,
 - b) teren zdrowia i pomocy społecznej,
 - c) teren usług nauki,
 - d) teren usług edukacji,
 - e) teren usług kultu religijnego,
 - f) teren elektrowni wiatrowej.
- 1KDL - teren drogi lokalnej.

W obszarze projektu planu, na rysunku Nr 2 wyodrębniono tereny oznaczone następującymi symbolami:

- 2U-P - teren usług lub produkcji,
- przeznaczenie wykluczane:
 - teren usług handlu wielkopowierzchniowego,
 - teren zdrowia i pomocy społecznej,
 - teren usług nauki,
 - teren usług edukacji,
 - teren usług kultu religijnego,
 - teren elektrowni wiatrowej.
- 1KDZ - teren drogi zbiorczej.

Poprzez przeznaczenie terenów, o których mowa wyżej należy rozumieć:

- teren usług lub produkcji oznaczone symbolem literowym przeznaczenia U-P – to tereny, na których ustala się utrzymanie istniejących oraz budowę nowych (wraz z niezbędnymi do jego funkcjonowania pomieszczeniami i budynkami technicznymi, gospodarczymi, biurowymi, socjalnymi, garażami, a także drogami wewnętrznymi, dojazdami, dojazdami, miejscami postojowymi, urządzeniami budowlanymi, infrastrukturą techniczną i zielenią):
 - a) obiektów usługowych, w których prowadzona jest działalność z zakresu: handlu, gastronomi, hotelarstwa, usług rzemieślniczych, obiektów obsługi komunikacji samochodowej (w tym: baz transportu, stacji paliw, myjni samochodowych, warsztatów naprawy, stacji diagnostycznych, zakładów wulkanizacji, placów manewrowych do nauki jazdy), baz budowlanych, a także innych usług nieprodukcyjnych związanych bezpośrednio z konsumpcją indywidualną oraz z zakresem obsługi gospodarstw rolnych,
 - b) obiektów i urządzeń budowlanych służących działalności produkcyjnej, usług produkcyjnych, składów i magazynów,
 - c) elektrowni słonecznych;
- teren drogi lokalnej, oznaczone symbolem literowym przeznaczenia KDL - to teren, na którym realizowane są działania ograniczone do utrzymania istniejących oraz budowy dróg

publicznych klasy „lokalna” wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego, a także możliwością realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej nie związanych z potrzebami drogi;

- teren drogi zbiorczej, oznaczone symbolem literowym przeznaczenia KDZ - to teren, na których realizowane są działania ograniczone do utrzymania istniejących oraz budowy dróg publicznych klasy „zbiorcza” wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego, a także możliwością realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej nie związanych z potrzebami drogi.

Ustalenia szczegółowe dla poszczególnych terenów.

Na rysunku planu Nr 1 wyznaczono tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oznaczone symbolami: 1U-P i 1KDL

Dla terenu teren usług lub produkcji o symbolu 1U-P w projekcie planu ustalono:

Przeznaczenie terenów	teren usług lub produkcji teren usług handlu wielkopowierzchniowego,
Przeznaczenie wykluczone	• teren zdrowia i pomocy społecznej, • teren usług nauki, • teren usług edukacji, • teren usług kultu religijnego, • teren elektrowni wiatrowej.
Wielkość nowo wydzielonych działek budowlanych	• minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych – 3 000 m², • wielkość nowo wydzielonych działek budowlanych nie obowiązuje dla działek wydzielonych pod nowe drogi, poszerzenie dróg istniejących, pod sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej, działek wydzielonych w celu powiększenia działki sąsiedniej, poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej oraz gdy nowa granica działki pokrywa się z linią rozgraniczającą tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych warunkach zagospodarowania,
Wysokość zabudowy	• wysokość zabudowy - maksimum 12,0 m z wyłączeniem wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, dla których maksimum 6,0 m

Zasady i standardy kształtowania geometrii dachów na budynkach	- dachy płaskie lub o nachyleniu połaci dachowych do 40°, - dopuszczono przekrycia sferyczne, pneumatyczne lub namiotowe,
Udział powierzchnia zabudowy działki	max. 50,0%
Nadziemna intensywność zabudowy	od 0,01 do 1,0
Udział powierzchni biologicznie czynnej	min 30,0%
Dopuszczenie	- dopuszczono lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy zainstalowanej: - nie większej niż 500 kW dla wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, - bez ograniczeń dla urządzeń innych niż wolnostojące. - dopuszczono utrzymanie istniejącego budynku mieszkalnego na działce nr ewid. 334/2 z zachowaniem warunków: - maksymalna wysokość 10 m - powierzchnia zabudowy pod budynkiem mieszkalnym maksimum 300 m², - dach płaski lub o nachyleniu połaci dachowych do 40°

Dla terenu oznaczonego symbolem 1KDL ustalono:

- 1) przeznaczenie – teren drogi lokalnej;
- 2) zasady i warunki zagospodarowania:
 - g) droga publiczna – poszerzenie drogi powiatowej,
 - h) szerokość w liniach rozgraniczających od 4,0 m do 7,5 m, zgodnie z rysunkiem planu.

Na rysunku planu Nr 2 wydziela się tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oznaczone symbolami: 2U-P i 1KDZ.

Dla terenu teren usług lub produkcji o symbolu 2U-P w projekcie planu ustalono:

Przeznaczenie terenów	teren usług lub produkcji
Przeznaczenie wykluczone	teren zdrowia i pomocy społecznej, - teren usług nauki, - teren usług edukacji, - teren usług kultu religijnego, - teren elektrowni wiatrowej.

Wielkość nowo wydzielonych działek budowlanych	• minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych – 2 000 m², • wielkość nowo wydzielonych działek budowlanych nie obowiązuje dla działek wydzielonych pod nowe drogi, poszerzenie dróg istniejących, pod sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej, działek wydzielonych w celu powiększenia działki sąsiedniej, poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej oraz gdy nowa granica działki pokrywa się z linią rozgraniczającą tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych warunkach zagospodarowania,
Wysokość zabudowy	• wysokość zabudowy - maksimum 12,0 m, z wyłączeniem wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, dla których maksimum 6,0 m
Zasady i standardy kształtowania geometrii dachów na budynkach	• dachy o nachyleniu połaci do 45⁰, • dopuszczono przekrycia sferyczne, pneumatyczne lub namiotowe,
Udział powierzchnia zabudowy działki	max. 70,0%
Nadziemna intensywność zabudowy	od 0,01 do 1,5
Udział powierzchni biologicznie czynnej	min 10,0%
Dopuszczenie	a) dopuszczono lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy zainstalowanej: - nie większej niż 500 kW dla wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, - bez ograniczeń dla urządzeń innych niż wolnostojące.

Dla terenu oznaczonego symbolem 1KDZ ustalono:

- 1) przeznaczenie – teren drogi zbiorczej;
- 2) zasady i warunki zagospodarowania:
 - a) droga publiczna kategorii powiatowej,
 - b) szerokość w liniach rozgraniczających od 16,8 m do 18,1 m.

Projekt planu:

- w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala:

- 1) przebudowę, rozbudowę, modernizację, zmianę trasy istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz budowę nowych sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej;
- 2) dopuszcza realizację nowych sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, których zakres obsługi wykracza poza obsługę terenów, jeśli zostanie zachowana możliwość zabudowy i zagospodarowania terenów na warunkach określonych w planie i zostaną zachowane przepisy odrębne.

- 3) sytuowanie i realizację wewnętrznych stacji transformatorowych 15/0,4 kV, oraz stacji wolnostojących na wydzielonych działkach o wymiarach minimum 5,0 m x 6,0 m z dostępem do drogi publicznej;

Ponadto projekt planu ustala warunki obsługi terenu w zakresie infrastruktury technicznej:

- a) zaopatrzenie w wodę – w oparciu o gminną sieć wodociągową lub ujęć własnych z zachowaniem przepisów odrębnych,
- b) odprowadzanie ścieków:
 - bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, w przypadku braku tej sieci do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - pochodzących z prowadzonej działalności po ich wcześniejszym podczyszczeniu do sieci kanalizacji sanitarnej, a przypadku braku tej sieci do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- c) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do ziemi, zbiorników retencyjnych, do kanalizacji deszczowej, z zachowaniem przepisów odrębnych,
- d) usuwanie odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- e) zaopatrzenie w energię elektryczną z wykorzystaniem istniejącej lub projektowanej sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia, z odnawianych źródeł energii,
- f) zaopatrzenie w energię ciepłą – w oparciu o indywidualne źródła ciepła z wykorzystaniem energii elektrycznej, paliw gazowych, olejowych i paliw stałych charakteryzujących się niską emisją zanieczyszczeń do powietrza,
- g) dla celów zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą:
 - dopuszczono stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej 500 kW dla wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych i bez ograniczenia mocy dla urządzeń innych niż wolnostojące,
 - wprowadzono zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni,
- h) obsługę w zakresie telekomunikacji w oparciu o sieć telekomunikacyjną (łączność publiczną) istniejącą i realizację inwestycji z zakresu łączności publicznej (infrastruktury telekomunikacyjnej) zgodnie z przepisami odrębnymi.

• **w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala:**

- 1) w zakresie ochrony powietrza wprowadza się nakaz stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła spełniających wymagania standardów emisyjnych;
- 2) w zakresie ochrony akustycznej – wyznaczone niniejszym planem tereny nie podlegają ochronie akustycznej;
- 3) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem:
 - a) dróg oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - b) zabudowy systemami fotowoltaicznymi;
- 4) zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;
- 5) wolnostojące instalacje (urządzenia) fotowoltaiczne powinny posiadać rozwiązania (np. układ i materiał paneli fotowoltaicznych, w tym powłoki antyrefleksyjne), nie powodujące negatywnego wpływu na środowisko zamieszkania w sąsiedztwie,
- 6) wskazano obszary chronione w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz ustalono zgodność ustaleń z zapisami Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego obowiązującego na mocy uchwały Nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego.

• **w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustala:**

fragment terenu oznaczonego symbolem 1U-P, wskazany na rysunku planu, stanowi obszar stanowiska archeologicznego, na którym przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany charakteru dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszaniem struktury gruntu należy przeprowadzić badania archeologiczne, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

fragment terenu oznaczonego symbolem 1U-P, wskazany na rysunku planu, stanowi strefę ochrony archeologicznej, w której nakazuje się przeprowadzenie badań archeologicznych w formie nadzoru archeologicznego przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu.

- **w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy ustala:**

- 1) strefę ochronną od napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 kV, o szerokości 15,0 m (po 7,5 m od osi linii), wskazane na rysunku planu nr 1, w których obowiązuje zakaz realizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- 2) w sytuacji likwidacji linii lub przebudowy linii na podziemną, warunek dotyczący stref ochronnych od napowierzchnych linii elektroenergetycznych 15 kV przestaje obowiązywać;
- 3) granice stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko instalacji (urządzeń) fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW pokrywają się liniami rozgraniczającymi terenów oznaczonych symbolami 1U-P i 2U-P.

- **w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych ustala:**

- 1) fragmenty terenów oznaczonych symbolami 1U-P i 1KDL wskazane na rysunku planu, położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Bolimowsko-Radziejowickiego z doliną środkowej Rawki – w zagospodarowaniu terenów obowiązują zasady zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody oraz ustaleń niniejszej uchwały,
- 2) tereny oznaczone symbolami 2U-P i 1KDZ w całości położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Górnej Rawki, – w zagospodarowaniu terenów obowiązują zasady zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody oraz ustaleń niniejszej uchwały.

Dla ww. terenów określono rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów ujęte w Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego.

IV. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

1. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu planu na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy

Obszary opracowania znajdują się na obrzeżu Obszarów Chronionego Krajobrazu.

Obszar w Wałowicach znajduje się na obrzeżu Bolimowsko – Radziejowickiego z doliną Środkowej Rawki Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar Natura 2000 „Dolina Rawki” znajduje się w odległości ok. 1,3 km (w linii prostej) w kierunku zachodnim od obszaru opracowania.

Obszar opracowania w Boguszycach (fragment terenu na którym funkcjonuje Zakład) znajduje się na obrzeżu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Górnej Rawki”. Obszar Natura

2000 „Dolina Rawki” znajduje się w odległości ok. 4,2 km (w linii prostej) w kierunku północno-wschodnim od obszaru opracowania.

Prognozuje się, iż przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu, ze względu na ich rodzaj (przekształcenia o znikomej sile i rodzaju oddziaływań) nie będą mieć wpływu na Obszary Natura 2000 i pozostałe obszary chronione w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Ustalenia planu nie przyczynią się również do pogorszenia stanu siedlisk gatunków roślin i zwierząt dla ochrony, których wyznaczono te obszary.

2. Ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko naturalne oraz na jakość życia i zdrowia ludzi

Spośród ustaleń projektu planu, istotne z uwagi na ochronę środowiska są zamierzenia inwestycyjne obejmujące rozbudowę budynku produkcyjnego w Wałowicach oraz zmiana przebiegu linii zabudowy nieprzekraczalnej w Boguszycach, która pozwoli na rozbudowę budynku produkcyjnego. Nie mniej jednak rozbudowy te nie powinny stanowić znaczącej ingerencji w środowisko obszaru opracowania i terenów w sąsiedztwie.

W wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego usługowo-produkcyjna funkcja obszarów opracowania nie ulegnie zmianie. Wielkość, natężenie oraz charakter oddziaływań na środowisko będą inne dla każdego z poszczególnych komponentów środowiska. Prognozowanie ewentualnych negatywnych skutków dla środowiska opisano poniżej.

1.1. Wpływ ustaleń projektu planu na gleby i powierzchnię ziemi

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę dojdzie do przekształcenia gleby. W skali gminy jakość znajdujących się w obrębie obszaru opracowania gleb jest słaba i średnia.

Potencjalnym zagrożeniem dla gleb jest ewentualne, niewłaściwe gromadzenie odpadów stałych w obrębie działki w trakcie prowadzenia prac budowlanych, do czasu wywiezienia ich na wysypisko. Projekt planu ustala zasady gospodarowania odpadami oraz obowiązek ich segregacji i wyznaczenia miejsc na terenie działki do czasowego gromadzenia odpadów stałych w sposób nie zagrażający zanieczyszczeniem: powietrza, wód i gruntu.

W okresie budowy należy zadbać o zabezpieczenie gleb przed przedostawaniem się zanieczyszczeń z placu budowy, m. in. przez stosowanie w pełni sprawnych maszyn i prowadzenie ich ewentualnej konserwacji na terenach o powierzchni utwardzonej z uregulowaną kwestią odprowadzania wód opadowych.

Należy przypuszczać, iż nowe formy powierzchniowe towarzyszące zabudowie, jak nasypy, wykopy, najczęściej nie będą miały charakteru trwałego, a ich rozmiary będą niewielkie i niezauważalne w terenie. Opisane przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej. W związku z tym że tereny wyznaczone projektem planu pod rozbudowę zajmują małą powierzchnię a zmiany w ukształtowaniu terenu będą miały charakter lokalny, nie będą one istotnie oddziaływać na tereny sąsiadujące.

Uwzględniając zapisy projektu planu w zakresie ochrony środowiska i proponowane rozwiązania projektowe oraz charakter i wielkość zmian nie przewiduję znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby.

Projekt planu, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustala maksymalną powierzchnię zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

1.2. Wpływ ustaleń projektu planu na środowisko wodno-gruntowe, wody

powierzchniowe i podziemne

W efekcie realizacji dotychczasowej zabudowy usługowo-produkcyjnej i infrastruktury technicznej w obrębie obszarów opracowania i w terenach przyległych nastąpiło trwałe uszczelnienie fragmentów terenów poprzez ich zabudowę, co w konsekwencji doprowadziło do różnorodnych, długoterminowych przekształceń takich jak:

- ograniczenie powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych lub roztopowych,
- zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej,
- zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych.

Ww. oddziaływania następowały od momentu wprowadzenia zabudowy w tereny otwarte. Rozbudowa obiektów budowlanych niewątpliwie będzie te przekształcenia utrzymywać.

W zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód, istotne są zapisy projektu planu w zakresie parametrów zabudowy obszaru opracowania w tym: zachowanie powierzchni biologicznie czynnej i ustalenia maksymalnego wskaźnika powierzchni zabudowy. Ustalenia te mają służyć ograniczeniu uszczelniania gruntu oraz zachowania możliwie dużej powierzchni „przyrodniczo-aktywnej”, co z kolei umożliwi naturalną filtrację wód do gruntu oraz zabezpieczy przed nadmiernym odpływem wód deszczowych z analizowanych obszarów.

Niewłaściwe gromadzenie odpadów w obrębie działki (do czasu wywiezienia na składowisko odpadów), może wpływać na zanieczyszczenie gleb, a pośrednio i wód. Dlatego niezbędne jest zabezpieczenie miejsc do segregacji i tymczasowego składowania odpadów.

Projekt planu ustala obowiązek odprowadzania ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej. Znacznie ogranicza to możliwość przedostawania się zanieczyszczeń do wód gruntowych.

Obecne regulacje w zakresie umożliwienia realizacji zabudowy, wprowadzone poprzez ustalenia projektu planu, nie będą mieć znaczącego wpływu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, pod warunkiem ich przestrzegania.

1.3. Wpływ ustaleń projektu planu na kopaliny

Na terenie objętym projektem planu nie występują żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych. Dlatego też ustalenia planu nie dotyczą tego zagadnienia.

1.4. Wpływu ustaleń projektu planu na klimat akustyczny

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska. W szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, jak i na zmniejszaniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy jest on przekroczony.

Rozbudowa budynku produkcyjnego w Wałowicach, dopuszczona ustaleniami projektu planu może powodować dyskomfort wywołany pracami budowlanymi. Na skutek prowadzenia tych prac należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia. Prace te prawdopodobnie prowadzone będą etapowo, w porze dziennej, co nie powinno stanowić źródeł emisji ponadnormatywnego hałasu w godzinach nocnych.

Ze względu na charakter oddziaływań - krótkotrwale i chwilowe nie przewiduje się ich istotnego wpływu na kształtowanie klimatu akustycznego. Zasięg oddziaływania prowadzonych prac powinien zamykać się w granicach przedmiotowych nieruchomości.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku nie określa się dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów przeznaczonych pod zabudowę usługowo-produkcyjną. Stąd ustalenia projektu planu nie wprowadzają klasyfikacji terenów pod względem, jakości klimatu akustycznego.

1.5. Wpływ ustaleń projektu planu na zanieczyszczenie powietrza

W związku z ewentualną rozbudową budynku w Wałowicach i ewentualną realizacją ogrodzenia nieruchomości w związku z przesunięciem linii zabudowy nieprzekraczalnej w Boguszycach nie można wykluczyć dyskomfortu wywołanego pracami budowlanymi. Na skutek prowadzenia prac budowlanych należy spodziewać zwiększonej emisji pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Ze względu na charakter oddziaływań - krótkotrwałe i chwilowe nie przewiduje się ich istotnego wpływu na zanieczyszczenie powietrza. Zasięg oddziaływania prowadzonych prac powinien zamykać się w granicach przedmiotowych nieruchomości.

Podsumowując wskazane oddziaływania nie powinny być znaczące dla terenów sąsiednich i pomijalne w skali całej gminy.

1.6. Wpływ ustaleń projektu planu na krajobraz

Obszary opracowania znajdują się w terenach, gdzie wykształcił się krajobraz antropogenicznie przekształcony. W obszarach opracowania nie występują dominanty krajobrazowe.

Realizacja ustaleń planu doprowadzi do niewielkich zmian w fizjonomii krajobrazu. Zmiany te będą wynikać z dopuszczenia zainwestowania (rozbudowy budynku w Wałowicach) w terenie usługowo-produkcyjnym oraz zmiany przebiegi linii zabudowy nieprzekraczalnej w Boguszycach w celu rozbudowy budynku produkcyjnego. Realizacja zabudowy o wysokości 12 m (którą dopuszcza projekt planu) może spowodować pewien chaos w przestrzeni. Dopuszczona wysokość zabudowy nie nawiązuje do skali i formy zabudowy istniejącej. Dlatego można spodziewać się, iż przedmiotowe budynki stanowić będą swoiste dominanty w otaczającej je przestrzeni i naruszać mogą istniejący ład przestrzenny.

Jako istotny zapis dla kształtowania przestrzeni jest ustalenie udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki i wskaźnika intensywności zabudowy.

Wskazanie obszarów chronionych w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz ustalenia w projekcie planu zgodne z zapisami Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego obowiązującego na mocy uchwały Nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego pozwolą na ochronę istniejących walorów krajobrazowych przedmiotowych terenów.

Siła i skala wprowadzanych zmian będzie zależna nie tylko od ustaleń projektu planu, ale od realizacji indywidualnych inwestycji i zagospodarowania nieruchomości w czasie.

1.7. Wpływu ustaleń projektu planu na świat roślin i zwierząt oraz na różnorodność biologiczną

Obszary opracowania są antropogenicznie przekształcone. Nie posiadają udokumentowanych walorów przyrodniczych, które mogłyby predysponować te obszary do ochrony w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Obszary opracowania nie wyróżniają się pod względem florystycznym i faunistycznym. W obrębie obszarów nie występują cenne, naturalne zbiorowiska roślinności. Nie występują również miejsca lęgowe i stałego bytowania cennych gatunków zwierząt dziko żyjących. Egzystują jedynie gatunki pospolite, związane z osiedlami ludzkimi - głównie drobne ssaki, ptaki i owady. Realizacja zabudowy oraz wprowadzanie ogrodzeń w terenie oraz emisja hałasu, spalin, światła, drgań związanych z przebywaniem ludzi na danym terenie,prawdopodobnie mogła negatywnie wpłynąć na możliwość przemieszczania się zwierząt oraz ich płoszenie. Skutkiem może być wycofywanie się niektórych gatunków zwierząt oraz zmniejszaniem się liczebności populacji zwierząt.

Biorąc pod uwagę charakter zabudowy (produkcyjno-handlowo-usługowej), lokalizację obszarów (w pasach przyulicznych dróg publicznych) oraz ich skalę nie przewiduje się, aby planowane przedsięwzięcia polegające na rozbudowie budynków produkcyjno-usługowych

(czemu służyć ma m.in. zweryfikowanie przebiegu linii zabudowy w Boguszycach) wpłynęło istotnie negatywnie na migrację ptaków i zwierząt lądowych.

Niwelowanie negatywnych skutków oddziaływania ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko przyrodnicze terenów przeznaczonych pod zabudowę, może być uzyskane, poprzez przestrzeganie ustalonych w tekście planu miejscowego wskaźników powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej, intensywności zabudowy oraz powierzchni biologicznie czynnych.

1.8. Emisja promieniowania elektromagnetycznego

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych, znaczących emitorów promieniowania elektromagnetycznego. Dla funkcjonującej w terenie sieci elektroenergetycznej średniego napięcia ustalono i wyznaczono na rysunku planu pas ochronny o szerokości 15,0 m wskazany na rysunku planu Nr 1, w którym obowiązuje zakaz realizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. W projekcie planu ustalono, iż w sytuacji likwidacji linii lub przebudowy linii na podziemną, warunek dotyczący pasa ochronnego od napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 kV przestaje obowiązywać.

1.9. Skutki wpływu na zabytki i dobra materialne

W projekcie planu wprowadzono ustalenia, które chronić będą wyznaczone w terenie 1U-P stanowisko archeologiczne poprzez wyznaczenie strefy archeologicznej i zasady gospodarowania w oparciu o przepisy Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r.

2.0. Skutki wpływu ustaleń projektu planu na ludzi

Na zdrowie i życie ludzi ma wpływ stan poszczególnych komponentów środowiska w tym: jakości powietrza atmosferycznego, które będzie oddziaływać na ludzi drogą oddechową, jakości klimatu akustycznego, który będzie wpływał w pierwszej kolejności na samopoczucie człowieka, ale również i na jego zdrowie fizyczne, stopień zanieczyszczenia wód pobieranych do spożycia, stopień zanieczyszczenia gleb, które będzie mogło wpływać na jakość produktów żywnościowych na nich wytworzonych czy emisja pól elektromagnetycznych.

Na obszarach projektu planu nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków dla zdrowia i życia ludzi związanych z emitowaniem pól elektromagnetycznych (nie przewiduje się emitorów pól elektromagnetycznych) oraz z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii (nie wyznacza się terenów zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu przepisów odrębnych).

Projekt planu zawiera szereg ustaleń dotyczących ochrony środowiska, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają korzystnie na warunki życia i zdrowie ludzi.

Projekt planu wprowadza ustalenia, które pozwalają na zapewnienie kompleksowej ochrony zdrowia mieszkańców terenów w sąsiedztwie obszarów objętych projektem planu miejscowego. W projekcie planu ustalono szczegółowe zasady i standardy zagospodarowania oraz zabudowy wyodrębnionych terenów różnicując je w zależności od przeznaczenia terenu, charakteru i formy istniejącej zabudowy, uwarunkowań środowiska naturalnego. Do najistotniejszych należą:

- zasady kształtowania zagospodarowania, zabudowy oraz lokalizacji obiektów i funkcji,
- ograniczenie intensywności zabudowy poprzez wskazanie maksymalnego wskaźnika zabudowy działki, minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej i minimalnej wielkości działki budowlanej,
- ustalenie nieprzekraczalnych linii zabudowy od ulic,
- parametry kształtowania zabudowy w tym: maksymalne wysokości zabudowy i kształty dachów,

- ustalenia zasad zaopatrzenia zabudowy w media i zasad wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- w celu ochrony powietrza ustalono preferencje dla zastosowania nie węglowych czynników grzewczych tzn. ogrzewanie obiektów paliwami o możliwie najniższym poziomie emisji substancji szkodliwych dla środowiska poprzez zaopatrzenie w energię ciepłą w oparciu o indywidualne źródła ciepła z wykorzystaniem energii elektrycznej, paliw gazowych, olejowych i paliw stałych charakteryzujących się niską emisją zanieczyszczeń do powietrza,
- ustalono zakaz:
 - realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem dróg i zabudowy systemami fotowoltaicznymi,
 - lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,
- ustalono nakaz wprowadzenie zabezpieczenia terenów w sąsiedztwie wolnostojących instalacji fotowoltaicznej poprzez różnorodne rozwiązania (np. układ i materiał panelifotowoltaicznych, w tym powłoki antyrefleksyjne) przed negatywnym oddziaływaniem przedmiotowej instalacji,
- ustalono granice stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko instalacji (urządzeń) fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW, które pokrywają się liniami rozgraniczającymi terenów oznaczonych symbolami 1U-P i 2U-P,
- wyznaczono strefę ochronną od napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 kV, o szerokości 15,0 m (po 7,5 m od osi linii), wskazanej na rysunku planu Nr 1, w których obowiązuje zakaz realizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi,
- ustalono zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni.

W związku z dopuszczoną możliwością rozbudowy czy budowy nowych obiektów nie można wykluczyć dyskomfortu wywołanego pracami budowlanymi. Można spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia oraz zwiększonej emisji pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Prace te prawdopodobnie prowadzone będą etapowo, w porze dziennej, co nie powinno stanowić źródeł emisji ponadnormatywnego hałasu w godzinach nocnych.

Ze względu na charakter oddziaływań - krótkotrwałe i chwilowe nie przewiduje się ich istotnego wpływu na kształtowanie klimatu akustycznego. Zasięg oddziaływania prowadzonych prac powinien zamykać się w granicach przedmiotowych nieruchomości.

Projekt planu wprowadza zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem dróg i zabudowy systemami fotowoltaicznymi oraz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, W związku z powyższym, w obszarach planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów niosących ze sobą obciążenia dla środowiska i zdrowia ludzi w rozumieniu przepisów Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 r., poz. 71).

Na obszarze planu należy liczyć się z niewielkim wzrostem emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w silnikach pojazdów samochodowych oraz ze wzrostem emisji hałasu komunikacyjnego w związku z rozbudową przedmiotowych Zakładów. W konsekwencji - nasilenia ruchu kołowego i powstania większych zgrupowań miejsc postojowych, a dalej idąc - okresowego pogorszenia warunków aerosanitarnych i klimatu akustycznego w sąsiedztwie budynków produkcyjno-usługowych. Nie będą to jednak obciążenia o wymiarze ponadlokalnym i nie powinny skutkować przekroczeniem dopuszczalnych poziomów hałasu określonym w przepisach prawa.

W planie nie przewiduje się budowy ulic o charakterze ponadlokalnym, tj. ulic które generowałyby ruch zewnętrzny, nie związany z dostępnością zabudowy w obszarze opracowania.

Realizacja ustaleń analizowanego projektu planu może wpłynąć znacząco na zmianę postrzegania krajobrazu obszarów opracowania i otoczenia. Nowa zabudowa zrealizowana w maksymalnej wysokości dopuszczonej planem tzn. 15 m i 25 m, nie będzie nawiązywać do skali i form zabudowy już istniejącej.

Projekt planu właściwie przewiduje rozwiązania chroniące środowisko życia i zdrowia ludzi (w zakresie, jaki może być przedmiotem postanowień planu), związku z powyższym nie prognozuje się negatywnego znaczącego oddziaływania na życie ludzi.

2.1. Oddziaływanie transgraniczne

Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku, których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Reasumując powyższe stwierdza się, że realizacja ustaleń planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym.

2.2. Skutki realizacji ustaleń projektu planu na ryzyko powstania poważnej awarii w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (w szczególności tytuł IV tej ustawy) implementuje przepisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 1) oraz Konwencji w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych (Dz. U. z 2004 r. nr 129, poz. 1352). Ww. akty prawne regulują kwestie zapobiegania poważnym awariom, które mogą być następstwem określonych działań przemysłowych oraz ograniczania ich skutków dla zdrowia ludzi i środowiska.

Ustawa z dnia 21 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska, definiuje również wybrane podmioty, jako zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej kwalifikowane są do pierwszej lub drugiej kategorii, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie.

W projekcie planu ustalono zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

Wyznaczenie terenów pod rozbudowę funkcjonujących Zakładów produkcyjno-handlowych wykluczają możliwość realizacji zakładów i instalacji stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii oraz nie stwarzają możliwości magazynowania i składowania substancji niebezpiecznych w ilościach określonych odrębnymi przepisami dla zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej. Dlatego realizacja ustaleń analizowanego projektu planu nie będzie źródłem powstania awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów Prawo ochrony środowiska.

2. Opis przewidywanych skutków oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji ustaleń projektu planu

Przewidywane skutki oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko i jego prawidłowe funkcjonowanie są zróżnicowane, co do charakteru zmian, trwałości przekształceń, natężenia zachodzących zmian, częstotliwości zmian i ich zasięgu przestrzennego. Spodziewane przeobrażenia w środowisku w związku z wprowadzeniem ustaleń planu miejscowego będą prawdopodobnie niewielkie, bez znaczącego negatywnego oddziaływania na ogólny stan

środowiska obszaru opracowania i terenów przyległych.

Wśród oddziaływań na środowisko w kontekście ustaleń projektu planu przeanalizowane zostały następujące znaczące oddziaływania:

1. Charakter zmian:
 - a. pozytywne,
 - b. negatywne,
 - c. bez większego znaczenia.
2. Pod względem bezpośredniości:
 - a. bezpośrednie,
 - b. pośrednie (w sensie dalsze),
 - c. wtórne (w rozumieniu pochodne, występujące jako skutek w późniejszym okresie).
3. Pod względem okresu trwania:
 - a. chwilowe (ograniczonym do maksimum 1 doby),
 - b. krótkoterminowe (do 1 roku),
 - c. długoterminowe (kilkudziesięcioletnim np. powyżej 50 lat).
4. Pod względem częstotliwości:
 - a. stałe,
 - b. zmienne,
 - c. epizodyczne.
5. Pod względem trwałości przekształceń:
 - a. o skutkach odwracalnych,
 - b. o skutkach nieodwracalnych.
6. Intensywność przekształceń:
 - a. znaczne,
 - b. nieznaczne,
 - c. obojętne,
 - d. skumulowane (nakładające się oddziaływanie pochodzące z różnych źródeł).
7. Zasięg przestrzenny oddziaływania:
 - a. lokalnie, (miejscowe),
 - b. w terenach przyległych.

Brak definicji tych pojęć w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz w ustawie Prawo ochrony środowiska powodują, że ocena w dużej mierze jest subiektywna.

Dla przedsięwzięć, przewidzianych w projekcie planu bezpośrednio oddziaływanie na środowisko będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Przed określeniem konkretnych lokalizacji inwestycji usługowych (dopuszczonych w projekcie planu miejscowego) możliwe jest tylko wskazanie kluczowych czynników, które będą lub potencjalnie mogą wpływać na zmiany stanu środowiska.

Ewentualne uciążliwości ograniczane są poprzez ustalenia ujęte w projekcie planu.

W związku z tym ważna jest jego realizacja planu w zakresie systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i wód opadowych, systemów i sposobów ogrzewania, segregowania odpadów stałych w miejscach ich powstawania, zachowania parametrów zabudowy, odpowiednich wskaźników terenów biologicznie czynnych, rozwoju zieleni.

Zagrożenie dla środowiska może wynikać przede wszystkim z braku kompleksowej realizacji ustaleń ujętych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 10. Opis przewidywanych skutków oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji ustaleń projektu planu

KOMPONENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE PROGNOZĄ	RODZAJ ODDZIAŁYWAŃ						
	Charakter zmian	Pod względem bezpośredniości	Okres trwania	Częstotliwości	Trwałość przekształceń	Intensywność przekształceń	Zasięg oddziaływania
Gleby i powierzchnia terenu	bez większego znaczenia (nie przewiduje się trwałego naruszenia naturalnej powierzchni ziemi poza okresem budowy i posadowienia obiektów budowlanych).	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	znaczna	lokalnie
Zwierzęta	bez większego znaczenia	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczne	lokalnie
Rośliny	bez większego znaczenia	bezpośrednie	długoterminowe	stała	nieodwracalne	nieznaczne	lokalnie
Różnorodność biologiczna	bez większego znaczenia	wtórne	długoterminowe	zmienne	nieodwracalne	nieznaczne	lokalnie
Krajobraz	bez większego znaczenia (całkowicie antropogenicznie przekształcony)	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	znaczne	lokalnie
Wody	bez większego znaczenia	pośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczne	lokalnie i w terenach

							przyległych
Klimat lokalny (mikroklimat)	bez większego znaczenia	wtórne	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczące	lokalnie i w terenach przyległych
Powietrze atmosferyczne	negatywne	bezpośrednie	długoterminowe	zmienne	nieodwracalne	nieznaczące	lokalnie
Klimat akustyczny (emisja hałasu)	negatywne	bezpośrednie	<u>krótkoterminowe</u> o zmiennym dobowym natężeniu, związane z pracą maszyn i urządzeń budowlanych w trakcie realizacji zabudowy, <u>długoterminowe</u> w związku z „nowym” przeznaczeniem terenu	zmienne	nieodwracalne	nieznaczące	lokalnie
Środowisko życia człowieka	bez większego znaczenia wskutek prowadzenia prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której	bezpośrednie	<u>krótkoterminowe</u> o zmiennym dobowym natężeniu, związane z pracą maszyn i urządzeń budowlanych w trakcie realizacji	zmienne	nieodwracalne	nieznaczące	miejscowe

	źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia oraz zwiększonej emisji pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych wzrost emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w silnikach pojazdów samochodowych oraz ze wzrostem emisji hałasu komunikacyjnego w związku ze zmianą przeznaczenia terenów (powstanie zespołu budynków mieszkalnych i usług).		zabudowy, <u>długoterminowe</u> w związku z funkcjonowaniem Zakładów					
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń planu będą występowały głównie w fazie realizacji poszczególnych obiektów budowlanych, ich eksploatacji i ewentualnej likwidacji, a ich oddziaływanie, rodzaj i natężenie będzie zróżnicowane w czasie.

Oddziaływanie wtórne i skumulowane.

Na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się występowania oddziaływań skumulowanych. Oddziaływania wtórne wystąpią w zakresie zubożenia różnorodności biologicznej. Zubożenie bioróżnorodności będzie efektem niszczenia zbiorowisk roślinności występującej w terenie w związku z wprowadzeniem zabudowy. Ze względu na ubogi świat roślin i zwierząt w obszarach opracowania oddziaływania te nie powinny stanowić znaczącej ingerencji.

Oddziaływanie krótko-, średnio- i długoterminowe.

Oddziaływania krótko i średnioterminowe będą związane z procesem inwestycyjnym w czasie trwania budowy. Będą to m. in.: wzrost natężenia hałasu w czasie budowy, ewentualne przesiąkanie substancji ropopochodnych z maszyn do gleby i wód gruntowych, przekształcenia powierzchni ziemi w czasie trwania robót ziemnych, emisja zanieczyszczeń powietrza.

Do głównych oddziaływań długoterminowych należy zaliczyć trwałe lokalne przekształcenie powierzchni ziemi, ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej i ewentualną zmianę procesów hydrologicznych związanych z utwardzeniem terenu.

Oddziaływanie stałe i chwilowe.

Oddziaływania stałe będą obejmowały przekształcenia wierzchniej warstwy ziemi oraz ograniczenie powierzchni dla wegetacji roślin. Oddziaływania stałe związane będą z pogorszeniem się jakości powietrza, w wyniku emisji, wynikającej ze stosowania dopuszczonych w projekcie planu indywidualnych źródeł ciepła, a także ruchu komunikacyjnego obsługującego przedmiotowe tereny

Oddziaływania chwilowe powstaną wskutek prowadzenia prac budowlanych. Należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia oraz zwiększonej emisji pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych i transportu materiałów budowlanych.

Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie.

Na obszarze objętym projektem planu, jako oddziaływania bezpośrednie mogą wystąpić:

- w zakresie oddziaływania na klimat akustyczny – wzrost natężenia hałasu w czasie budowy,
- w zakresie oddziaływania na glebę i wody gruntowe – możliwe przesiąkanie substancji ropopochodnych z maszyn do gleby i wód gruntowych,
- w zakresie oddziaływania na powierzchnię ziemi i szatę roślinną - przekształcenie powierzchni w czasie trwania robót ziemnych.

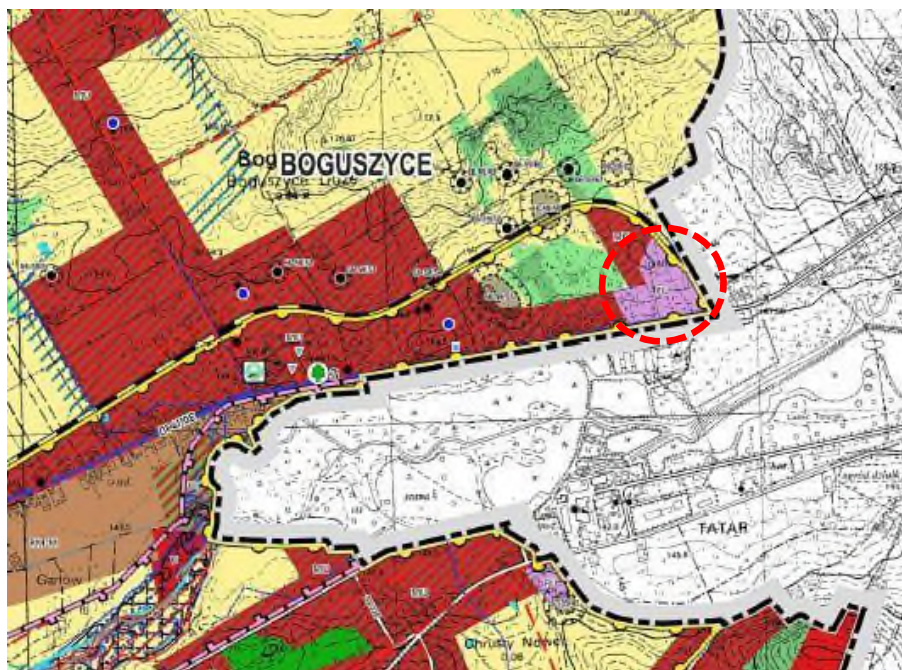
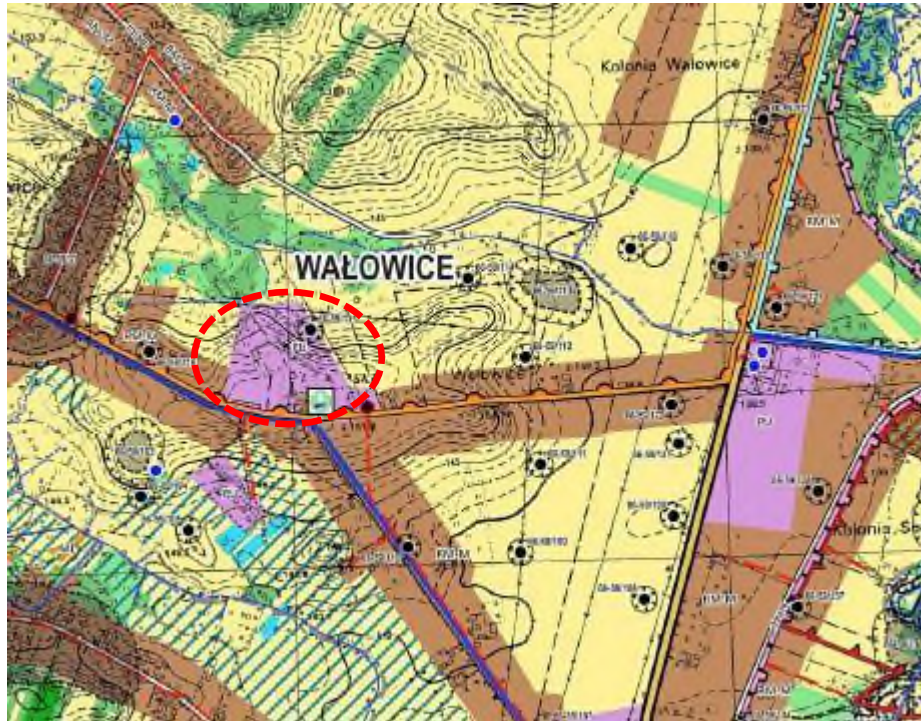
V. Potencjalne zmiany w środowisku przy dotychczasowym użytkowaniu

Obszary opracowania obejmują tereny funkcjonujących zakładów produkcyjno-usługowo-magazynowych.

W Wałowicach Zakład produkcyjny obejmuje: budynek o funkcji produkcyjno-magazynowej. Zakład w Wałowicach znajduje się w pasie przyulicznym drogi powiatowej. Zmiana planu umożliwić ma rozbudowę funkcjonującego Zakładu.

W Boguszycach – na terenie Zakładu produkcyjno-usługowego znajdują się cztery budynki w tym: budynek magazynowy (skład materiałów budowlanych), produkcyjny i gospodarczy oraz obiekt handlowo-usługowy, w którym znajduje się również siedziba firmy. Ten ostatni budynek planowany jest do rozbudowy w kierunku drogi powiatowej. Stąd potrzeba przesunięcia linii zabudowy nieprzekraczalnej w kierunku przedmiotowej drogi.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest kontynuacją polityki przestrzennej przyjętej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka (uchwała Nr X.56.24 z dnia 5 grudnia 2024 r.). Poniżej przedstawiono „obszary rozwoju aktywności gospodarczej – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej” w obrębie których znajdują się obszary objęte opracowaniem.

Mapa 13 i 14. Fragment mapy „Kierunki zagospodarowania przestrzennego dla gminy Rawa Maz.” do SUiKZP. Obszary opracowania i tereny w sąsiedztwie otoczono linią przerywaną.

Projekt planu uwzględnia i realizuje założenia Studium. Jednocześnie, niezależnie od realizacji ustaleń projektu planu czy jego braku, środowisko (rozumiane w szerokim pojęciu) nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Poddawane działaniu różnorodnym procesom zarówno naturalnym jak i procesom antropogenicznym będzie ulegało różnorodnym przemianom. Przemiany te zależą od odporności, czyli progowej wartości parametrów otoczenia systemu przyrodniczego, przy której system nie zmienia się lub zmiany są odwracalne po ustaniu zakłócenia.

Obowiązujący plan miejscowy wraz ze zmianami w tym obszarze zakłada realizację zabudowy produkcyjno-usługowej, zatem przekształcenie antropogeniczne tego obszaru zostało przesądzone. Projekt planu uwzględnia kontynuację dotychczasowej funkcji zabudowy – tereny produkcyjno-usługowe. Zmianą w stosunku do obowiązującego planu jest możliwość rozbudowy budynków, w których realizowane są te funkcje.

Projekt planu miejscowego uwzględnia normy dotyczące ochrony środowiska (normy hałasu, zanieczyszczeń powietrza i wód oraz gospodarowanie odpadami) wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska i Prawo wodne oraz uwzględniono zasady zrównoważonego użytkowania oraz odnawiania zasobów, tworów i składników przyrody w rozumieniu przepisów Ustawy o ochronie przyrody.

Realizacja nowej zabudowy na tym terenie może wpłynąć w niewielkim stopniu na ograniczenie funkcjonowania korytarzy ekologicznych lub utrudnienie przemieszczania się zwierząt.

Zakres zmian pomiędzy ustaleniami obowiązujących planów miejscowych, a projektem przedmiotowego planu, w skali całej gminy jest stosunkowo niewielki, co powoduje, że kierunek i zakres przekształceń środowiska w przypadku realizacji ustaleń projektu planu oraz w przypadku odstąpienia od jego realizacji, nie będą różnić się w sposób zasadniczy i znaczący. Stan środowiska gminy oraz tempo jego przekształceń, zależą w głównej mierze od tempa procesu antropopresji.

Realizacja ustaleń planu ma prowadzić, jeśli nie do poprawy, to przynajmniej do nie pogarszania się poszczególnych komponentów środowiska. Służyć temu mają ustalenia projektu planu określające zasady gospodarowania w obrębie obszaru opracowania, zasady obsługi obszaru w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz ustalenia dotyczące zachowania terenów przyrodniczo aktywnych.

VI. Informacje o celach ochrony środowiska i powiązania z innymi dokumentami

Na poziomie krajowym, strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych m. in. takim jak: „**Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP)** Projekt – 11 lipca 2018 r.

PEP obejmuje następującą tematykę:

- bezpieczeństwo biologiczne, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane,
- klimat akustyczny,
- najlepsze dostępne techniki BAT,
- odpady,
- pola elektromagnetyczne,
- powierzchnia ziemi,
- powietrze,
- promieniowanie jonizujące,
- służby ochrony środowiska i podmioty biorące udział w zarządzaniu środowiskiem,
- system finansowania ochrony środowiska,
- system ocen oddziaływania na środowisko,
- technologie środowiskowe,
- wzorce zrównoważonej konsumpcji i edukacja ekologiczna, w tym dostęp do informacji,

- zasoby geologiczne,
- zasoby przyrodnicze, w tym krajobraz, leśnictwo i różnorodność biologiczna,
- zasoby wodne, w tym jakość wód,
- zmiany klimatu (mitygacja i adaptacja).

Innym dokumentem na szczeblu krajowym jest „**Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030**” została przyjęta przez Radę Ministrów dnia 13 grudnia 2011 r., a jej celem strategicznym jest: „efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.”

Do dokumentów ogólnokrajowych należy również **Strategia Gospodarki Wodnej z 2005 r.**

W Strategii... wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym. ” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdują również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny PWP wskazuje: - zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych, zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Najważniejszym dokumentem na poziomie regionalnym określającym wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia jest strategia rozwoju województwa. „**Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030**”, stanowi Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 1556/19 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2019 r. Pełni ona rolę planu działań władz samorządowych, rolę kierunkową dla podmiotów działających w regionie oraz rolę koordynacyjną dla pozostałych regionalnych dokumentów programowych i planistycznych, w tym planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się ustalenia strategii rozwoju województwa (art. 39 ust. 3) oraz plan zagospodarowania przestrzennego województwa dostosowuje się do strategii po jej aktualizacji w zakresie, w jakim dotyczy ona sytuacji przestrzennej województwa (art. 39a).

„Strategia...” przyjmuje wizję rozwoju regionu, która przedstawia pożądany stan województwa łódzkiego w relatywnie odległej przyszłości.

Uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego Nr LV/679/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r. uchwalono **„Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi”**.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest wyrazem polityki przestrzennej samorządu województwa i odgrywa istotną rolę w gospodarowaniu przestrzenią. Określa cele i kierunki rozwoju przestrzennego regionu w perspektywie długookresowej, uwzględnia ustalenia strategii rozwoju województwa stanowiąc jednocześnie podstawę dla wyboru działań priorytetowych w kolejnych okresach programowania oraz uwzględnia rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym. Plan, jako element systemu planowania przestrzennego, pełni istotną rolę koordynacyjną między planowaniem na szczeblu krajowym a planowaniem metropolitalnym i miejscowym, nie będąc jednocześnie aktem prawa miejscowego i nie naruszając uprawnień gmin i związków metropolitalnych w zakresie gospodarowania przestrzenią.

Cele i problemy ochrony środowiska zawarte w dokumentach wyższego rzędu, opracowywanych na szczeblach ponadlokalnym, regionalnym i krajowym zawierają zapisy zbyt ogólne, które nie mają bezpośredniego odniesienia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami planów miejscowych. Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

Podstawowym dokumentem ustanowionym na szczeblu gminnym, do którego odnosi się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jest **„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawa Mazowiecka”** (uchwała Nr X.56.24 z dnia 5 grudnia 2024 r.) określa politykę przestrzenną, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego gminy równocześnie uwzględniają ustalenia określone w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego”.

Studium określa politykę przestrzenną gminy uwzględniając zasady określone w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, Strategii Rozwoju Gminy, a także uwarunkowania wynikające z analiz przeprowadzonych w trakcie opracowania dokumentu.

Jako generalną zasadę kształtowania zagospodarowania przyjęto zrównoważony rozwój, rozumiany jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń. Studium jest wyrazem poglądów i deklaracji na temat kierunków działań podejmowanych przez Samorząd dla rozwoju gminy.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami Studium i w żaden sposób nie narusza zasad zagospodarowania w nim przyjętych. Ponadto przy sporządzaniu projektu planu uwzględniono również inne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, mianowicie utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, jakości wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, a także oddziaływania pól elektromagnetycznych określonych w przepisach odrębnych. Dla obszaru opracowania ustalono również potrzeby w zakresie korzystania z infrastruktury technicznej służącej ochronie środowiska. W tym zasady odprowadzania ścieków i postępowania z wytworzonymi odpadami. Kształtowaniu odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią pod zabudowę, a terenami przyrodniczo aktywnymi służą zapisy

określające procentowo minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalny wskaźnik zabudowy.

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru gminy Rawa Mazowiecka zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska naturalnego gminy: w Programie Ochrony Środowiska i Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2010 - 2013 z uwzględnieniem lat 2014 – 2017 oraz w dokumencie Strategia Rozwoju Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2016 - 2022. Strategia jest głównym instrumentem realizacji celów rozwojowych gminy.

VII. Propozycje rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko oraz propozycja rozwiązań alternatywnych

W rozdziale IV niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Mając powyższe na względzie, projekt zawiera ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na krajobraz, szatę roślinną, zwierzęta, różnorodność biologiczną, na powietrze, glebę i wody wynikające z procesów zainwestowania w przedmiotowe tereny.

Tabela 11. Ustalenia projektu planu mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko

Rodzaj negatywnego oddziaływania	Ustalenia projektu planu eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko
1. Zmiany w krajobrazie	Dopuszczenie zabudowy o maksymalnej wysokości 15 m i 25 m może spowodować powstanie dominant naruszających istniejący ład przestrzenny w zabudowie. Realizacja tak wysokiej zabudowy nie będzie nawiązywać do skali i formy zabudowy w sąsiedztwie. Jako istotny zapis dla kształtowania wysokiej jakości przestrzeni jest wprowadzenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, maksymalnej powierzchni zabudowy i wskaźnika intensywności zabudowy.
2. Zubożenie szaty roślinnej i zwierząt	W celu zachowania zieleni w obrębie działki ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalną powierzchnię zabudowy działki. Ustalone ww. parametry mają między innymi zadanie nie dopuszczenie do całkowitej zabudowy działki budowlanej.
3. Emisja zanieczyszczeń do powietrza	Projekt planu dla ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań na powietrze atmosferyczne wprowadza nakaz stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła spełniających wymagania standardów emisyjnych, w tym: zaopatrzenie w energię cieplną – w oparciu o indywidualne źródła ciepła z wykorzystaniem energii elektrycznej, paliw gazowych, olejowych i paliw stałych charakteryzujących się niską emisją zanieczyszczeń do powietrza. Dla celów zaopatrzenia w energię elektryczną i cieplną: - dopuszczono stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o maksymalnej mocy zainstalowanej 500 kW dla wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych i bez ograniczenia mocy dla urządzeń innych niż wolnostojące,

	- wprowadzono zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni
4. Emisja hałasu	Projekt planu nie kwalifikuje tereny do odpowiedniej kategorii pod względem ochrony akustycznej.
5.Usuwanie odpadów	Projekt planu nakłada obowiązek usuwania odpadów – na zasadach określonych w przepisach odrębnych
6. Odprowadzanie ścieków bytowych, wód opadowych lub roztopowych oraz ścieków pochodzących z prowadzonej działalności usługowej	w zakresie odprowadzanie ścieków: • bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, w przypadku braku tej sieci do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi, • pochodzących z prowadzonej działalności po ich wcześniejszym podczyszczeniu do sieci kanalizacji sanitarnej, a przypadku braku tej sieci do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi, • odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do ziemi, zbiorników retencyjnych, do kanalizacji deszczowej, z zachowaniem przepisów odrębnych.

VIII. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogące być rezultatem realizacji planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Ustalenia projektu planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju ekonomicznego gminy. Przyjęte w planie rozwiązania dotyczące sposobu zagospodarowania i zainwestowania terenów, służące ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju nie naruszają one ustaleń Studium.

Ustalenia planu nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Obszar opracowania znajduje się poza obszarem Natura 2000.

Ustalenia planu zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy.

Rozwiązania przyjęte w projekcie planu miejscowego są warunkami ograniczającymi dowolność realizacji zagospodarowania w przestrzeni. Z racji swej funkcji plan jest wyłącznie przepisem prawa uzupełniającym przepisy zawarte w ustawach i rozporządzeniach wykonawczych.

Zastosowanie wszystkich zaleceń zawartych w projekcie planu, w tym szczególnie z zakresu ochrony środowiska i infrastruktury technicznej będzie gwarantem ograniczenia do minimum ewentualnych, negatywnych oddziaływań na środowisko mogące być rezultatem realizacji planu.

IX. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

W niniejszej prognozie nie określa się terminów i elementów środowiska, które należałoby monitorować w wyniku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu.

Obowiązek dokonywania okresowej oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, a przy tym także analizy realizacji planów miejscowych, nakłada na Wójta Gminy ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W art. 32 tej ustawy stanowi się, że Wójt Gminy co najmniej raz w okresie kadencji musi wyniki tej oceny przedstawić Radzie Gminy. Jednocześnie posiada prawo występowania do Rady z wnioskami o sporządzenie lub zmianę miejscowych planów, w przypadku gdy wyniki ocen i analiz indywidualnych wniosków, postulatów, uzasadniają jego zdaniem, podjęcie takiej zmiany.

Rada Gminy zachowuje możliwość dokonania zmian w treści planu przedmiotowego obszaru w przypadkach gdy ocena skutków realizacji tego planu będzie negatywna.

X. Rozwiązania alternatywne

Przyjęte w planu rozwiązania dotyczące sposobu zagospodarowania i zainwestowania terenów, służące ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju nie naruszają ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawa Mazowiecka”.

Wyczerpują one podstawowe wymogi w zakresie ochrony środowiska zamieszkania. Ustalenia projektu planu nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz na pozostałe formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody. Dlatego też nie proponuje się alternatywnych rozwiązań projektowych

XI. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami projektu planu. Ma ona na celu wykazać, czy przyjęte w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, niezbędne dla zapobiegania powstawania zagrożeń środowiska, spełniają swoją rolę oraz w jakim stopniu warunki realizacji ustaleń planu mogą oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w planie rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został, we właściwy sposób, interes środowiska przyrodniczego.

Ponadto prognoza ma za zadanie określić wpływ i zakres potencjalnych zmian na warunki życia człowieka, jakie mogą nastąpić w wyniku ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawić rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na środowisko, spowodowany realizacją ustaleń zawartych w projekcie planu.

Prognoza jest dokumentem sporządzonym obowiązkowo dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obszar opracowania obejmuje działki ewidencyjne Nr 334/1 i 334/2 w Wałowicach i działkę ewidencyjną Nr 806/7 w Boguszycach. Obszary te znajdują się w zachodniej części gminy Rawa Mazowiecka. Przylegają do dróg powiatowych. Ww. działki stanowią fragmenty terenów o funkcji produkcyjno-usługowej.

Zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka (uchwała Nr X.56.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 grudnia 2024 r.) poszczególne działki, objęte obszarem opracowania

położone są w „Obszarze koncentracji i rozwoju aktywności gospodarczej – jako tereny koncentracji zabudowy produkcyjno-usługowej o symbolu PU”.

Dla fragmentu obrębu Wałowice obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego w 2003 r.

Dla fragmentu obrębu Boguszyce obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w 2016 r. i 2003 r.

Celem podjęcia uchwały intencyjnej (uchwała Nr VI.40.24 z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka - fragmenty obrębów: Wałowice i Boguszyce) jest potrzeba zaktualizowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych w trybie przepisów „starej” ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym i dostosowanie formy zapisów planów do istniejących wymagań prawnych. Poza dostosowaniem ustaleń planu do aktualnych wymagań prawnych ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest zmiana ustaleń obowiązującego miejscowego planu, na terenie obrębu Wałowice w zakresie zmiany przeznaczenia umożliwiającego realizację zabudowy produkcyjnej. Zwiększenie powierzchni terenów produkcyjnych podyktowane jest z planami inwestycyjnymi właściciela nieruchomości polegającymi na rozbudowie funkcjonującego zakładu produkcyjnego.

W Boguszycach zmiana planu dotyczy przesunięcia linii zabudowy nieprzekraczalnej w kierunku drogi publicznej w celu umożliwienia rozbudowy istniejącego budynku usługowego.

Obszar opracowania wyposażony jest w następujące sieci infrastruktury technicznej: sieć wodociągową, telekomunikacyjną i elektroenergetyczną.

Ustalenia projektu planu dotyczące ochrony środowiska minimalizują negatywne skutki oddziaływania nowej zabudowy.

Sporządzenie niniejszej prognozy poprzedziła wizja lokalna, której celem było rozpoznanie sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów objętych projektem planu i terenów sąsiednich oraz określenie najistotniejszych zagrożeń, jakie na przedmiotowych terenach występują oraz mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie obserwacji i dostępnej literatury dokonano opisu poszczególnych komponentów środowiska. Ocenę przewidywanych skutków dla środowiska naturalnego, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu i rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, ujętych w projekcie planu, odniesiono do aktualnego stanu środowiska, opisanego w opracowaniu ekofizjograficznym, które poprzedziło sporządzenie projektu planu miejscowego.

W „Prognozie...” opisano również tendencje zmian w środowisku w sytuacji braku realizacji ustaleń planu. Zdefiniowano zagrożenia dla środowiska. Przedstawiono szczegółowe założenia projektowanego dokumentu, łącznie z parametrami urbanistycznymi określającymi formę i rodzaj zabudowy. Opisano skutki realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska oraz na obszary objęte ochroną prawną w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. W prognozie określono częstotliwość i sposób monitorowania skutków realizacji ustaleń zmiany planu.

Obszary objęte opracowaniem, pod względem krajobrazowym, zasobów przyrodniczych oraz różnorodności biologicznej są antropogenicznie przekształcone. Stanowią fragmenty funkcjonujących Zakładów produkcyjno-usługowo-magazynowych.

Obszary opracowania znajdują się na obrzeżu Obszarów Chronionego Krajobrazu.

Obszar w Wałowicach znajduje się na obrzeżu Bolimowsko – Radziejewickiego z doliną Środkowej Rawki Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar Natura 2000 „Dolina Rawki” znajduje się w odległości ok. 1,3 km (w linii prostej) w kierunku zachodnim od obszaru opracowania. Obszar opracowania w Boguszycach znajduje się na obrzeżu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Górnej Rawki”. Obszar Natura 2000 „Dolina Rawki” znajduje się

w odległości ok. 4,2 km (w linii prostej) w kierunku północno-wschodnim od obszaru opracowania. W projekcie planu wskazano obszary chronione w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz ustalono zgodność ustaleń z zapisami Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego obowiązującego na mocy uchwały Nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego.

W obrębie obszarów nie stwierdzono występowania stanowisk chronionych gatunków roślin ujętych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. i grzybów ujętych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną prawną. Ze względu na sąsiedztwo z terenami mieszkaniowymi występują tam gatunki zwierząt związane są z osiedlami ludzkimi. Z uwagi na bariery w postaci ciągów komunikacyjnych i zabudowy, powiązania przyrodnicze i ciągłość przestrzenna terenów chronionych ujętych w sieć Natura 2000 z obszarami opracowania nie występuje.

Projekt planu miejscowego, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą Prognozę określa przeznaczenie terenów, ustala zasady ich zabudowy i zagospodarowania, obsługę komunikacyjną, zasady ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

Wśród oddziaływań na środowisko w kontekście ustaleń projektu planu przeanalizowano charakter zmian pod względem: bezpośredniości, okresu trwania, częstotliwości, trwałości i intensywności przekształceń oraz określono zasięg przestrzenny oddziaływania. Brak definicji powyższych pojęć w stosownych ustawach powoduje, że ocena taka jest w dużej mierze subiektywna i intuicyjna.

Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w projekcie planu miejscowego oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem planu jak i na terenach sąsiednich.

Ze względu na lokalizację obszarów opracowania oraz brak znaczących oddziaływań na środowisko o charakterze ponadregionalnym nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisku przewidzianym art. 108 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognozuje się, iż realizacja ustaleń planu, zgodnie z przepisami szczególnymi, nie powinna doprowadzić do znaczącego pogorszenia istniejącego stanu środowiska przyrodniczego lub pogorszenia jakości życia ludzi zamieszkujących tereny w sąsiedztwie. Dopuszczenie w projekcie planu miejscowego realizacji zabudowy o maksymalnej wysokości 12,0 m w terenie 1U-P w Wałowicach i w terenie 2U-P w Boguszycach może spowodować naruszenie walorów krajobrazowych otoczenia przy założeniu, że zabudowa zostanie o takiej wysokości zrealizowana. W otoczeniu Zakładów obiekty o zbliżonych wysokościach nie istnieją.

Rozwiązania przyjęte w projekcie planu miejscowego są warunkami ograniczającymi dowolność realizacji zagospodarowania w przestrzeni. Z racji swej funkcji plan jest wyłącznie przepisem prawa uzupełniającym przepisy zawarte w ustawach i rozporządzeniach wykonawczych.

Oddziaływanie na środowisko (nawet przy realizacji wszystkich zapisów planu) nie powinno zmieniać się na tyle silnie by konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Parametry nowej zabudowy ustalono w oparciu zapisy Studium.

Opracowanie projektu planu miejscowego nie będzie naruszało ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawa Mazowiecka. Studium jest dokumentem o charakterze strategicznym, w którym artykułuje się podstawowe kierunki rozwoju Gminy i wyodrębnia podstawowe elementy struktury przestrzennej. Dla obszarów funkcjonalnych uszczegóławia się zasady przenoszenia ustaleń studium na treść

planów miejscowych. Odnosi się to przede wszystkim do rozstrzygnięć studium w zakresie obowiązujących, preferowanych i dopuszczalnych zmian w przeznaczeniu terenów oraz w zakresie zachowania podstawowych wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów.

XII. Wnioski końcowe

Przy spełnieniu wymagań wynikających z ustaleń planu oraz przepisów szczególnych dotyczących ochrony środowiska i ochrony przyrody, plan nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska naturalnego. Przyszłe zagospodarowanie nie wpłynie degradująco na środowisko, w szczególności na przyrodę, w tym na Obszar Natura 2000 „Dolinę Rawki”.

Ustalenia projektu miejscowego planu nie naruszają zasad i kierunków rozwoju przestrzennego przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawa Mazowiecka.

W związku z powyższym można stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu nie stanowi istotnych zagrożeń dla środowiska naturalnego w skali ponad lokalnej, a przewidywane negatywne skutki w skali lokalnej mieszczą się w formule strat nieuniknionych.

W świetle przedstawionej analizy ustaleń projektu planu oraz zawartych w powyższej prognozie uwag, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w miejscowościach: Wałowice i Boguszyce należy uznać za poprawny.

LITERATURA

- Kistowski M., Korwel-Lejkowska B. - Problemy metodyczne i proceduralne sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko projektów planów zagospodarowania przestrzennego województw na tle dotychczasowych doświadczeń polskich,
- Kondracki J. - Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Atlas Rzeczypospolitej. Główny Geodeta Kraju 1993-1997 r.
- Falińska K. – Ekologia roślin. PWN, Warszawa 1997 r.
- Kozłowski S. – Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej. KUL Lublin 1997.
- Szafer W., Zarzycki K. – Szata roślinna Polski .PWN, W-wa,1972,
- Rychling A., Solon J. – Ekologia krajobrazu. PWN 1998.,
- Pospolite rośliny środkowej Europy, PWRiL, Warszawa 1990,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA – praca zbiorowa pod redakcją A. Liro – Fundacja IUCN Poland Warszawa, 1999,
- Kleczkowski A.S., (red.) 1990, Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500000 – Wyd. AGH, Kraków.
- Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2020 r. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź 2021 r.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi. (Uchwała Sejmiku Województwa Łódzkiego Nr LV/679/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r.),
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021, Rawa Mazowiecka 2014.

Inne źródła:

- aktualna mapa zasadnicza terenu objętego opracowaniem oraz terenów sąsiednich w skali 1: 1 000
- wizje w terenie,
- <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>,
- <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>
- www.natura2000.mos.gov.pl
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/midas>

Dokumenty i inne dostępne opracowania:

- uchwała Nr VI.40.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 25 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka - fragmenty obrębów: Wałowice i Boguszyce.
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka obejmujący fragmenty obrębów: Wałowice i Boguszyce,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka (uchwała Nr X.56.24 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 grudnia 2024 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe Tom I i II sporządzone do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rawa Mazowiecka,

